

Budapesti Helyi Újság

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NOVISAD, KRALJA PETRA UL. 30. I. EMELET
Telefonszám: 21-37, éjjel 20-58
SZUBOTICA, Kralja Aleksandra 9. Telefon 6-70

Novisad, 1931. évi április hó 12
VASÁRNAP
XII. évfolyam 85. szám

Előfizetési ára: egy óra 40 dinár, három óra 120 dinár — Külföldön egy hónapra 50 dinár. — Egyes szám ára hétköznap 1.50 dinár, vasárnap 2 dinár
Megjelenik hétfő kivételével mindennap reggel

Nehézségek támadtak a koalíciós román kormány megalakítása körül

Hétfőn folytatják a tárgyalásokat

Bukarestből jelentik: Titulescu deszignált miniszterelnök szakadatlanul folytatja a tárgyalásokat a koalíciós kormány megalakítása érdekében. Tegnap Maniu Gyulával folytatott többórás tanácskozást. Maniu hírszerint kijelentette, hogy semmi kifogása nincs a terv ellen,

hajlandó résztvenni a koalíciós kormányban,

ha módot találnak a pártja és a liberális párt között fennálló éles ellentétek elsimítására. A liberális párt elvben ugyancsak hajlandó tárcát vállalni a koalíciós kormányban.

Károly király péntek délután kihallgatáson fogadta a pártvezéreket. Ujból kije-

lentette előttük, hogy

mindenáron ragaszkodik a koalíciós kormányhoz, mert meggyőződése, hogy csak a nemzeti erők összefogása mentheti meg az országot mai helyzetéből.

Tegnap esti hivatalos jelentés szerint a román kormányválság megoldása az ortodox húsvéti ünnepek miatt, néhány nappal eltolódott. A kormányválság megoldására irányuló tanácskozásokat csak hétfőn folytatják, amikor Károly király újabb értekezletre hívja össze a pártvezéreket.

A tegnapi délutáni lapok véleménye szerint a válság megoldásának kilátásai tegnap kedvezőtlenebbek voltak, mint pénteken.

Titulescu, a deszignált miniszterelnök

Mironescu, a lemondott miniszterelnök

Nagy monarchista többségre számítanak Spanyolországban a választások során

Madridból jelentik: Egész Spanyolország nagy érdeklődéssel tekint a ma megtartandó községi választások elé, minthogy a mai választásnak eredménye döntő jellegű lehet a két-három hónap múlva meginduló parlamenti választásokra.

A kormány a választást megelőző hetekben nem akadályozta meg a különböző pártok választási agitációját.

Madrid uccáin mindenféle monarchista és köztársasági falragaszok díszlenek. A szocialisták és a republikánusok az egész országban mindenhol közös listát állítottak, míg a monarchisták külön listával szerepelnek. Általános vélemény szerint a mai választáson tulnyomó monarchista többség fog kialakulni.

—o—

Az amerikai kormány ingyen hazaszállítja az európai munkanélkülieket, ha önként jelentkeznek

Newyorkból jelentik: Az Egyesült Államok kormánya erősen küzd a munkanélküliség ellen. Az amerikai kormány a bevándorolt idegenekkel szemben kétféle intézkedést léptetett életbe. A bevándorló külföldiek munkanélküli segítyt kapnak, de csak három hónapig. Ha ez alatt az idő alatt nem tudnak elhelyezkedni, visszadeportálják őket szülőhelyükre.

A másik intézkedés az, hogy felhívják a munkanélküli bevándorlókat, hogy jelentkezzenek, mert az állam ingyen hazaszállítja őket. Azokat a bevándorlókat, akik nem jelentkeznek, kitoloncolják az Egyesült Államok területéről, ahova soha többé vissza nem térhetnek, míg az önként jelentkezők a gazdasági helyzet javulása után esetleg újból kaphatnak amerikai vízumot.

—o—

ZÁGREBI VÁSÁR

1931. IV. 25 - V. 4.

VIII. Automobil-szalón

motorkerékpárok, biciklik és felszerelések

XV. Különleges mezőgazdasági vásár (gépek, trágya és egyéb szükségletek)

Baromfi és házi nyulak (csak IV. 25-től 28-ig)

Hollandi virágok, turisztikai és sportszerek kiállítása, egészségügy.

A Zágrebi Vásárra az indulás előtt megváltott igazolvány a vasúton díjtalan visszatérésre, hajókon pedig a megváltott osztálynál eggyel magasabb osztályra jogosít.

Öfelsége meglátogatta a német művészeti kiállítást

Beogradból jelenti tudósítónk, hogy Öfelsége a király tegnap délután négy órakor látogatást tett a művészeti pavillonban levő német kiállításon. A pavillonban Öfelségét von Hassel beogradi német követ fogadta és kalauzolta. Öfelsége harminc percig tartózkodott a kiállításon és megtekintette az összes kiállított képeket, egyúttal pedig behatóan érdeklődött a német művészet iránt.

Ritkábban működik Európa egyetlen geizirje, de mostanában az eddiginél nagyobb víztömeget lövel a magasba

Hetven méter magasra repülnek fel a kődarabok

Kassáról jelentik: A közeli Herlány fűrdő geizirje, amely az egyetlen geizir az európai kontinensen, eddig minden 22-23 órában lövelte fel vizoszlopát mintegy husz méter magasságig félórán át.

A geizir az utóbbi napokban meglassította tevékenységét.

Most már csak 33-35 óránként szökik fel az errupció, azonban egy óra hosszát tart és a szánsavas meleg vizoszlop eléri az 50 méter magasságot. Az errupció közben meglehetősen nagy kődarabok 70 méter magasságra is felrepülnek.

Rövidesen rendezik az optáns-ügy anyagi részét

Londonból jelentik: A Financial News diplomáciai levelezője jelenti, hogy a magyar optáns ügyben kötött párisi és hágai egyezményeket a francia parlament nemrégiben ratifikálta és az ügy ezzel végleges rendezést nyert.

Az optánsok követelése 219.5 millió aranykorona. A magyar bankok máris érdeklődést mutatnak az optánskönyvekre való előleg kiutalására, illetőleg leszámítására.

Huszonötezer ember fogadta Kairóban a Graf Zeppelin

A léghajó tegnap körrepülést végzett Egyiptom felett

Kairóból jelentik: A korareggeli időpont ellenére mintegy huszonötezer ember sereglett ki a repülőterre, hogy végignézzék a Graf Zeppelin kikötését. Alighogy a léghajó földet ért,

a közönség áttörte a rendőrkordont és viharos lelkesedéssel tüntetett a léghajó körül.

Amikor Eckener dr. megjelent a gondola ajtajában, a tömeg lelkes tüntetéssel ünnepelte. A léghajó köteleinek tartására az angol légihaderő 150 katonáját és az angol megszállócsapatok 200 főnyi legénységét vezényelték ki a repülőterre.

A léghajó egy óra múlva újból felszállt hogy körrepülést végezzen Palesztina felett. A Graf Zeppelin délelőtt 11 órakor Jeruzsalem fölé érkezett, megjelenése nagy lelkesedést keltett a lakosság körében.

Newyorkban elfogták a szélhámos „trevisoi herceget“

Murgulescu Vazil bukaresti szélhámos kalandos élete

Bécsből jelentik: A newyorki rendőrség a napokban értesítette a bécsi rendőrség közbiztonsági osztályát, hogy Newyorkban a múlt héten elfogták az utóbbi esztendő egyik legnagyobbstílusú szélhámosát, Murgulescu Vazil 32 éves bukaresti születésű román állampolgárt, aki mint „trevisoi herceg“ annakidején nagy botrányt okozott Párisban. Newyorkban Murgulescu Umberto Bianchi néven szerepelt és egész sor szélhámoságot követett el. Murgulescu első nagy szélhámosága az volt, amidőn Párisban mint „trevisoi herceg“ kifosztott egy dúsgazdag amerikai milliomosnót. Murgulescu Párisban mint olasz lovassági tiszt szerepelt és így került a milliomosnó közelébe és egy szép napon az áldozat minden ékszerét összecsomagolva, megszökött. Murgulescut akkor Brüsszelben fogták el, kiadták Franciaországnak, ahol tizennyolc hónapi börtönt kapott.

Murgulescut 1929 áprilisában Bécsben fogták el, ahol az uccai lányok és tolvajok társaságában tartózkodott. Bécsben tíz hónapi fogházra ítélték Murgulescut, aki szabadlábrahelyezése után Amerikába vándorolt ki. Itt azonban megint utólérté végzete és a newyorki rendőrség letartóztatta. Murgulescut „negyedrendű“ bűnökkel vádolják, amelyekért valószínűleg életfogytiglani fegyházat kap.

Egy 70 éves francia földbirtokos egyórás harca az álarcos betörővel

A földbirtokos agyonlőtte a betörőt, akiben a szomszéd földbirtokos fiát ismerte fel

Párisból jelentik: Egy 70 esztendő földbirtokos péntekre virradóra gyanús zajt hallott a lakásában. Benyitott a szomszéd szobába, ahol egy álarcos betörő támadt rá. Egy óra hosszat tartó dulakodás kezdődött, végül az öregúrnak sikerült fegyverét magához venni és a puskát többször rásütötte ellenfelére, akit a lövések megöltek.

Amikor a földbirtokos levette az álarcot a halott betörőről, megdöbbenéssel látta, hogy a támadó nem más, mint az ugyancsak

jómódu szomszéd földbirtokos fia, aki mint tüzértiszt szolgált a francia hadseregben.

A szokatlanerejű idős földbirtokost szabadlában hagyták, mert jogos önvédelemből lőtte le a támadóját.

Villamos porszívók, parkettkefék

Csütörtökön kritikus napja lesz az angol kormánynak

A konzervatív párt bizalmatlansági indítványt nyújtott be a kormány ellen

Londonból jelentik: A husvéti szünet után újból összeülő alsóház izgalmas ülése csütörtökre várható, amidőn a munkanélküliség kérdésében beadott konzervatív bizalmatlansági indítvány kerül tárgyalásra. A konzervatív párt úgynevezett „háromszor aláhuzott“ figyelmeztetésben hívja fel tagjait, hogy az ülésen okvetlenül jelenjenek meg.

A liberális párt a miniszterelnök védekezésének meghallgatása után tartandó tanácskozáson fog magatartásáról döntené. Ez-

zel kapcsolatban a liberális Manchester Guardian azt írja, hogy

a csütörtöki nap végzetes lehet a kormánynak,

ha a régi elvével áll elő és újból közmunkalajstromát fogja ledarálni. Ha a kormány nyilatkozata nem lesz kielégítő, akkor a liberális képviselők egy része a konzervatívokkal szavaz. A kormány szavazatainak száma haláleset következtében öttel csökkent.

Rodics érsek kiírta a becskerekéi hitközségi választásokat

Április 26-án választják az új egyháztanács tagokat

Becskerekről jelentik: A becskerekéi hitközségi életben váratlan esemény következett be. A becskerekéi egyházközség kuratóriuma, mint megírtuk, legutóbbi ülésén maga kérte a felmentését és a hitközségi választások kiírását, ennek a kérelemnek most Rodics P. Rafael érsek, bánági apostoli kormányzó helyt is adott. Rodics érsek április 26-ára kitézte a becskerekéi hitközségi választásokat, amelyek során negyvennyolc rendes és tizenkét pót

egyháztanács tagot választanak.

A választást a plébánia hivatal közlése szerint, rendkívüli közgyűlés keretében tartják meg és a szavazásnál minden katolikus felnőtt férfi gyakorolhatja a választási jogát, ha egyházközségi adóját a múlt év végéig kifizette.

A gondnokság legutóbbi ülésén szűkebbkörű bizottságot választott, amelyet megbízott a választások előkészítésével.

Sztalin tánca a forrongó vulkánon

Egyre inkább erősödik az ellenzéki mozgalom Szovjetországra

Varsóból jelentik: A Kurier Czervony moszkvai értesülése szerint a GPU központja külön jelentést adott ki a politikai iroda részére a szovjetországi belső helyzetéről és ez a jelentés indiszkrécio folytán a jobboldali politikusok kezébe került. A jelentés egész sor szenzációs adatot tartalmaz arról, hogy Szovjetországra napról-

napra növekszik az ellenzéki hangulat. A munkásság, a parasztság és a katonaság hangulata is egyre idegesebbé válik, sőt a kommunista párt szervezeteiben is egyre erősebb ellenzéki csoportok tűnnek fel. A fegyelem még a GPU csapatai között is erősen meglazult és több helyen nyílt lázadásokhoz vezetett.

A sör, dohány és benzin adójának emelésével, továbbá a tartalékalap felhasználásával kívánja pótolni az angol kormány a költségvetés deficitjét

A deficit negyven millió fontra rug

Londonból jelentik: Snowden kincstári kancellár vidéki otthonában szakadatlanul dolgozik az április 27-én benyújtandó költségvetésén, amelynek kiadási oldalát sajtóközlésben 808 millió fontra, a bevételt pedig a múltévi tapasztalatok alapján 768 millió fontra becsülik, úgy hogy körülbelül

40 millió font deficit fedezéséről kell

gondoskodni.

Ebből Snowden 15 millió fontot valószínűleg az amerikai dollár-tartalékalapból való elvonással fog fedezni, a többi 20-25 millió dollár előteremtését pedig a sör, dohány és autóbenzin-adó emelésével kísérel meg.

—o—

ODEONBAN

Ma, vasárnap utoljára a csodás szépségű filmoperett a

Kolduskirály

Természetes színekben

A főszerepben:

Német dialogussal

HANETTE MAC DONALD és DENNIS KING

Jó minőségű

KÖLNIVIZ

LITERJE D. 50. - DECIEJE D. 5 -

(üveg nélkül)

Rózsa, orgona, szegfű, siper, origano, kelkflör
és tiszta kölni illatban
kapható a

„SOA” Drogériában, Novisad

Bestiális merénylet egy 9 éves pancsevői kislány ellen

A felháborodott tömeg megakartá lineselni az emberi voltából kivetkőzött marhahajesárt

Egy minden emberi mivoltából kivetkőzött bestiális férfi vadállati merénylet tartja izgalomban Pancsevő város lakosságát.

Petrovics Nikola piaci árus lakására, mikor a szülők a piacon voltak, s csak apró gyermekeik maradtak otthon, a legidősebb kilenc éves Deszanka felügyelete alatt, behatolt egy idegen ember, a kilenc éves leánykára durva módon rátámadt és mikor az erőszakoskodásai ellen védekezni próbált, először

ököllel összevissza verte arcát, szemét, száját, majd fojtogatni kezdte s azután a már eszméletlen szerencsétlen gyermek ellen állati merényletet követett el.

Mikor a merénylő eltávozott a három éves kis Milica csak akkor mert kiszaladni és a szomszédokat segítségül hívni.

Az azonnal a helyszínére hívott rendőri bizottság a még mindig ájult kis leányt azonnal be szállította a városi kórházba, ahol megállapították, hogy külső sérülésein kívül súlyos belső sérüléseket is szenvedett. Állapota igen súlyos, de talán sikerül megmenteni az életnek.

A rendőri vizsgálat csakhamar megállapította, hogy a merénylő már reggel óta ólálkodott azon a környéken és több kisleánykát megszólított az utcán, akiket különböző ígéretekkel próbált magával csalni. Egy kisleány el is ment vele egy épülő ház falai közé, de az utolsó pillanatban sikerült neki a vadembertől megszöknie. Az ezektől a kisleányoktól adott személyleírás alapján a rendőrség arra a meggyőződésre jutott, hogy

a tettes nem lehet más, mint Andrejics József 27 éves marhahajesár,

aki Pollák Gyula marhakereskedőnél van alkalma-

zásban és hasonló büneselkményért már egy ízben a belacrkvai törvényszék elítélte hét évre, de amnesztia folytán előbb kiszabadult. E megállapítás után rögtön rendőrök mentek Andrejics keresésére, akit lakásán nyugodtan alva találtak. Andrejicsét megbilincselve kísérték a rendőrségre, ahol

a kislányokkal való szembesítés után beismerte tettét

és ittaságával védekezett. Kihallgatása után átkísérték a törvényszék fogházába, mikor is a körben összegyűlt

felháborodott tömeg megakartá lineselni

Madeirából menekül a lakosság, mert fegyveres összeecsapástól félnek a zendülők és kormánycsapatok között

Angol és amerikai hadihajók érkeztek a külföldi állampolgárok megvédésére

Londonból jelentik: Madeirából Londonba érkezett angol utasok szerint, a helyzet Madeirában nagyon komoly. A lissaboni csapatok partraszállása

könnyen forradalomra vezethet.

A madeirai zendülés vezetői háromszáz lissaboni deportált, akik a februári, úgynevezett gabonazendülésben vettek részt. A zendülés elnyomására a kormány katonai csapatokat indított utnak.

A lakosság és a madeirai helyőrség felháboradt a kormányzó ellen és a zendüléshez a kormánycsapatok is csatlakoztak.

A kormányzót letartóztatták és kikiáltották a katonai diktatúrát.

Funchal városi tanácsa beszüntette működését. A város portugál lakossága a hegyek közé menekült, az angolok azonban továbbra is helyükön maradtak. A lázadók lefoglalták a kikötőben levő motorosónakokat és őrségeket küldtek a kikötőbe érkező idegen hajókra. A fejlemények arra mutatnak, hogy a zendülést tapasztalt emberek vezetik. Egyes hírek szerint

amerikai, francia és angol hadihajók is utban vannak, hogy saját alattvalóikat megvédelmezzék.

Arról is szó van, hogy az idegen hadihajók döntőbírákúlj ajánljokznak a vitás kérdésekben.

Lissabonból jelentik a Havas irodának, hogy a portugál kormány rendeletet bocsátott ki, amely az Azori szigetesoporthoz tartozó Miguel és Terciera szigeteken fellüggeszti az alkotmányos garanciákat. A kormány ezenkívül hozzájárult egy másik dekretum kibocsátásához, amely szerint egész Portugália területére kiterjesztik azt a nem rég kiadott rendeletet, amely súlyos büntetést szab ki mindazokra a katonai és polgári egyénekre, akik a kormányelleni forradalmi mozgalmat támogatják, illetve más személyeket rendezavarásra bírnak.

Susa Diaz tábornok, Freiria ezredes és más személyiségek ellen eljárás indult. Elhatározta a minisztertanács azt is, hogy feloszlattja a funchali, ponta del gatí és andio haroismoi helyőrségeket.

A csikágói választás

Amerika társadalmi életének legnagyobb szenzációja a mostani napokban kétségtelenül az, hogy a milliomas nagyváros polgármesterévé Csermák Antalt, a csehországi Kladruból kivándorolt kisembert választották meg. Csermák megválasztása nem mindennapi körülmények között és nem mindennapi céllal történt. Csermákra ugyanis nem kisebb feladat vár, mint az, hogy a hírhedt csikágói alvilágot kiirtsa és a banditákat eltüntesse a föld színéről. A mai modern nagyvárosi élet egyik legkétségbeesettebb jelensége már hosszú esztendő óta a csikágói banditavilág, amely fegyverrel és korrupcióval féken tudta tartani Csikágó egész rendőrségét és vezetőségét és meg tudta erősíteni az alvilág olyan hatalmát, amilyenre az emberiség történetében még alig volt példa. Kétségtelen, hogy Al Caponének és társainak romantikus fénybe való burkolása az infantilis amerikai lélek egyik származéka. Al Caponének a csikágói lakosság körében valahogyan olyan híre volt, mint valaha Rózsa Sándornak, vagy Angyal Bandinak, akiknek személye körül is kivirágzott a rablóromantika és elhomályosította az emberek erkölcsi tisztánlátását. És épen ezért látszott sokáig hihetetlennek az, hogy valaki is akadhat Csikágóban, aki felveszi a versenyt az alvilágnak azzal a rettenetes erejével, amely nemcsak gépfegyverekre és páncéltáncokra támaszkodik, hanem elsősorban és legfőként a beteges romantikára, amely rablóknak is hősköket tud látni. Hiszen látjuk, ez a beteges romantika még az ebben a tekintetben reálisabb Európára is tud hatni és az európai lapok is egészen komolyan számolnak be arról, hogy Al Capone az amerikai alvilág híres feje filmszínésznek készül s így akár dicsőséget szerezni magának az egész világon.

Ami Csikágóban volt és van ma is, az több mint az Augias istállója, hiszen mindenki előtt ismeretesek azok a leleplezések, amelyek arról szólnak, hogy Csikágó legelőkelőbb rendőrigazgatóit vesztették meg a rablók, akik ellen ilyen módon hiába küzdött a rendőrség jóhiszemű és becsületes része. Csermák Antal még a választás folyamán kijelentette, hogy a csikágói városházán egyetlen reszortfőnök sem maradhat meg állásában, ha ő kerül a polgármesteri székbe és ahogyan Csermák bemutatkozott, bizonyosra vehető, hogy ura is lesz a szavának. Még a választás alatt azt hirdette magáról Csermák, hogy ő lesz Csikágó esodatevő Szent Antala, aki le fogja törni a rablóvilág uralmát és a helyébe visszaállítja a tisztesség és becsület, a tiszta erkölcs napjait, amiket már régen elfeledtek Csikágóban. Mindenesetre féltő, hogy Csermáknak nem lesz hatalma megküzdeni az alvilág rémeivel s ha nem lesz hatalma, azt elsősorban annak kell tulajdonítani, hogy az amerikai lelket már tulságosan megmetyélezte az a beteg romantika és hősimádát, amely urrá lett az amerikai lelken és amelyet beteg filmek oltottak bele. Ez a hősimádát nem válogatja meg, hogy tulajdonképpen ki is a hős és mit is akar, a hős az, akinek erős öklei vannak és embertársait sakkban tudja tartani. A hős még akkor is hős marad, ha rablógyilkos és ha páncéltáncokkal indul bankok kirablására és gépfegyverekkel védekezik a rendőrség ellen. Csermáknak nem csak a csikágói banditavilág tagjaival, páncéltáncokkal és gépfegyvereivel kell megharcolnia, hanem elsősorban azzal az amerikai szellemmel és beteg romantikával, amely az amerikai nagyvárosokban kivirágzott és mint a penészgomba terjed tovább az egész világon. Csermáknak ezzel a szellemmel valószínűleg nehezebb lesz megbirkóznia, mint a banditákkal s ha elbukik ebben a harcban, akkor a bukás csak annak tulajdonítható be, hogy az amerikai lélek tulságosan mélyre sülyedt a beteg romantika lila ingoványában.

Addig azonban Amerika és Európa vár és figyel. A csikágói városházán egyetlen ember megkezdte a harcot az alvilággal s most egész Amerika szeme rajta függ: vajjon sikerül-e neki. És Európa is felfigyel rá, mert Csermák bizonyos fokig még idetartozik és európai lelkülettel és bátorsággal veszi fel a harcot Amerika alvilágával szemben. Majd elvlik, hogy a kettő közül melyik lesz az erősebb...

**FIZESSEN ELŐ
A REGGELI UJSÁGRA**

Az angol sajtó szerint a bolsevizmus legjobb ellenszere a középeurópai államok gazdasági megerősödése

A Daily Express nem helyesli Franciaország rideg magatartását

Londonból jelentik: A Times párisi levelezője Doumergue legutóbbi beszédével foglalkozva megállapítja, hogy az elnöki nyilatkozat a leszerelési konferencia előtt még jobban megmerevítette a francia közvéleményt.

A Daily Express vezércikke a következőket írja:

— Franciaország dühös, mert Németország és Ausztria vámonjóról merészelnék egymással tárgyalni. A központi hatalmak

arra hivatkoznak, hogy

a jótételi fizetések teljesítése érdekében gazdaságilag meg kell erősödniük.

Briand ez ellen tiltakozik, az angol közvélemény ezzel szemben azt tartja, hogy a központi hatalmaknak ehhez joguk van. Ezenkívül a bolsevista veszély ellen nem is képzelhető hatásosabb védelem, mint erős középeurópai kereskedelmi egység.

Dr. Borota Braniszláv polgármester nyitja meg Balázs G. Arpád festőművész és Dincsiés-Menegelo Fran szobrászművész noviszádi kiállítását

A reprezentatív kiállítást a noviszádi Munkáskamarában ma délelőtt tizenegy órakor nyitják meg

Noviszád művészeti életének kétségtelenül egyik jelentős eseménye az a kiállítás, amelyet Balázs G. Arpád az országos nevű festőművész és Dincsiés—Menegelo Fran szobrászművész rendeznek meg a noviszádi munkáskamara elsőemeleti kistermében. A modern festészet és modern szobrászat két tipikus képviselőjének legújabb munkásságát lesz alkalma ezen a kiállításon megismernie Noviszád művészeti kedvelő közönségének. Ugy a képek, mint a szobrok valahogy beleillenek abba az új és öröms stílusba, amelyet maga a munkáskamara új palotája képvisel és annál nagyobb örömmel lehet üdvözölni ezt a kiállítást, amely első reprezentatív kiállítás lesz Noviszádnak ebben a legmodernebb és egyik legszebb palotájában.

A kiállítást értesülésünk szerint dr. Borota Braniszláv Noviszád polgármestere fogja megnyitni, aki rövid beszédben emlékezik meg a két művész munkásságáról. Balázs G. Arpád egész sereg nagy vászonát és gra-

fikai munkáit mutatja be, míg Dincsiés—Menegelo az utóbbi esztendő reprezentatív alkotásait. Magáról a kiállításról keddi számunkban fogunk érdeme szerint megemlékezni. A kiállítás vasárnaptól kezdve délelőtt 10—1 óra és délután 3—7 óra között lesz nyitva.

Weifert
sör
PANČEVO
a legjobb minőségű

Napi két millió példányban jelennek meg az olcsó angol lapok

A világ legolvasottabb lapja a Daily Mail

A londoni lapok tulajdonosai évek óta küzdenek, hogy lapjaik példányszámát emeljék. Minden angol kiadó célja minél elterjedtebbé tenni lapját. A nagy előretörési mozgalom élén lord Rothermere lapja a „Daily Mail” áll. Ez a legnagyobb angol lap, mert már 1928-ban elérte a napi kétmillió példányszámot. A Daily Mail mellett azonban a többi lapok is bekapcsolódtak az erőteljes versenybe. Elsősorban lord Beaverbrook lapja az „Daily Express” indult a harcba olvasótáborának növelésére, ezt a célt szolgálta a „Daily Chronicle” és „Daily News” fuziója is. A két utóbbi lap példányszáma egyenként 900.000 volt és a fuzió révén igyekeztek nagyobb példányszámot elérni. Feltűnő a munkáspárti „Daily Herald” példányszámának emelkedése az elmúlt éven.

Az angol lapok az 1928 és 1929 években a következő példányszámokban jelentek meg:
Daily Mail 1.940.245, 1.872.418 —67.827.
Daily Express 1.485.050, 1.703.000 + 217.950.
Daily News and Chronicle 1.800.000, 1.400.000, —400.000.
Daily Herald 300.000, 1.100.000, + 800

ezer.

A Daily Mail példányszámának esőknése átmeneti jelenség és a gazdasági válságnak következménye, amit a hirdetések terén is éreznek a lapok, mivel a lapoknál a hirdetésből eredő jövedelmek átlag 20 százalékkal csökkentek.

A legnagyobb sikert kétségtelenül a Daily Herald érte el, mert míg 1928 márciusában mindössze napi 300.000 példányban jelent meg, most elérte az 1.100.000 példányszámot. A Daily Herald most bejelentette olvasóinak, hogy minden erővel törekedni fog elérni a kétmillió példányszámot. Nem vált be a Daily News és Daily Chronicle fuziójához fűzött remény, mert míg azelőtt minden lap 900.000 példányban jelent meg, most az egyesített lap példányszáma mindössze 1.400.000. Erősen emelkedett a Berry trösztökhöz tartozó konzervatív Daily Telegraph, amely 900.000 példányban jelent meg, de amióta árát 2 pennyre leszállította 1 pennyre erősen a másfélmillió példányszám felé közeledik. A fenti elterjedt lapok mind 1 pennybe kerülnek, míg a többi 2 pennys lap példányszáma meg sem közelíti ezeket.

Tizenkétezer dinár megtakarított pénzét ellopták egy csantaviri munkásnak

Az ismeretlen utitárs először leittatta, utána kifosztotta Kecskés János asztalossegédet

Csantavirról írják: Kecskés János asztalossegéd egekig Szentán dolgozott és keresetét az egyik pénztáratban helyezte el. Szerdán bement a bankba megtakarított pénzéért, amely 12.290 dinárt tett ki, mert a pénzből Csantaviren házat akart vásárolni. A pénzből 290 dinárt bevásárlásra és vasúti jegyre adott ki, a megmaradt 12.000 dinárral pedig beszállt Szentán a szuboticeai vonatra. Utközben megismerkedett egy fiatalemberrel, akinek Szuboticeán ebédet is fizetett és közben ő maga is a szokottnál több bort fogyasztott. Szuboticeáról mindketten Zsednikre utaztak, ahol az ismeretlen egy kocsmába vezette a már ittas és az iváshoz nem szokott Kecskés Jánost és itt folytatták az ivást. Közben Csantavir felé már elment a vonat, mire egy másik kocsmába mentek, ahol az ismeretlen rávette a teljesen részeg embert, hogy kártyázzon vele. Amikor minden pénzt elnyerte éjjel kocsin Csantavirra küldte Kecskést, aki másnap reggel kijózanodása után, megdöbbenve vette észre, hogy nem maradt semmi pénze a 12.000 dinárból. Kecskés feljelentésre a rendőrség most keresi az ismeretlen utitársat.

Középeurópai időszámítást vezetnek be május elsején Romániába

Április 30-án éjjel 12 órakor egy órával visszaigazítják az órákat

Bukarestből jelentik: Május elsejétől megváltozik Romániában az időszámítás. Még a lemondott Mironescu kormány elhatározta, hogy e naptól az összes hivatalokban,

államnál, megyénél és községeknél a középeurópai időszámítást rendeli el.

Ez a kormányrendelet azt jelenti, hogy Romániában az új, a mai időszámítás mögött lesz egy órával, vagyis

a mai 12 óra május 1-től 11 óra lesz.

Romániában a háboru előtt takarékosági szempontból nyáron volt életben a mai időszámítás és télen a középeurópai, mikor is 1 órával későbbben kezdődött a hivatalos élet.

Romániában azonban állandó jellegű lett a mostani rendszer, ami meglehetősen zavarokra adott okot, különösen a nemzetközi forgalom szempontjából.

A vasut ugyanis 1 órai különbséggel közlekedik a határtól. Ennek a visszasságának akar véget vetni a kormány egyik legutolsó intézkedése, amellyel összhangba hozza az időszámítást a többi középeurópai államok időszámításával. A végrehajtási utasítás most készül Bukarestben és az egyes hatóságok ehhez képest teszik meg a megfelelő átmeneti intézkedéseket.

Előreláthatólag

április 30-án éjjel 12 órakor visszaigazítják az órákat 1 órával

és így május 1-én reggel már az új időszámítás szerint működnek Romániában a hivatalok, iskolák és közlekednek a vonatok.

— Ma délelőtt tartja ingyenes hangversenyét a noviszádi Filharmonia a Winkle sörözősarnokban. A noviszádi Filharmonia zenekar ma délelőtt 11 órai kezdettel tartja meg ingyenes hangversenyét a Winkle féle sörözősarnokban, terített asztalok mellett. A hangversenyen megismétlik a Szlobodában megtartott hangverseny programját, amely a következő: 1. Koronázási induló, a Próféta operából. 2. Szejlianna, a Parasztbecsület operából. 3. Bizet: Carmen nyitány. 4. Tancered nyitány. 5. Papa—mama, polka. 7. Tik-tak, polka. 8. Cigeunerin, nyitány. Dirigál: Robert Vitaliani karnagy.

Üdítő illatot a fehéreműnek!

A Schicht Terpentinszappan gyártásához valódi legfinomabb terpentinolajat használnak fel. Ez adja a fehéreműnek hófehérségét és felséges üdítő illatát.

Schicht Terpentinszappan

a célszerű védőcsomagolásban

A csomagolás ezenfelül kedves kívánnivaló képecskéket is nyújt gyermekek szórakoztatására.

Elkészült a Népszövetség javaslata a nemzetközi agrárkölcson kibocsátásáról

Egymillió font alaptőkével nemzetközi jelzalog hitelbank alakul

Londonból jelentik: A Financial News diplomáciai levelezője szerint a Népszövetség pénzügyi, közigazdasági és mezőgazdasági bizottságainak tagjaiból álló értekezlet amely nemrégiben Genfben tanácskozott,

elkészítette javaslatát a tervezett nemzetközi agrárkölcson kibocsátásáról.

A javaslatot május 18-án terjesztik a Népszövetség ülésére. A javaslat nemzetközi jelzalog hitelbank alapítását ajánlja egymillió font alaptőkével és ugyanakkora tartaléktőkével.

—o—

„Mentsék meg az életemet, fél vagyonomat odaadom” mondotta Steinherz, amikor ráakadtak a vasúti fülkében

Ceglédről jelentik: A rendőrség tegnap kihallgatta Fischl Frigyes lakótársát, Olajos Mihály kártyossegédet, akit a rendőrség Gyöngyösről szállított Ceglédre. Olajos a gyilkosság ügyében tökéletes alibit igazolt és

Fischl Frigyes szerszámát ismerte fel abban a kalapácsban, amellyel Steinherz Rudolfot agyonverték.

A vallomással megdől Fischlnek az az állítása, hogy a kalapácsot Steinherz adta neki a gyilkosság elkövetése előtt. Olajos Mihály kijelentette még, hogy Steinherz Rudolfot egyáltalán nem ismerte, noha mindketten kecskemétiak.

A Fischl Frigyes kiadatására vonatkozó kérelem már elkészült és tegnap elküldték a bécsi törvényszékhez. A kecskeméti törvényszék a kiadási kérelemben csupán általánosan jelöli meg az emberölés bűnselekményét és kéri Fischl kiadatását.

Az ügyben egyébként rendkívül érde-

kes vallomást tett egy ceglédi rendőr, aki a merénylet után Steinherzet a vonatról leemelte. A rendőr vallomása szerint Steinherz akkor eszméletlenül volt és a következő szavakat nyögte:

„Mentsék meg az életemet, fele vagyonomat odaadom!”

Steinherznek ez a kijelentése amellyel szól, hogy a borkereskedő nem akart meghalni.

Keckeméten több tanu jelentkezett a rendőrségen, akik elmondották, hogy több ízben látták, hogy Fischl felkereste lakásán Steinherzet és hosszasan tárgyalt vele.

A kecskeméti vizsgálóbíró tegnap elrendelte

Steinherz Rudolf holttestének exhumálását,

mert az ügyben beállott új fordulat következtében a sérülések körülményeire vonatkozólag a holttest újabb megvizsgálása vált szükségessé.

A budapesti ügyészség még nem döntött, hogy eljárást indít-e a Dohány ucai zsidótemplomban történt merénylet tettese ellen

Az elhunyt áldozat temetésére a magyar kormány is elküldi képviselőjét

Budapestről jelentik: A Dohány-uccai zsidótemplomban elkövetett merénylet tettesének Zatlóka Emilnek elmeállapotát most figyelik. Az elmeállapot megfigyelése legalább egy hónapot igénybevesz. A merénylet bűnügyi iratai egyébként már átkerültek az ügyészségre, ahol

még nem döntöttek arról, hogy tesznek-e

vizsgálati indítványt Zatlóka ellen.

Az indítvány megtételére az elmeorvoszakértők véleményének beterjesztése után kerül a sor.

Bethlen István gróf miniszterelnök tegnap részvétlét küldött Stern Samu kormányfőtanácsoshoz, a budapesti izraelita hitközség elnökéhez. A miniszterelnök a kormány sajnálkozását fejezi ki Róth Jenőnek, a merénylet egyik sebesültjének elhalálása felett és bejelenti, hogy Róth temetésén a kormány is képviselteti magát.

Lovai etetése közben magára gyújtotta az istállót egy szubotcai gazdálkodó asszony

A szerencsétlen asszonyt súlyosan összeégve a szomszédok mentették ki a lángok közül — Egy felborult gyertya gyújtotta fel az istállóban a szalmát és okozta a veszedelmes tüzet

Szombaton hajnalban három óra tájban veszedelmes tűz pusztított Szubotcán a napnyugati szőlők 435. szám alatti házában. Kudlik Mihályné szül. Tillinger Rozália 57 éves gazdálkodó asszony hajnali három óra körül felkelt, hogy megetesse az istállóban a lovait. Még egészen sötét volt és ezért Kudlikné gyertyát gyújtott és azt a jászol közelében a földre helyezte. Mialatt a gazdálkodóasszony takarmányt adott a lovainak, a gyertya felborult és meggyújtotta az istálló padlóját szénázott szalmát.

Kudlik Mihályné, amikor az első ijedségtől magához tért megkísérelte, hogy eloltsa a tüzet, közben azonban a lángok belekaptak a ruhájába is.

A szerencsétlen asszony rémületében futkosni kezdett az istállóban és így a lángok mindjobban elharapóztak a

ruháján.

Kudlik Jánosné kétségbeesett jajveszékeltetésére felbredtek a házbelieliek és előjöttek a szomszédok is, az istálló azonban már lángokban állott. A gazdálkodó asszony

szomszédai életük kockáztatásával behatoltak az égő istállóba és a lángok közül kimentették Kudlik Mihálynét

és eloltották égő ruháit. A szerencsétlen asszony már eszméletlen állapotban volt és rendkívül súlyos égési sebeket szenvedett.

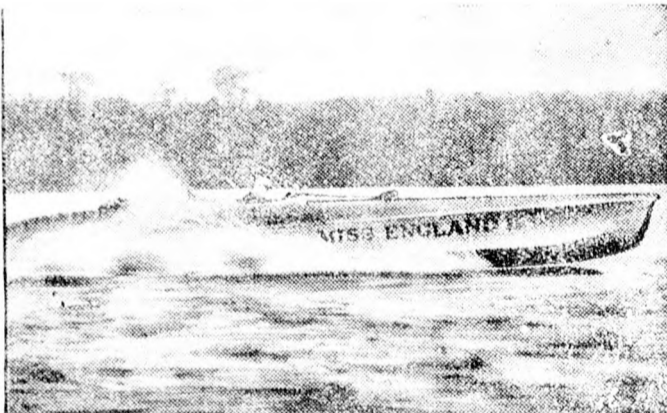
A szomszédoknak sikerült a tüzet eloltaniuk, Kudlikné egyik lova azonban benn égett az istállóban. Kudlik Mihálynét életveszélyes állapotban a kórházba szállították. A rendőrség megindította a nyomozást a veszedelmes tűz ügyében.

—o—

Kaye Don és versenycsónakja „Miss England II.”

Kaye Don motoresónakjával 166.5 km

óránkénti sebességet ért el, amivel új világrekordot állított fel, megdöntve az amerikai Gar Wood 162.5 km-es rekordját.

Szenta: Szand—SzAK. Barátságos. A szubotcai alszövetség legkiválóbb csapatát látja vendégül barátságos mérkőzés keretében pravoszláv husvét hétfőjén a Szentai AK jóképességű csapata. Ezen mérkőzést rendkívül nagy érdeklődéssel várja Szenta sportközönsége, amely egyúttal revansmérkőzésnek is tekinthető a Szandtól néhány év előtt 2:1 arány-

ban elszenvedett vereségért. A nagynevű ellenfél képességei ismeretesek, a SzAK mindent elkövet, hogy méltó ellenfélként álljon ki a komplett Szand ellen. A mérkőzést hatalmas érdeklődés előzi meg s jó idő esetére rekordközönségre lehet számítani. A mérkőzés fél 4 órakor kezdődik a SzAK népkerti pályáján.

Teljesértékű

tökéletes munkát csak az végezhet, akinek az idegrendszere rendben van, akinek a teljesítőképessége zavartalan. 2-3 kanálnyi

OVOMALTINE

a reggeli és délutáni tejben megacélozza az izmokat és az idegeket.

Kapható mindenütt: kicsiny doboz 16 dinár, közép doboz 32 dinár, nagy doboz 56 dinár, gazdaságos csomagolás 100 dinár

Összeállították az április 20-iki szubotcai Mozart emlékünnepegy végleges programját

Beograd és Zágreb zenei köreinek a reprezentánsai is képviseltetik magukat a hangversenyen

Kramer Imre szubotcai hegedűművésze vezetésével már nagyban folynak az április 20-án megtartandó nagy Mozart emlékünnepegy próbái és előkészületei. A hangversenyt a Városi Színház nagytermében tartják meg és annak védnökségét özv. Hartmann Rafaelné vállalta.

A hangverseny rendezői már össze is állították a végleges programot a Mozart emlékünnepegyen. Kramer Imre vezénylete mellett negyventagu zenekar hangversenyz, Farkasné Gábor Nelly operaénekesnő Mozart dalokat ad elő, Pataki Cora szubotcai zongoraművésznő Mozart d-moll zongorakonzertjét adja elő zenekari kísérettel, Fehér Ödön karnagy vezetésével pedig a ferencendi templom énekkara ugyancsak Mozart dalokat énekel.

A nagyszabású Mozart emlékünnepegy az egész ország zenei életének jelentős eseménye lesz és azon Beograd és Zágreb zenei köreinek a reprezentánsai is képviselve lesznek. Jegyek a Városi Színház pénztáránál már előre válthatók.

Páris grófja, Guise herceg francia trónkövetelő fia és Izabella Orleans-Braganza hercegnő, II. Don Pedro mexikói császár dédunokája házasságot kötöttek.

—o—

APOLLOBAN, ma

A szezon legnagyobb sláhere: 100%-os német tonfilm

Mesék az írógépről

(Die Privatsekretärin)

Filmoperett Szomaházy regénye után Kezdet 3, 5, 7, 9/1 órakor

A főszerepben: RENATE MÜLLER, HERMAN PHIEMIG, FELIX BRESSART

Hírek

1931

Április

12

VASÁRNAP

Római katolikus: Gyula. Protestáns: Gyula. Görögkeleti (március 30): husvétvasárnap. A nap kel 5 órakor, nyugszik 13 óra 19 perckor.

Időjárás: Az egész ország területén borús idő volt, némi hőemelkedéssel. A hőmérséklet minimuma Kraljevón 0, maximuma Szkopljén plusz 14 fok volt.

Időjárás: Ujabb lehülés várható, felhőzettel és helyenként rövid ideig tartó esővel.

Görög katolikus és görög keleti előfizetőinknek, olvasóinknak, hirdetőinknek és barátainknak boldog husvétünnepet kíván a Reggeli Ujság szerkesztősége és kiadóhivatala.

Kinevezték a bánsági vallásoktatás tanfelügyelőit. Beeskerekről jelentik: Rodies P. Rafael érsek, bánsági apostoli kormányzó az új iskola-törvény alapján kinevezte a vallásoktatás tanfelügyelőit. Az érsek a bánsági espereseket biztatja a hitoktatás felülvizsgálásával, akiknek mind-egyike a maga területén végzi az ellenőrzést.

Husvétünnep Szófiában. Szófiából jelentik: Borisz király tegnap ukázt írt alá, amellyel háromszázötven elítéltnak kegyelmet adott a pravoszláv husvétünnep alkalmából. Az amnesztiát kaptak között néhány politikai elítélt is van.

A beeskereki Imaapostolság előadása. Beeskerekről jelentik: A beeskereki Imaapostolság vasárnap délután fél három és fél hat órai kezdettel magyar nyelvű előadást rendez a Messinger intézet tornatermében. Színpadra kerül Peregrinus bibliai színdarabja a Pontiola, Pontius Pilatus leánya.

Meghalt a sztaribecei revolveres szerencsétlenség áldozata. Megírta a Reggeli Ujság, hogy Bottka Imre sztaribecei földbirtokos bácskogradi tanyáján zsebében töltött revolverrel feküdt az ágyon s miközben egyik oldaláról a másikra fordult, a revolver véletlenül elsült és a golyó a szerencsétlen ember hasába fúródott. Bottkán műtétet hajtottak végre, a golyó azonban olyan súlyos sérüléseket okozott, hogy a szerencsétlen ember tegnapelőtt sérüléseibe belehalt.

A szuboticei zsidó nőegylet és népkonyha közgyűlése. A szuboticei zsidó nőegylet és népkonyha április 19-én délelőtt tízenegy órakor tartja meg rendes évi közgyűlést, amelynek tárgysorozatán több fontos ügy, így a választmány és a titkár megválasztása is szerepel. A közgyűlést, amennyiben az nem lenne határozatképes, feltizenkettőkor a megjelent tagok számára való tekintet nélkül megtartják.

Egy beeskereki uriaszony sikere az opera színpadon. Beeskerekről jelentik: A budapesti zeneművészeti főiskola legutóbbi opera előadásával kapcsolatosan a budapesti lapok meleg hangon emlékeznek meg Lenhardt Ilonkáról, aki Delibes: A király mondta... című vígoperájában nagy sikert aratott. Lenhardt Ilonka beeskereki uriaszony és sikerének híre Beeskereken is osztatlan örömet keltett. Április 18-án Lenhardt Ilonka a rádióstudióban hangversez.

Eljegyzés. Schall Teri noviszádi urleányt eljegyezte Nuss Pál, Veprovác. (Minden külön értesítés helyett.)

Princessfüzők, melltartók, haskötők raktáron és mérték után Bartó L. Noviszád, Petra Zrinjszok 17.

Idaho állam kormányzója ezredessé nevezett ki egy hathónapos ecesemőt. Londontól jelentik: Rops, Idaho kormányzója ezredessé nevezte ki Paul Lamberth Priest hathónapos ecesemőt azzal az indokolással, hogy ezzel az udvariassági aktsussal meg akarja nyerni az ifjú tiszt nagypapjának, egy igen befolyásos polgárnak jóindulatát.

FŐ-HUZÁS

naponta ápr. 24-től máj. 20-ig.
Sorsjegyek kaphatók a FŐELÁRUSÍTÓNÁL:
LUSTIG LAJOS banküzletében
Novisád, Kralja Aleksandra 13.

Hirtelen halál Szuboticeán. Szombaton reggel hét óra tájban a házbeliek holtan találták a szobájában Klebispingl Rózsát ötvenöt éves szuboticei varrónót. Az elhunyt pénteken este még a legjobb hangulatban és a legjobb egészségben volt és így halála teljesen váratlanul következett be. Valószínűnek tartják, hogy Klebispingl Rózsát a pénteken este nagyobb mennyiségben elfogyasztott alkohol okozta.

Általános ebzárlatot rendeltek el Szuboticeán. Tegnap a délutáni órákban Bildek Illés kutyája a bajai szőlőkben megmarta egy embert. Hamarosan megállapították, hogy a kutya megveszett és az ebet hosszas üldözés után sikerült is leteríteni. A súlyosan megmarta embert a Pasteur-intézetbe szállították, ahol beoltották. Ezzel kapcsolatban a szuboticei rendőrség tegnap délután általános ebzárlatot rendelt el, s a kutyákat otthon is pórázon kell tartani, az uccára pedig még a luksuszsebek is csak szájkosárral vezethetők ki. A kóbor ebeket a rendőrség közegei azzal kivégzik, gazdáikat pedig megbüntetik.

Sok az eladó ház Bácskatopolán. Még soha sem volt olyan sok eladó ház Bácskatopolán, mint mostanában, ugyszólván azt lehet mondani, hogy minden második ház eladó. Ez a tény erősen rávilágít a topolai gazdasági helyzetre. Nagy a pénztelenség és az emberek eladással akarnak segíteni magukon, vevő azonban alig akad. Érdekes, hogy a házakért még ma is azokat az árakat kérik, mint két-három év előtt, ezek azonban ma már nem forgalmi árak és így vevő alig akad.

Megkezdte működését a topolai loesolótank. Mint ismeretes, Bácskatopola az elmúlt év őszén loesolótankot vásárolt, amely azonban alig volt üzemben, mert a vásárlás után már beállott a téli időjárás. Az új loesolótankot a napokban üzembehelyezték a topolaiak nagy örömeire.

Elsőrendű fűszer és csemege árúk

Állandó nagy lerakata, olcsó árban, pontos és gyors kiszolgálás mellett kapható **SLANKAMENAC ALEKSANDAR** cégnél,
Novisád, Pašičeva ucca 37.

A legjobb védelmet

a légzőszervek fertőző betegségei ellen az

adják.

Kapható minden gyógyszerertárban

Nagy csomag 15 dínár
Kis csomag 8 dínár

TÖZSDEZARLATOK

A dinár árfolyama. Budapest 10.01—10.09, Bécs 12.42—12.48, Prága 58.875—59.275, Berlin 7.35—7.87. Zürich. Beograd 9.1270, Budapest 90.75, Páris 2030.5, London 2522.875, Newyork 519.1650, Brüsszel 72.1750, Milánó 27.1775, Madrid 57.50, Amsterdam 208.30, Berlin 123.58, Bécs 72.98, Stockholm 376.25, Prága 15.3775, Varsó 58.15, Bukarest 3.08875.

Budapest. (Határidős). Irányzat: Barátságos. Forgalom: Csendes. Buza május 15.79—15.80. Roza május 12.79—12.80. Tengeri május 12.70—12.71, július 13.08—13.09.

Csikágó. (Közép). Buza: Tartott. Május 84, július 63, szeptember 61.50, december 54.50. Tengeri: Alig tartott. Május 61.875, július 62.875, szeptember 60.75, december 53.75. Zab: Tartott. Május 30.50, július 30.875, szeptember 30.75, december 32.25. Roza: Tartott. Május 36.875, július 39, szeptember 40.625.

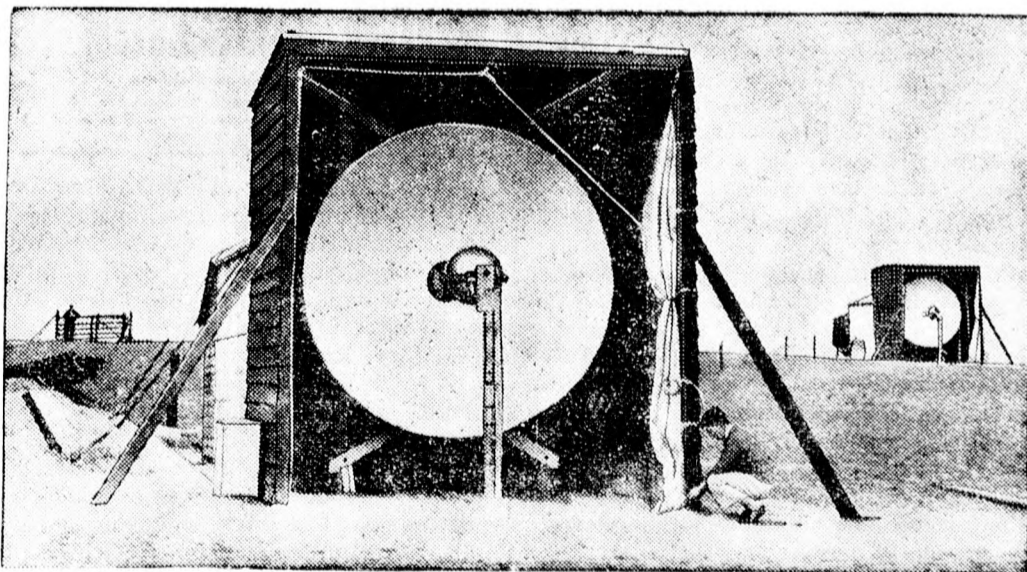
Winipeg. Irányzat: Szilárd. Buza május 60.125, július 63.125, október 63.50.

Liverpool. Irányzat: Barátságos. Buza május 4 sh 3.50, július 4 sh 5, szeptember 4 sh 7.

Kilenc gyilkosság, hét gyilkosság kísérlete és 45 gyújtogatás a düsseldorfi tömeggyilkos bűnlajstromán. Mint megírtuk, a düsseldorfi törvényszék holnap kezdi tárgyalni a düsseldorfi rém, Kürten Péter bűnügyét. Az ügyész kilenc bejelzett gyilkossággal, hét megkísérelt merénnyel és negyvenöt gyújtogatással vádolja a tömeggyilkost.

(x) Nem lesz teljes ünnepi öröme, ha nem tekinti meg Jakovljevic és Kessler cég remek függöny és paplan anyagainak kiállítását.

Uj bélyegtipusok Magyarországon. Budapestről jelentik: Az eddigi bélyegtipusok véglegesen kikerülnek a forgalomból és helyettük művészi tervezésű új bélyegeket honosít meg a posta. Uj fajta képes levelezőlapok is forgalomba jutnak, amelyek az idegenforgalom propagálását is célozzák.

Ujfajta rádióközvetítés

Az angliai Dower és a franciaországi Calais között ujfajta rádióközvetítéssel próbálkoztak. Egymáshoz közel felállított óriási

reflektorokkal hullámokat bocsájtottak ki az egyik parton, amiket a La Manche csatorna másik oldalán csak megfelelő felvívó állomáson tudtak felvenni.

ODEONBAN

Hétfőn új műsor!

Rin Tin Tin

megmentí Sonay Boyt Kalandor tonfilm a csodakutya »Rin Tin Tin«-nel és jó kiegészítő műsor!

— Takamatsu japán herceg Newyorkba érkezett. Newyorkból jelentik: Takamatsu japán királyi herceg, aki néhány hónappal ezelőtt felesége kíséretében Beogradban is megfordult, az Akvítania fedélzetén tegnap Newyorkba érkezett. Walker polgármester vezetésével a városi tanács fogadta. A kommunisták meg akarták zavarni az ünnepélyes fogadtatást, de a rendőrség szétszórta a tüntetőket.

— Szinelőadás Csurugon. A csurugi r. k. legényegylet műkedvelő gárdája husvét másnapján nagy sikerrel előadta Szigligeti „A cigány” című népszínművét. A főszerepben Dobos Etuska könnyekre fakasztotta, Magyar Árpád és Novoszel Juliska állandó vigságra hangolta a termet zsufolásig megtöltő közönséget. Szépen adták szerepeiket Nemessevics Balázs, Tóth József, Orosz Lajos, Bachmann Dániel és Füstös Mihály. Helyesek voltak Dobos Ilonka, Hucski Feri és Gyetvai István. A kisebb szerepek szereplői is megfelelően játszottak. Sztákin Mirkó 2 szerb monologjával nevette meg a közönséget. Az előadás nagy sikere a szereplők iparkodásán kívül Dobos János főrendező érdeme.

Angol, német és francia gyártmányú étkező, oszonna és mocca készletek, valódi perzsa szőnyegek, olajfestmények részletfizetési kedvezménnyel beszerezhető
BALOG LINA cégnél

ZENITAI HÍREK

Ofelsége I. Alekszandar király ukázával Bojics Begdán belügyminiszteri főtanácsost szentái rendőrfőnökké nevezte ki. — Szentai város tanácsa esztortókön delután megtartott ülésén tanulmányozta a szentai villanytelep igazgatósága által benyújtott s a villanyáram árának leszállítását tartalmazó új szerződéstervezetet. A városi tanács észrevételei hozzáfűzése mellett visszaadja a szerződéstervezetet, amely csak a villanytelep igazgatósága, a városi tanács, illetőleg a közgyűlés jóváhagyása után jut ervényre. Ertesülésünk szerint ezt a városra és a polgárságra nézve fontos ügyet hamarosan lefogják tárgyalni. — A szentai rendőrkapitányság rendelkezése értelmében, ma pravoszláv husvét napján általános munkaszünet lesz s az üzleteket egész nap zárva kell tartani, míg husvéthétfőn csak delután lesz munkaszünet és üzletzárás. — A Kolo Szpszkih Szesztara pravoszláv husvét másnapján az Eugen szálló disztermében nagyszabású műsoros estélyt rendez. Az előadás iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg. — Carevics Milan lírai tenor a zemuni vakok otthonának lakója április 18-án Lebedev Vladimir társaságában Szentan vendégszerepel az Eugen szállóban. A vak művész hegedűkíséret mellett Mokranjac, Borodni, Binicski, Liszt és más világhírű művészek nagy műveiből énekel. — A báni kormányzat Tomics Jovan szentai tanfelügyelőt magasabb fizetési osztályba léptette elő. — Ing. Drakulics Mihajlo Szentai város polgármestere a hosszabb idő óta üresedésben levő városi főmérnöki állás betöltésére kírta a pályázatot. A pályázat határideje április 30. — Bene Jenő 24 éves szentai munkás a napokban munkaközben ablaküvegre esett, amely karján átvágta az ütőerét. A szerencsétlenül járt munkást a kórházba szállították, ahol ápolás alá vették. — A szentai lövészegylet vasárnap tartotta évi rendes közgyűlését a Szokolánában. Elnöki, titkári és pénztári jelentés után megválasztották az új tisztikart. Elnök lett Vaszics Milivoj, katonaiügyi tanácsnok, alelnök ing. Drakulics Mihajlo polgármester, titkár Aradszki Szever és pénztáros Preradov Ivan. Ezenkívül hat tagból álló választmányt is választottak. — Pravoszláv husvét hétfőjén a szentai szokolisták az Eugen szálló termében barátságos összejövetelt tartanak. — Április 12-én Csókán országos vásárt tartanak, ahová vészmentes helyről mindenféle állat felhajtható. — Szentai város képviselőtestülete a pravoszláv husvét ünnepük után közgyűlést tart Drakulics polgármester elnöklése alatt.

— Megszüntek a becskerekai munkaközvetítők. Becskerekről jelentik: A becskerekai magán munkaközvetítő hivatalok a tegnapi nappal megszüntek és hatáskörüket a munkástözsde vette át.

(x) Szuboticán kérjen mindenütt Frank Pál által képviselt söröket.

— Bágyadt, levert, dolgozni képtelen egyéneknek a természetes „Ferenc József” keserűvíz szabaddá teszi a vérkeringést és emeli a gondolkodó- és munkaképességet. Gyógyszertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Szeremi tüzifa, szén és koks

legjobb minőségben, legjutányosabb áron kapható

LESZMEISZTER FATELEPÉN, NOVISAD
Kamenici ut végén (Vasúti Átjárótól balra) Telefon 24-78

— Noviszádi anyakönyvi kimutatás folyó évi március hó 30. napjától folyó évi április hó 6. napjáig. Születés bejelentett összesen huszonegy és pedig tizenhárom fiú és nyolc leány. Házasságot kötött összesen tizenhárom pár és pedig: Peidler Károly Károly asztalos és Opre Mária, Noviszád; Fehér Árpád asztalossegéd és Kóródi Rozália, Noviszád; Szerbec István kereskedősegéd és Fritzmán Irén, Noviszád; Gyökies Mladen takácssegéd és özv. Damjanov Milivojné, szül. Dungyerin Julianna, Noviszád; ifju Kovács Pál soffőr és Krizsák Mária, Noviszád; Militár Jován borbélysegéd és Forgó Mária, Noviszád; Kun Lajos beles és Oresik Irén, Noviszád; Varga Ferenc ácssegéd és Péter Emma, Noviszád; Klausz Péter ügynök és Eichl Éva Noviszád; Selyem József bérkocsis és Bognár Julianna, Noviszád; Zsámbóki György napszámos és Balogh Ilona, Noviszád; Péjics Sztévan szelölő és Turzai Mária, Noviszád; Horváth József lakatossegéd és Molnár Erzsébet, Noviszád. Elhalalozás bejelentett összesen huszonegy esetben és pedig: Derner Lipót kereskedő, 59 éves, Noviszád; Fischer Ferenc gimn. tanuló, 11 éves, Noviszád; Hill Milkó, 8 napos, Noviszád; Scheer Fülöp harisnyakötő, 46 éves, Noviszád; Benerojo Mosoné, sz. Kalderon Flóra háztartás, 72 éves, Noviszád; özv. Benkó Jánosné, szül. Dósa Viktória háztartás, 40 éves, Noviszád; Lalis Sztévan állami hivatalnok, 28 éves, Noviszád; Nagy Gyura kéregető, 78 éves, Noviszád; Szalai Julka napszámos, 31 éves, B. Gradiste; Atanackov Pája, 3 hetes, Noviszád; Szávic Gyóka gyárimunkás, 23 éves, Noviszád; Kerác Alekszandar, 7 hónapos, Noviszád; Klinko Mihajlo földműves, 83 éves, Noviszád; Lavács Jován városi helypénzszedő, 51 éves, Noviszád, Stern Dezsóné, szül. Schwarz Ilona háztartás 30 éves Vukovar; Szlivka Andrija földműves, 70 éves, Noviszád.

Fedezze szükségletét minőségben és tartósságban kifogástalan
kulcai posztókból
a gyári lerakatokban
NOVISZÁDON: Kralja Aleksandra 20
SZUBOTICÁN: Labor palota (Radiceva 1.)
ZAGREBBAN: Frankopanska 6 1465

— A jó egészség előfeltétele a jó emésztés. Taplálékunk nagyon sok megemészthetetlen anyagot tartalmaz és az emésztés idején különböző erjedési és bomlási folyamatok keletkeznek. Ezeket a fölösleges és káros anyagokat el kell távolítani a szervezetből, mert különben — székszorulás folytán — fejfájást és rosszulletet okoznak. Már Galenus, az ókor híres orvosa mondta: „Qui bene purgat, bene curat”. Aki jól tisztítja a szervezetét, helyesen gyógyítja azt. A régi orvosok első kötelességüknek tartották, hogy a betegnek jó hashajtószert adjanak. Ma már sem az orvosnak, sem a betegnek nincs szüksége arra, hogy sokáig keresen jó hashajtószert. Ha esténként bevesz 2 apró Artin-dragéet, reggelre normális és könnyű ürülése lesz, anélkül, hogy rá is gondolna arra, hogy hashajtót vett be. Klinikák és orvosok leginkább Artin-dragéet írnak elő.

(x) ROGASKA SLATINA. Gyomorfe-kélynél, gyomorbag és bélhurtnál, valamint máj és vesebántalmaknál, a legeredményesebben gyógyít a STYRIA gyógyvíz. Vezérképviselőt Bratya Cselikovity cégnél Noviszád.

A kereskedelmi és iparbank évi közgyűlése

Tegnap delután 3 órakor tartotta meg a Noviszád város egyik legnagyobb pénzintézete a Kereskedelmi és Iparbank 24. évi rendes közgyűlését az intézet új palotájában. A közgyűlést Ernst Bernát nagykeneskedő az intézet elnöke vezette. A közgyűlésen az igazgatóság és felügyelőbizottság tagjai teljes számmal élőkön Kassovitz Miksa vezérigazgatóval, valamint nagyszámu részvényes, betétes és üzletfél vett részt. Sztéfanovics Zsarko igazgatósági tag üdvözölte a megjelenteket, majd Lazics Sztanko terjesztette elő a felügyelőbizottság jelentését. A mérleg, a veszteség és nyereség számlát, valamint a tiszta nyereség felosztására vonatkozó javaslatot Kusevics igazgató terjesztette a közgyűlés elé. Az intézet múlt évi nyeresége 4.407.263,01 dinár. A részvényenkénti osztalék a múlt évben is változatlanul 15 dinár maradt, ami a részvényeknek 9,4 százalékos kamatozását jelent. Az intézet betétállománya a múlt évben 20 és fél millió dinárral emelkedett. A közgyűlés a megüresedett igazgatósági helyekre Plachte Ljudevitot, a Jugoszláv Unionbank zagrebi igazgatóját és dr. Fejő Győző noviszádi orvost választotta meg, a felügyelőbizottságba pedig Rechnitz Isidort a Décsi Creditaustalt főinspektorát, Giskan Ferdinándot a Jugoszláv Unionbank beogradai igazgatóját és Fleischer Benjamingot, a beogradai Max Fleischer és Mayer cég beltagját. A tárgysorozat letárgyalása után Kassovitz vezérigazgató köszöntötte az intézet részvényesait, betéteseit és üzletbarátaikat, majd a közgyűlést végetért.

A zagrebi kereskedelmi kamara írásbeli ankétot nyitott a részletfizetési törvénynek ügyében

A Reggeli Ujság már jelentette, hogy a március harmincadikán Zagrebban megtartott értekezleten felvetődött az az eszme, hogy a részletfizetési üzleteket törvényben kell szabályozni. A zagrebi kereskedelmi kamara ezzel kapcsolatban most írásbeli ankétot indított meg ebben a kérdésben és ezen az ankéten a következő kérdéseket vetette fel: Mit lehet részletfizetnek tekinteni? Kinek van joga ilyen üzleteket üzni? Milyen árak lehetnek az ilyen részletfizetlek tárgyai? Milyen időben lehet a részleteket megállapítani? A határidő meghosszabbításának lehetősége, a részletfizet kiállítás után a részletfizetlet teljes jogúsága, a teljesösszegű követelés eshetősége a részletfizetés elhanyagolása esetén. Milyen üzletágakra lenne érvényes a részletfizetlet törvény stb. stb.

— Gyárfás Ödön, a becskerekai kamara alelnöke lemondott. Becskerekről jelentik: A bányai kereskedelmi és iparkamara tegnap igazgatósági ülést tartott, amelyen Gyárfás Ödön alelnök betegsége való tekintettel bejelentette lemondását.

— Harmincemillió frank külföldi kölcsönt vesz fel a magyar államvasutak igazgatósága. Budapestről jelentik: A MAV beruházási célokra egy francia tőkecsoporthól 30 millió francia frankos előlegkölcsönt vesz fel. Az erre vonatkozó szerződést már aláírták és a MAV a napokban már meg is kapja ezt a körülbelül 7,5 millió pengőt kitevő összeget. Ebből a pénzből elsősorban a pályaudvarok és az állomások kibővítésének és a pályatestek kijavításának munkálatait folytatják.

(x) Beteghaskötők, gummi- és princessz fűzők, melltartók, Fischer J. és Fia, Noviszád.

Miről beszél egész Noviszád?

„Theater der Komiker“ noviszádi vendégszerepléséről,

A bécsi

amelyet az »Ingenyenyér« rendezésében **április 25 és 26-án tartanak meg**
Rott Sándor, Grünbaum Fritz, Springer Ármin, Türk Berta
 és a többi kiváló művészek közreműködésével

Jegyek már elővételben kaphatók a Szilvia, a német könyvkereskedésben és a Lipkovicz trafikban

A pénzügyminiszterium tegnap táviratilag elrendelte, hogy a forgalmi gyűjtőadó ügyében a leltározás idejét április 30-ig meghosszabbítják

A leltározásnál csupán az áru értékét kell megjelölni — Szeptember 30-ig részletekben is lehet fizetni az adót

Jelentette már a Reggeli Ujság, hogy a dunabánsági kereskedők körében mozgalom indult meg, amelynek az volt a célja, hogy a forgalmi gyűjtőadóban előírt leltározást, amelynek határideje április tizenötödike volt a pénzügyminiszter későbbre halassza, mert ilyen rövid idő alatt nem tudják a leltározást végrehajtani. A noviszádi kereskedelmi és iparkamara a kereskedők panaszai alapján pár nap előtt felterjesztést is intézett a pénzügyminiszteriumhoz, amelytől sürgős intézkedést kért arra vonatkozólag, hogy a leltározás határidejét április 15-ről későbbi időpontra halasszák el.

A pénzügyminiszterium a noviszádi kereskedelmi és iparkamara felterjesztését a

beérkezés után azonnal tárgyalás alá vette és tegnapi már meg is hozta döntését.

A noviszádi kereskedelmi és iparkamara ugyanis tegnap távirati értesítést kapott a pénzügyminiszteriumtól, amely szerint a pénzügyminiszterium belátja azt, hogy az április 15-ében megállapított leltározási határidő tényleg igen rövid a leltározás megejtésére és ezért úgy határozott, hogy a leltározás határidejét április 30-ára halasztja.

Másik igen fontos döntése a pénzügyminiszteriumnak az, hogy a bejelentéseknél a raktáron levő áruknál nem kell külön részletes leírás, hanem az adóköteleseknek

a bejelentésben csupán az áru értékét kell megjelölniük. Végül még egy lényeges könnyítést hozott ugyan ebben a határozatban a pénzügyminiszterium és pedig azt, hogy a raktáron levő áruk gyűjtőforgalmi adóját szeptember 30-ig részletekben is lehet megfizetni.

A pénzügyminiszterium gyors és körültekintő döntése a dunabánsági kereskedők körében a legnagyobb meglepetést keltette.

— Az ideai jugoszláv-csehszlovák kereskedelem. A prágai statisztikai hivatal jelentése szerint az ideai esztendő első két hónapjában Csehszlovákia kereskedelmi mérlege 1.7 milliárd csehkorona értékű bevitt és kétmilliárd csehkorona értékű kivitt mutat. Jugoszláviából az ideai év első két hónapjában 46.9 millió csehkorona értékű árut importáltak Csehszlovákiába, és Csehszlovákiából 121 millió millió csehkorona értékű árut exportáltak Jugoszláviába. Jugoszlávia körülbelül 26.5 millió csehkorona értékben szállított gabonát, lisztterméket, hüvelyes veteményeket és mintegy 8 millió csehkorona értékben vágóállatokat Csehszlovákiába.

SZABÓ ISTVAN:

Egy legionista naplója

Eredeti naplójegyzetek
 alapján sajtó alá rendezte:
 ANDRÉE DEZSŐ

{18}

Lekuporodom az egyik épülőfőben lévő ház lépcsőjére és tanulmányozni kezdem a gesztenyestől kapott valutákat. A huszkepekos orosz ezüst a legesillogóbb köztük, nagysága megfelel az osztrák-magyar egykoronásnak. Azután egy francia ötven centimesre bukkanok, ez már jóval kisebb a kopéknál. A lencsénél alig nagyobb ismeretlen ezüstpénzt is találok, azonkívül egy nagy bronzérmét, a felírásáról látom, hogy orosz. Legkevesebb a bizalmam a lencsénél az ezüstpénz iránt, elhatározom, hogy a legközelebbi alkalommal tudok rajta mielőtt elvesztem.

Az alkalom a pénzköltésre itt is meglehetősen gyakori. Cukorkaárus halad el mellett, nagyhangosan kínálja a portékáját. Megállítom, egy darab törökmézét választok ki és kissé drukkolva átnyújtom neki a lencsét. Kezesen bólogat, azután marékra való vaspénzt ad vissza belőle, görög leprát.

Mostmár érdekel a sokfajta érepenek ez az érdekes játéka, különben is meg kell ismerkednem a valutákkal, nehogy lépten-nyomon becsapjanak. Meg-megállók a pénzzel borított asztalkák előtt, a sunyiképi görögök a román szót is értik, sőt akad olyan is, aki németül válaszol az érdeklődésekre. Valóságos valuta-tudósok. Egy lélekzetre elhadarják a Mária Terézia tallér, a régi lengyel forint, a kínai, vagy braziliai ezüstpénzek legkülönbözőbb címletének átszámított értékét, nem is szólva a középeurópai, vagy a keleti pénzegységekről. Ellenőrizni nem tudom őket, de nyilván igazat mondanak, mert több asztalnál egyenlő összegű ellenértéket mondtak ugyanarra a valutára. Legesekélyebbre éppen saját pénzüket a görög valutát értékelik, a cuk-

rostól kapott leptákon alig tudtam tudni.

Szinte kábul a fejem, a sok beszédetől, kifáraszt a kikötő emberforgataga, befelé igyekszem a városba. A helyzet nagyjában itt is ugyanaz. Az iparos és kereskedő-élet a szabad ég alatt zajlik. A cipész háromlábú székén görnyedve az uccán öltögeti a szurkos fonalat, a rézműves kongó kalapácsütésekkel a szabadban egyengeti a rézüst horpadásait. A munka illő fütty, vagy nótaszóval folyik, az ember alig érti a saját szavát.

Második napja járom Konstantinápoly uccáit, de törökkel alig találkozom. A kikötő környékét a görögök teljesen ellepték, a törökök nyilván nem nagyon kíváncsiak a betolakodott kellemetlen idegenekre. Török nőt eddig egyetlen egyet sem láttam, pedig hamar itt vagyok illik, hogy megtapasztaljam érdekes viseletüket.

Pera és Galata, a két modern városrészengeteg érdekes látivalóval szolgál. A zsebongás itt már nem olyan tühretetlen, sőt fekete ruhába öltözött látyolos nővel is találkozom, az elsővel partralépésem óta. Sokat nem láttam bejöle, mert félrefordított fejjel úgy haladt el mellett, mintha haragban volnánk.

Órákon át elbáméskodom a konstantinápolyiak érdekes közlekedési módszerén. Fiákert, vagy más szállító alkalmatosságot alig látni, akinek sietős a dolga, nyerges lóra ül, amelyek csapatostul állanak az uccasarkon, akár mifelénk a konflisok. A hátsó mellett ott áll a gazdája és „paripa“ néven ajánlja a fuvarát annak, akiről úgy látja, hogy sietve igyekszik céljához jutni. Az utas felül a lóra, a ló gazdája pedig gyalog lohol utána, hogy az utazás végén átvegye a fuvardíjat és a lovat.

Nem könnyű kenyérkereset annyi bizonyos, annál kevésbé, mert amint látom tréfi fiatal emberek gyakran visszaélnak a ló gazdájának nehéz helyzetével. Két fiatal ember szállt nyeregbe az egyik sarkon, megindultak egymás mellett, a két konflis szaporán ballagott utánuk. Egyszerre a gyerkőcök ügetésbe, majd vágta csaptak át, a két török alig bírta a futást a nyomukban. A sarkon négy-öt fiatal ember hahotázva rö-

hög, amikor a lovasok visszaérnek és a két török fuvaros halálrafaradtan átvesszi a lovakat. A társaság tagjai külön borralalót adnak nekik, de a két konflis sírásra görbülő mosolyán meglátszik, hogy fáj nekik a megalázó tréfa.

A szállodában naponta fizetni kell a szoba bérét, pénzem kétségbeejtő gyorsasággal apad. A hajóról magammal hozott étel néhány nap alatt elfogyott, pedig ugyancsak lakarekoskodtam vele. Főtt ételt most már napjában legfeljebb egyszer eszem, leginkább gesztenyén élek, mert olesó és hamar jőllakot.

Kétségbeesett erőfeszítéssel igyekszem munkát szerezni, hasztalan. Eleinte azt hittem, hogy a sok hajó valamelyikén majd csak alkalmazást találok, hiszen naponta óriási szállítmányokat raknak ki a partra. Csakhogy a kirakásra ezren és ezren várnak, kőznak tagbaszakadt, erős, gyakorlott munkások és még ők is örülnek, ha munkát kapnak.

Kétségbeejt a szívtelen ridegség, amely napról-napra mindenünnen elutasítalak. Valahányszor hajót látok közeledni a part felé, erőm minden megfeszítésével rohanok a kikötőhelyhez. Ehségtől elgyötört emberonerosok nyomnak hátra a várakozók tömegében, hogy ők jussanak előbb a jelentkezés kor. A kikötés után egy, vagy két hajótsiszt jelenik meg a parton, hogy felfogadják a munkásokat. Deresedő fejű emberek ösztetett kézzel reszketnek előttünk, jajveszékelnek úgy kériük őket adjanak munkát, mert éhenhal a családjuk.

A tiszteket hidegen hagyja a nyomorult emberek esdeklése. Ugy mustrálnak végig bennünket, mint a lovakat a vásáron. Nem használ a könyörgés, a gyermeke pusztulásán sikongó családapa riadt esdeklése, egykedvűen legyintenek, hogy mehet és a következő jelentkező gorombán félrelöki a végső reményében csalódott szerencsétlent. Nekem is ez a sorsom hetek óta minden nap. Borzadok, ha eszembe jut, hogy az éhhalál vár rám, ha hamarosan nem kapok munkát. Könyörületre itt nem számíthatok, a kenyérrért folyó embertelen élethalál küzdelemben.

Folytatása következik.

Ma délután 4 óra 15 perckor : Szegedi Bástya — Vojvodina — Nemzetközi mérkőzés

Karagyorgye pálya, bíró: Daljev

A szegedi Bástya kétnapos noviszádi vendég-játéka az előjelekből ítélve ideális futballidőben, rekordszámú közönség előtt fog lezajlani. A közönség várható nagy érdeklődése minden tekintetben indokolt, mert ma is, holnap is igen szép játékra, rendkívül erős küzdelemre van kilátás.

Noviszád bajnoka a Vojvodina, ligacsapat minőségben ma játssza első mérkőzését, egészen bizonyos, hogy magyarországi „kollegájával” szemben olyan játékot fog produkálni, amely méltó a ligafogalmával egyet jelentő magasabb tudásra. A Vojvodina hónapok óta állandó, igen jó formában van az utóbbi hetek erős mérkőzései nagy előnyére szolgáltattak kondíciója feljavításának.

A szegedi Bástya komplett első csapatával szerepel a mai küzdelemben, technikai tudásban és rutinban bizonyára felül fogja mulni ellenfelét. Ha azonban a Vojvodina kijátssza legjobb formáját, a szegediek győzelmét a minimálisra redukálhatja.

A Bástya minimális, egy-két gólos győzelmét várjuk. A mérkőzés előtt 2 óra 30 perces kezdettel a petrovaradini Gradjanszki a noviszádi Postásokkal játszik előmérkőzést. Nyílt küzdelemre van kilátás.

Vasárnap délelőtt 10 órakor a noviszádi Trgo-vaeski a kamenicai Fruskogoraacal játszik bajnoki mérkőzést. A Trgovaeskinak nem lesz könnyű munkája, ha győzni akar.

Temerinben a TTC a becskerekai Vojvodinával játszik és valószínűleg győz is, egy-két góllal. Palánkán a Szloga a rumai Spártát látja vendégül barátságos mérkőzésre. A feljavult Szloga minimális győzelmét várjuk. Csurugon a BSK kombinált csapata mind a két ünnepen a Hajdukkal játszik barátságos mérkőzést. Itt a vendégesapat győzelme valószínű. Petrovára erős összetételű kombinált csapatot küld a noviszádi Rádnieski, a Szlovaeskinak nagyon jól kell játszania, ha le akarja győzni.

—o—

Hétfő délután 4 óra 15 perckor : Bástya — Juda Makkabi — Nemzetközi mérkőzés

Karagyorgye pálya, bíró: Rossier

A Bástya a Vojvodina elleni erős mérkőzéssel a lábában áll ki hétfő délután a pihent Makkabi ellen, ami kétségtelenül némi előnyt jelent a Makkabi javára. Igaz, hogy a profijátékosoknak két egymásutáni mérkőzés meg sem kottyan, mert szisztematikusan fejlesztett testi kondíciójuk erre elő van készítve. A Makkabira nézve inkább csak annyi az előny, hogy vasárnap kikapaszthatták a Bástya játékmódorát és haditervet készíthettek elő a hétfői küzdelemre.

Véleményünk szerint a hétfői mérkőzésnek is a Bástya a favoritja, de a Makkabi „bomba” csatársora néhány nagyon meleg perccel fog teremteni a híres szegedi közvetlen védelemnek. Amennyiben a Makkabi halvesor mindenegyes játékosok kielégítő formát mutat, a Bástya győzelme ezuttal sem lesz 1—2 gólnál nagyobb. A mérkőzés előtt 2 óra 30 perces kezdettel a petrovaradini Gradjanszki ifjúsági csapata a Makkabi ifjúságival játszik előmérkőzést.

Megjelent a JNSz hivatalos közleménye a ligarendszer bevezetéséről

Az új rendszer a noviszádi alszövetségben nem okoz különösebb változtatásokat

A Jugoszláv Labdarugó Szövetség hivatalos lapjának tegnapi száma közli a rendeletet a ligarendszer bevezetéséről. Az új rendelet az ország alszövetségeit három csoportba osztja. Az első csoportba tartoznak a zagrebi, szpliti és ljubljana alszövetségek, a másodikba a beográdi, szarajevói és szkopljai, a harmadikba a noviszádi, oszijekai, szubotici és bánati alszövetségek.

A ligaküzdelmekben az első csoportból Zagreb város három első bajnoki helyezette a HASK, a Gradjanszki és a Konkordia vesznek részt, azonkívül Ljubljana két első helyezette az Ilirija és a Primorje, továbbá a szpliti bajnok Hajduk.

A második csoportból a ligába jutnak: a BSK, a Jugoszlávia és a Szoko, a szarajevói Szlávia és a SzASK, továbbá a szkopljai Jug. A harmadik csoportból a négy alszövetség két-két első helyezette jut a ligába, tehát a Vojvodina, a Mácsya, a Szand, a Bácska, a becskerekai Obilics, a Panesevói SK, az oszijekai Szlávia és az oszijekai Gradjanszki.

Az egész országból tehát összesen husz egyesület szerepel a ligaküzdelmekben. A három csoport mindenike külön-külön kétfordulós ligamérkőzéseket játszik. A ligamérkőzések befejezése után az első csoport három vezető csapata, a második csoport első és második helyezette, továbbá a harmadik csoport első helyezette, összesen tehát hat egyesület kétfordulós bajnoki mérkőzést játszik egymásközött az országos bajnoki címért.

A ligában szereplő beográdi és zagrebi csapatok nem vesznek részt a rendes alszövetségi bajnok-

ságokban. A többi ligacsapat közül csak az nem vesz részt a saját alszövetségének bajnoki mérkőzéseiben, amelyik bejutott az országos bajnoki küzdelembe. Jugoszláviában tehát három részre tagozódik a bajnoki rendszer: alszövetségi bajnoki mérkőzésekre, ligamérkőzésekre és országos bajnoki mérkőzésekre. Az országos bajnoki mérkőzések befejezése után a ligaküzdelmekben a harmadik helyre került beográdi és zagrebi csapat selejtező mérkőzést játszik az alszövetségi bajnokság első helyezettjével. A kétfordulós mérkőzés győztese jut be azután a jövővi liga mezőnybe.

A ligarendszer tehát a noviszádi, szubotici, oszijekai és becskerekai alszövetségekben nem okoz különösebb változást, legfeljebb emeli a futballsport vérkeringését a vidéki ligacsapatok szereplése folytán. A harmadik csoportból ugyanis csak az az egy csapat nem vesz részt a rendes alszövetségi bajnoki mérkőzésekben, amelyik a csoport ligamérkőzései során az első helyezést megszerezte, tehát bejutott az országos bajnoki küzdelembe. A többi egyesület úgy mint eddig résztvesz az alszövetségi bajnoki mérkőzésekben és a kétfordulós bajnoki szezon befejezése után a négy alszövetség két-két első helyezette jut be a ligába. A ligába tehát az alszövetség bármely csapata bejuthat, ha az első, vagy a második helyre kerül illetékes alszövetségének bajnokságában.

Az eddigi rendszer szerint lejátszódó alszövetségi bajnokságokat legkorábban szeptember 1-én kell megkezdeni és legkésőbb április 1-ig befejezni. A ligamérkőzések május 1-én kezdődnek, az or-

Tenniszezők :

rakettek Slazengers, Williams, Hammer, Darsonval stb. óriási választékban megérkeztek. Rakettek javítása, vidékieknek is 24 órán belül a legjobb angol, francia vagy német hurokkal. Nagy raktár speciális turnir hurokból

Sportkluboknak :

futballdresszek minden szlben a legmodernebb kivitelben, valamint elsőrangú futbalcipők és a többi sportfelszerelési cikkek nagy raktára. Győződjék meg áralmról minden vételkényszer nélkül

Sportmagazin M. Hajdu

Noviszád, Kraljica Marija Bulvar 2. 1310

szágos bajnoki küzdelmek pedig szeptember 1-én. Tekintettel arra, hogy az alszövetségi bajnoki mérkőzések lejátszására aránylag kevés idő áll rendelkezésre, az egyes alszövetségekben bizonyára legfeljebb 5—6 egyesületre redukálják az elsőosztályban résztvevő csapatok számát. A noviszádi alszövetségben eddig is összesen hat egyesület szerepelt az első osztályban.

Mintmár megírtuk az idei ligaküzdelmek május 3-án kezdődnek, tehát azok a csapatok, amelyek a ligába jutottak, az idén nem játszanak tovább az alszövetségi bajnokságért. A bajnoki küzdelmek során eddig elért eredményeiket megsemmisítik, ami a bajnoki tabellán meglehetősen változást fog előidézni.

A ligamérkőzéseket a bruttó bevételből 50 százalékos részesedésre játsszák. Előzőleg azonban levonják a bevételből a JNSz kiküldöttének, és a bírónak a díját, azonkívül 10 százalékos pályadíjra, 5 százalékos alszövetségi részesedésre, 2 százalékos a szövetség jutaléka címén, azonkívül az esetleges állami, vagy városi adót. A bírót a ligamérkőzésre a Bírak Testülete küldi ki, az érdekelt egyesületek közös megegyezéssel, nyolc nappal a mérkőzés előtt névszerint kérhetnek bírót. Az országos bajnoki mérkőzéseket is hasonló anyagi feltételekkel játsszák le.

A JNSz egyben kisorsolta a ligamérkőzések dátumát is. A sorsolási táblázatot lapunk egyik legközelebbi számában hozzuk.

—o—

Pravoszláv husvét mindkét napján bajnoki mérkőzések lesznek Szubotican

Vasárnap a Bácska pályán, hétfőn pedig a Sport pályája lesz a mérkőzések színhelye

Vasárnap három első és három másodosztályú mérkőzést kellett volna lejátszani Szubotican, mivel azonban az egyik mérkőzés, a Bácska—Szand találkozója derbi jellegű és az érdeklődés homlokterében áll, az egyesületek, illetve a mérkőzések rendezősege úgy határozott, hogy két mérkőzést hétfőn, pravoszláv husvét másnapján játszanak le. A Bácska—Szand mérkőzés vasárnap délután négy órakor kezdődik a Bácska pályán és azt Danis vezeti. Ezt megelőzőleg a két egyesület tartalékjai játszanak bajnokit, míg a délelőtti folyamán két másodosztályú mérkőzést bonyolítanak le. Fél kilenkor a TANK a Konkordiával és tíz órakor a Jugoszlávia a Hakoahval játszik.

Ugyancsak vasárnap a Sport pályán is lesznek bajnoki mérkőzések, de csak délelőtt, amikor is a Zsak és a Villanytelep tartalékjai játszanak egymással, valamint a másodosztályú Rádnieski a Hajduk csapatával.

Hétfőn délután két elsőosztályú mérkőzés kerül lebonyolításra a Sport városerdei pályáján. Itt játszik le a Sport—Postás és a Zsak—Villanytelep mérkőzéseket. Ugy a vasárnapi, mint a hétfői mérkőzések iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg Szubotican.

—o—

A bácskopetrovoszelei DVD futballszakosztályának közgyűlése. A petrovoszelei önkéntes tüzoltó testület kebelében működő futballesapat esütörtökön este a községi nagyvendéglő kis termében tartotta meg tisztújító közgyűlést, mely alkalommal elhatározták, hogy az egyesületet az alszövetségben is bejelentik. A nagyszámban megjelent tagok az egyet vezetőségét a következőképpen választották meg: Diszelnök Bogdánovics Milivoj, elnök dr. Kiss Imre, alelnökök dr. Lambrin Mirkó, dr. Stiefelmeyer Ádám, dr. Sáfrány István és Bozsik Rezső, titkár Vlaskalin Nebojsa és Viskovics Nebojsa.

Bíróküldés a noviszádi alszövetségben a holnapi és holnaputáni mérkőzésekre. Vasárnap: Trgovaeski—Fruskogorac: Rossier, Gradjanszki—PAK: Gál, Bástya—Vojvodina: Daljev, BSK—Hajduk: Milnovics, Szloga—Spárta: Hirschler, TTC—Beeskereki Vojvodina: Bódy, Szlovaeski—Rádnieski: Rossier. Hétfő: Gradjanszki ifj.—Makkabi ifj.: Gál, Bástya—Makkabi: Rossier, BSK—Hajduk: Milnovics.

Bíróküldések a szubotici alszövetség területén. A szubotici bírótestület bíróküldő bizottsága péntek esti ülésén a következő bírókat delegálta: Vasárnap: Szand—Bácska: Danis, Odsaci SC—Vrbászi Dulcis: Bogdanovics, Bácska I. b.—Szand I. b.: Mitrovics, Topolai JAK—Beográdi Szrbija: Kulundzics A., Feketesi SC—Torzsai AND: Drenkovics, apatini Tri Zvezde—Oszijeki Viktória: Spanyol, Beesei Szoko—Zemuni Spárta: Kulundzics L., Moravica AC—Apatini Tri Zvezde I. b.: Boros, molli Szoko—Adai Plava Zvezda: Molnár, Paesiri SC—Szloboda: Neverka, Jugoszlávia—Hakoah: Peresics, TANK—Konkordia: Oresics, Hajduk—Rádnieski: Vukovics. Hétfő: Sport—Postás: Dr. Poljakovics, Zsak—Villanytelep: Sefesics, Topolai J. A. K.—Szrbija: Priboj, Beesei Szoko—Kikindai Szrbija: Lozanov.

A bántási sport ünnepi programja. Beeskerekről jelentik: Görög keleti husvét vasárnapján a noviszádi NAK vendégszerepel Beeskereken és a kitérőképességű Boracal mérkőzik a Borac pályáján. A NAK beeskereki vendégszereplése iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg. Előzőleg a Jedinstvo—Obilics előmérkőzés. Husvét másodnapján a cserkésznapi való tekintettel Beeskereken nincsen program. A Vojvodina vasárnap Temerinben lesz és a TTC ellen mérkőzik. A Schwaebische Kikindára utazik és a Szrbija ellen áll fel. A noviszádi Rádnieski Vrsaeon vendégszerepel és a vrsaci Rádnieski mérkőzik, míg a vrsaci Dusan Szilni a görög-keleti szerb husvétot Pancevón tölti és első nap a PSK-val, másodnap a Bánáttal játszik.

NAK hírek. Az első csapat vasárnap Veliki Beeskereken játszik a következő felállásban: Puliszák, Bertók, Zahorai, Haas, Sarró, Müller, Lereh, Lemmler, Paszt, Schubert, Vas, Inhoff. Indulás pontosan 11 órakor autóbusszon Czervesz háza előtt. Vasárnap délelőtt fél kilenc órakor a Rapid ellen a következők játszanak: Sovljanszki, Muha, Popov, Kotrba, Majorossi, Schneck, Takács, Fekete, Schneider, Bárány, Bódy, Longaver. Pontos megjelenést kér a — Sportkapitány.

A szubotici SzMITC Szomborban. A szubotici Vasasok jökeppességű csapata vasárnap Szomborban szerepel, ahol a Sport látja vendégül. A szubotici csapat legjobb felállítással utazik Szomborba.

A szubotici TANK vasárnap Bajmokon játszik. A szubotici kereskedők csapata a TANK vasárnap Bajmokon mérkőzik az ottani BAK csapatával. A mérkőzést nagy érdeklődés előzi meg Bajmokon.

A Topolai JAK pravoszláv husvét mindkét napján a beográdi Szrbiját látja vendégül. A mult-vasárnap eredmény után, nagy érdeklődés nyilvánul meg a mérkőzések iránt.

Ma, vasárnap délelőtt 9 óra után a NAK pályán tréningbeosztás lesz. Ennélfogva kérjük az ifjúságot, hogy feltétlenül jelenjen meg. Tekintettel a közeli versenyekre az osztályozásnak meg kell már indulni. Ma fogja a szakosztály beosztani, melyik ágazatnak, mely napon lesz összejövetele. Akik tehetséget éreznek kabaré-estélyen szerepelni szintén kérjük lefáradni a pályára, mivel ezirányban is lesznek megbeszélések. — Az atlétikai szakosztály.

SZERKESZTŐI ÜZENET

Noviszádi olvasó. Ön megnyerte a fogadást. Brodi Mihály a szubotici Napló vezércikkírója tényleg azonos azzal a Brodi Mihállyal, aki a szubotici zsidó nagygyűlésen a zsidó nemzeti eszme harcosságát vallotta magát.

Egy mester. A tanoncnnyilvántartást beszüntettük. Ha önnek tanoncra van szüksége, azt falujában is kaphat.

„Egy légionista naplója“. Kivánságának teljesítése technikai nehézségekbe ütközik. A folytatásos regényközleményeket nem lehet naponta centiméterekre menő pontossággal egyenlő terjedelemben hozni. Az egyes folytatások terjedelme, a regényoldal más szövegének nagyságától is függ, azonkívül nem lehet például egy megkezdett mondat folytatását másnapra hagyni. Ez a probléma különben is tárgyalanná válik, mert a Reggeli Újság most futó folytatásos regénye annakidején könyvalakban is megjelenik. A könyv ára olyan mérsékelt lesz,

hogy olcsóbbra fog kerülni, mint amennyit a lapból kivágott folytatások bekötéséért a könyvkötő számít. Szalma András — Horgos. Jugoszlávia országos futballbajnokságát az 1930–31. évben a zagrebi Konkordia nyerte.

„A két világ“ a szubotici Lifka moziban

A sok könnyű filmoperett után a változatosság varázsával hat a Lifka mozi új filmje, a „Két világ“, amely mélyebb problémákat boncol és a galíciai zsidók életéből ragad ki egy idealizált epizódot. A film cselekménye 1917-ben egy lengyelországi városkában játszódik le, ahol a lakosság pogromot rendez a zsidók azonban ellent állnak és nagy vérengzés támad. A városparancsnok ezredes a fiát küldi ki, hogy rendet teremtsen. A fiatal főhadnagy kénytelen erőszakot alkalmazni, sortüzet rendel és agyonlövöti az egyik zsidó fiát. Az elkésredett apa megátkozza fiának a gyilkosait. Az ékszerész egy alkalommal gyűlöletében megtámad egy hadnagyot, aki pedig a leányát védte meg támadóival szemben. Emiatt az ékszerész hadbíróvá élé kerül, majd bevonul a városkába az orosz hadsereg és az ékszerész leánya megmenti azt a hadnagyot, aki miatt édesatyját elitelték. A hadnagy és a fiatal leány között szerelem fejlődik ki, de nem lehetnek boldogok, mert a két világ előítélete elválasztják őket, végül is a fiatal katona a harctérre kerül és elesik.

Az érdekes és változatos cselekményű darab rendezése kitűnő. Igen sok megható jelenete van a filmnek, amely hálás szerepeket nyújt a színészeknek, akik elsőrendű alakítanak. A szokatlanul érdekes filmet kitűnő közvetítésben adja a Lifka mozi. Kisérő műsoroként egy kitűnő új Micky Mouse film kerül előadásra.

Ismét botrányos verekedés történt a szubotici Városi kávéház előtt

Két kereskedő pofonokkal intézte el az üzleti ügyeket

Tegnap délután parázs botrány játszódott le a szubotici Városi Kávéház árkádjai alatt. Gergely Félix, volt noviszádi, jelenleg szubotici kereskedő megtámadta és teljes erővel arcul vágta Frank Simon szubotici rövidáru kereskedőt, aki az ütés után elterült a földön. Frank hamarosan összeszedte magát, feltápáskodott és botjával támadt Gergely Félixre, akit többször fejbevágtott.

A verekedésnek szemtanuja volt Mijatov Tosa rendőrkapitány, aki azonnal előállította az ügyeletre a két verekedő kereskedőt. Az ügyeletes rendőrkapitány, Prodánovics Mladen, kihallgatta a botrány résztvevőit és ekkor kiderült, hogy a verekedésnek az oka az volt, hogy Frank Simon Gergely hátamögött rágalmozó kijelentéseket tett. A rendőrség közbotrányokozás címén mindkét kereskedő ellen megindította az eljárást.

Bornemissza István báró elmondja, hogyan történt Forster Mária halálos szerencsétlensége

Budapestről jelentik: A helyőrségi kórházban Bornemissza István báró védőjének a következőképpen mondta el Forster Mária bárónő halálos szerencsétlenségét:

— A bárónő Steyr pisztolyával célba lött. Hat lövést tett és az utolsó lövés után a hüvely megakadt. Ki akarta venni egy autókulccsal, de sikertelenül próbálkozott. Ek-

kor segítségére mentem, átvettem a fegyvert és igyekeztem a hüvelyt kiszedni. Közben a fegyver a kezemben megfordult,

dörrenés hallatszott és a bárónő a földre zuhant.

A pisztoly hét golyóra volt töltve, a csőben levő lövedékkel együtt. Én azt hittem, hogy a fegyverben csak a tárban levő hat golyó van és így történhetett a tragikus szerencsétlenség.

A helyőrségi kórházban tegnap délután megjelent a katonai ügyész és kihallgatta Bornemissza bárót.

Nyílttér

Legjobb téglá és cserép legjutányosabb áron bármelyik vidéki téglagyárból kapható a **Dunabánsági Téglagyárosok Szövetségénél**, Noviszád, Dunavszka ul. 8. Tel.: 25-44

1931 május 16—26-ig

TAVASZI NEMZETKÖZI ÁRUMINTAVÁSÁR ÉS KIÁLLÍTÁS NOVISADON

Több mint 1000 állandó bel- és külföldi kiállító. Látogatók és kiállítók az ország minden részéből. Az összes szakmák képviselve. A legjobb alkalom új üzletpartnerek megszerzésére. A legjobb bevásárlási alkalom.

Felvilágosítással szolgál a KIÁLLÍTÁS IGAZGATÓSÁGA NOVISADON, Putnik menedzseriroda és annak fiókjai valamint a tiszteltbeli képviselők 1534

LEGKEDVESEBB MEGLEPETÉS

HA GYERMEKÉRŐL MŰVÉSZI FÉNYKÉPET KÉSZÍTET

A NOVISZÁDI

FOTOATELIER „ANNY“

NOVISZÁD, KRÁLJA ALEKSANDRA 16

a legmodernebb és legművészebb gyermekfelvételeket készít. Minden lefényképezett gyermek részvesz az atelier idel nagy gyermekszépségszerenyén 1490

Eladó ház,

a legforgalmasabb utcában, Laze Kostića és Željznicka ul. sarkán. A házban vendéglő van és hely új üzletek megnyitására. Főleg péküzletnek alkalmas, mert ilyen a környéken nincs Željznicka 36. Noviszád. 1655

Kutat fúrni

nem nehéz, jó vizet feltárni vagyont ér, ezért saját érdeke, hogy mielőtt kutat fúratna

RÁPÓTI LAJOS kútfúró mestertől

kedvező árajánlatot kérjen, Noviszád, Darányi telep I. csop. 123

ÉRTESÍTÉS

Értesitem a n. é. közönséget, hogy a mai napon a Grobljanska ucca 14. sz. alatti házban egy ujonnan berendezett **MÉSZÁRSZÉKET NYITOTTAM** ahol minden nap szép, friss húst és hentesárut a legolcsóbb napi árban kímérek. Tisztelettel:

Oszváth Mihály Noviszád, Grobljanska ucca 14. Ugyanott egy jó fiu tanoncnak felvételtük

Novisadon létesítendő rövid és divatáru **fiókküzet** részére

50-80.000 dinár készpénzzel rendelkező

üzletvezetőt

keresek

0156

Ajánlatokat „Agilis“ jellegre a kiadóhivatal továbbít

Városi Mozi
Subotica

1448161—szordág Április 13—15-ig

1. Fox Movieton Journal No. 28.
2. Az első 100% cowboy tonifilm

TEKSASI LOVAS
Főszereplők GEORGE O'BRIEN és SUE CAROL

JÓN! Az első 100% bécsi Sascha tonifilm JÓN!
PÉNZ AZ UCCÁN
Főszerepben Georg Alexander

APRÓHIRDETÉSEK
egy hétköznap, mint vasárnap
egy szó 1 dinár, NAGY BETŰS 2 dinár
a legkisebb apróhirdetés 10 dinár

SOBOA, konyha, speiz
április 15-re kiadó. Ustav-
ska ul. 38. 1659

Kiadó vagy eladó szép
családi ház a Stranduton.
Bővebbet Ljubljanska 28 a
1617

UCCAI SOBOA, konyha,
speiz 350 dinárért azonnal
kiadó. Telep, Ilics szanato-
rium ucca 61. 1620

ELEGÁNSAN butorozott
különbejárata szoba kiadó.
Sztrazsilovo 5. II. emelet.

KERESLET

ANO gyomorpör „Katsenjammer”
ját rendbehozta. Csomagja 5 di-
nár. Főlekerat Grossinger gyógy-
szertár, Noviszád. 6180-1

TANONCOKAT fizetés-
sel felvesz az ALBA tükör-
gyár, Noviszád, Željz-
nicska 53. 1650

BILLIARDASZIALT
megvételre keresek. Kiss
András vendéglős zimov-
nik. 1636

FŐZNI tudó tisztességes
mindenes leányt Április
15-re felvesz. Berger sap-
kás Pašičeva ul. 11. 1647

MEGVÉTELRE keresek
egy kis féltether vagy sze-
mely autót. Lehetőleg irás-
beli ajánlatokat kérek a
noviszádi kiadóhivatalba.
1649

HASZNÁLT, de jó álla-
potban lévő, lehetőleg mo-
dern iróberendezéseket
megvételre keresünk. Iró-
gépet, sokszorosítógépet és
füzmentesszekrényt is A-
jánlatokat a kiadóba ké-
rünk. 1656

SELYEMPINCST, tiszta-
fajú fehér hibátlan fiatal
hímet veszek. Magyar uc-
ca 63. 1584

Papucskészítő műhelyembe
keresek két fiatalembert
papucsvarrása. Persida
Zago csics, Noviszád, So-
kolska 13. 1587

**IZLÉSES NŐIRUHÁK
SZÓTÉR ILONA
SZALONJÁBAN KÉSZÜLNEK
LAZA KOSTICSA 11**

FOTÓ Amatőr Noviszád, Kralja Alekszandra
9. Amatőröknek legolcsóbban minden fényképezésbe
vágó munkát, úgy nagyítást és retust elvállal. 1255

KIADÓ egy 3 szobából és mellékhelyiségekből
álló lakás. Cara Dusana ucca 27. 1549

ELADÓ ház, 3 szoba, 2 konyha és istálló,
Kölcsey ucca 9. Bővebbet Kamenicska ucca 20.

Szerkesztésért és kiadásért felel:
TOMAN SANDOR

DEKATONKINO

Szombattól—szordág
Az első orosz-zsidó tárgyú beszéző film
KÉT VILÁG
Peter Voss regénye, rendező E. A. Dupont. Mindkét rész egyszerre
LYON LEA története és a Hotel Imperial háborús jelenetei
elvének meg a KÉT VILÁG-ban. — Személyek:
Kaminsky ezredes . . . Fr. Kreysler
a fia PETER VOSS
Az orosz ezredes . . . G. Marakov
Goldscheider Simon . . . HERMAN VALENTIN
Ezter a leánya . . . Helene Sieburg
Történik Galiciában. Idő 1917.

VINCELLÉRT azonnali
belépés e keres Monašević
S. Dušan Noviszád, Kralja
Petra 25. 1590

ELADÁSI GYAKORLAT-
TAL bíró nalkalmazottak
keresünk háziasszonyok
látogatására, könnyen el-
adható háztartási cikkekkel.
Jó kereseti lehetőség, biz-
tos megélhetést nyújt!
Szakismeret nem szüksé-
ges. Cim a kiadóban. 1592

Gyakorlatos bíró VAR-
RÓLEÁNYOK és tanuló-
leányok felvételnek. Cara
Dušana ucca 14. 1672

GYORS- és GÉPIRÓNÓT,
aki a szerb-horvát és né-
met nyelvben perfekt, má-
jus 1-re keres kereske-
delmi vállalat. Ajánlatokat
„Megbízható” jellegre a
kiadóba kér.

Kibérelnek a város köz-
pontjában, azonnali beköl-
tözés céljából egy hatszo-
bás, vagy két szomszédos
3-4 szobás lakást, vízvezé-
tékkel, fürdőszobával és
mellékhelyiségekkel. Ki-
adni szándékozik közülük
feltevéleiket Kr. Aleksandra
11. sz. házban. 1668

Keresetük jó meszelő-
és kefésmester önálló mun-
kára. Cim a kiadóban. 1662

EGY HOLD HERÉST
bérbe vennék. Cim a ki-
adóban. 1672

KOLONFEL

BILLIARDASZTALOK le-
szállított árban beszerezne-
tők Gombár József billiárd-
készítő, Temerin 529. 1634

Jégszekrényt

bármilyen használatra jót-
állással készit, árjegyzéket
ingyen küld — Ujvari Fe-
renc, Temerin. 1640

KERTÉSZ szezonmunkás
lakást kaphat csekély ellen-
szolgáltatás fejében, esetleg
háaspár. Zseljeznicska 6.
1642

NE HIGYJEN SENKINEK!
Kérje tőlünk válaszbélyeg
beküldése ellenében a jö-
vedelmező és könnyű há-
zilparra vonatkozó pros-
pektust és a már azzal
foglalkozók címelt és sze-
mélyesen győződjék meg
a tényállásról és a kere-
seti lehetőségről. Zaduža
jugoslavenskih plečaca,
Osijek. 1523

Olcsóbb a tűzifa!

1-a aprított bükk 10. 32-
fűrészelt bükk és tölgy-
dorong 10. 28-
100 kg-ként házhoz száll-
ítva. Vujkovic fátelap,
Subotica. Tel. 669 077

Gradska Štedionica Subotica (Városi takarékpénztár)
zálogosztálya

tudatja a közönséggel, hogy nemcsak ékszerekre és
drágakövekre folyósít kölcsönt, hanem április 1-én
áttért az áruosztályra is

LEVELEZÉS

Kirakatívek leg-
olcsóbban Vitrum tü-
kőgyárban, Noviszád,
Futoški put 134. 2222

AKI EGYSZER megpró-
bálta, még külföldről is
utónarendelte a Daruvary
krémet. Meggyőződhetik
On is róla, hogy ez a leg-
kiválóbb arcápoló szer, ha
3 dinár postabélyeg kísé-
retében kér próbadozót.
Eredeti (háromsarkos) do-
boz ára 15 D. és kapható
minden szaküzletben. Pos-
tal szűküldés Blum gyógy-
szertár Szubotica. foposta-
val szemben. 2

ELADÓ

KIS CSALÁDI HÁZ el-
adó, Epres ucca 78. 1626

Eladó

keveset használt, jókarban
lévő nagymennyiségű épü-
letanyag mint deszka, tető-
horog, gerenda, vasajtó
és ablak, falösszekötő, vas-
összekötő vaskapcsok stb.
stb. megtekinthető „LIM”
limarska zadrugánál Novi
Sad, Futoški put 27. az
udvarban jobbra. 1364

**Vendéglősök
figyelmébe!**

Keveset használt asztalok
és székek, jó állapotban,
olcsón eladók. Közeleb-
bit: Dussing N, Noviszád
Pašičeva ul. 1509

**6 drb
varrógép**

nagy férfi konfekcióra, jó
állapotban megvételre
keresetük
Ajánlatok Noviszád, Pašičeva
ucca 4, konfekcióüzletbe
kéretnek. 1663

**Ügyes
varrónőket**

azonnalra keres
Noviszád Liman Dundjer-
ski palota 1629

2 0103

dinárért
gyönyörűen lágyított
gallérját és kényelmét
HEGEDŰS
gúmmosoda
Subotica, Pašičeva 10
Szanitter ház

ELADÓK ajtók, ablakok,
kézipénztár, mángorló és
egy kokszkályha, Bőveb-
bet Klein Alekszander, Fu-
toški put 9. 1564

NŐI ruhák kabátok ol-
csón eladók Kika varónő
Apollo Mozi udvar. 1631

HAZHELY a Stranduton
eladó. Bővebbet Kame-
nicska 58. 1638

MODERN KÖLCSÖN KÖNYVTÁR
Állandóan új könyvek
Kardos, Wilson tér 7.

HÁROM ajtós gardero-
b szekrény, egy famángorló
és egy asztal olcsón eladó.
Cim a kiadóban. 1644.

ELADÓ HÁZ Noviszádon
Zrínyi Péter ucca 31. alatt,
Érdeklődni ugyanott. 851

ELADÓ két éve készült,
keveset használt réz páll-
kafőző kazán. Besz Lajos
Darányi telep 1 84/a. 1652

FIAT autó 501-es kltűnő
állapotban eladó bővebbet
Angyal drogéria N.Sad. 1633

ELADÓ használt jó ál-
lapotban lévő hálószo-
ba és más butorok. Laze
Kostića ul. 17. 1567

TELEP, negyed hold, a
Darányi telepen, a kat.
templom mögött, eladó.
Érdeklődni Ustavka u. 28.

Különböző BUTOROK,
köztük egy fekete zong-
ora, elköltözés miatt el-
adók. Cim a kiadóhivatal-
ban. 1610

ZONGORA (rövid) kitű-
nő szép hanggal, kifogas-
talan állapotban, eladó:
Noviszád, Zseljeznicska 38.
(trodá az udvarban). 1727

MOTORBIKLI oldal-
kocsival D-gyártmányu el-
adó. Jugovit, Noviszád, Fu-
toški put 137. 1664

SZÉP CSALÁDI HÁZ
olcsón eladó. Djordje Ma-
garasevics 9, kálváriától a
második ucca. 1659

ELSŐRENDŰ családi ház
üzlethelyiséggel olcsón el-
adó. Temerin drum, a ka-
nálison túl, az iskola mel-
lett. 1658

ALLAST KERES

FÜSZERKERESKEDŐ
segéd ki négy nyelven be-
szél azonnal a állást keres.
Futoški put 27. 1651

Gazdák

garantált csiraképes qued-
linburgi takarmányrépa-
magvaink megérkeztek.
Kovács és Gelányi, Szubot-
tica. 0115

RHODE ISLAND, sötét
vörösek, I. díjjal kítüntetve,
tenyésztojás darabja 4 di-
nár. Pavle Bulić ml. Novi-
sad, Primorska 7. 1663

A hideg szelek és változókon-
y idő károsan hatnak az arc-
bőrre és a kézre. Egyedül a
„Mila krém”
állandó használatával óvhatja
meg arcának és kezének
szépségét. Lászlókat:
HYGIEA DROGÉRIA
K. ZSIVOJNOVICS

Eladó:

A Pirosi ut 99. szám alatt két
ház és 11 háztelék készpénzért
vagy havi részletfizetésre közös
megyezés alapján. Továbbá a
Futaki uton háztelék havi 250
dinár részletfizetésre. Bővebbet
Weber Péter közvetítőnél, a
Szloboda sörcaernokban. 1639

Minden 0127
**arctisztátalanságot
biztosan eltüntet a
JUGODIANA
ARCÁPOLÓ CRÉM**

ÓRAK ÉS ÓRAJAVÍTÁSOK,
SZEMÜVEG, FÉNYKÉP KÉ-
SZÜLÉKET valamint AMA-
TEUR felvételre kidolgo-
zása, legolcsóbban csakis
„OKULARIUM”-ban
Matija Wolf Noviszád, Porta
3. (r.kat. hűköszeg új pa-
lotájában) ahol az üzeneve-
zetést a világot járt öreg
Nadich szakember végzi.

Itt a tavasz!

Élősdiek, növényi kárte-
vők ellen legkisebsebben
most
védekezhetünk!

Vegyszerek
mint:

- Chlorbarium
 - Schweinfurtri-zöld (Acroplan
védjegy)
 - Gyümölcsfakarbollineum
 - Kémmáj
 - Kaliforniai mézskénlő
 - Kéndiszulfid
 - Aloe
 - Légyförgács
stb.
- legolcsóbb m. akzerű beszerzés
forrása

REMIRALIJA
Noviszád 1356

Az idei év júliusában megkezdik a csurugi cukorgyár építését, amely Jugoszlávia egyik legnagyobb cukorgyára lesz

A gyár mintegy 2000 munkást fog foglalkoztatni és jelentékenyen fel fogja javítani a csurugi gazdák anyagi helyzetét

Egy nagyobb pénzesoport még a múlt év október hatodikán beadvánnyal fordult Csurug község képviselőtestületéhez, amelytől egy modern cukorgyár és szeszgyár részére huszonöt évre teljesen díjmentesen nagyobb telek átengedését kérte. A pénzesoport 25 esztendőre a községi adók elengedését kérte, azzal a kikötéssel, hogy a megalkuló részvénytársaság huszonöt év lejárta után a telek az akkori földről középár-folyama szerint megváltja. A kérvényezők ezen kívül még 150 katasztrális hold elsőosztályú földet is kértek díjmentesen cukorrépa tenyésztésre, ugyancsak huszonöt esztendőre.

A csurugi községi képviselőtestület a múlt év október tizenegyedikén megtartott közgyűlésén

egyhangulag elfogadta a pénzesoport kívánásait és kiadta a koncessziót. A bányaközigazgatás a maga részéről szintén jóváhagyta a koncessziót.

A kérvényezők, illetve a koncesszió tulajdonosai a jogerős végzés után azonnal külföldre utaztak és sikerült nekik a gyár finanszírozására 250.000 angol fontot a megbízóktól megszerezni. A gyárat finanszírozó Ing. Edmund Walter & comp. cég teljes egészben elfogadta a koncesszió tulajdonosok, nemkülönben a hatóságoknak a koncesszióban kikötött kívánásait és

értesítette a koncesszió tulajdonosait, hogy az idei év május 14-én az alakuló gyűlést meg kívánja tartani, azon a céget személyesen képviseli és az alakuló közgyűlés után azonnal befizeti az állami felügyelet a Jélszótóbank központjába a 250.000 angol fontot

és ugyanekkor meg kívánja alakítani az igazgatóságot, azzal a kikötéssel, hogy a vezetést magának tartja fenn és a tervbevetett tizenhat tagú igazgatóságban tíz igazgatósági tagot a maga illetve, meghatalmazottai részére rezervál. Egyben kikötötte a finanszírozó vállalat, hogy Jugoszláviában 25.000 fontot, avagyis a külföldi tőke tíz százalékát az itteni lakosság körében akar elhelyezni.

A külföldi pénzesoport egyik megbízottja Filger Karl mérnök, aki a cég egyik beltagja, március huszonegyedikén személyesen járt Csurugon, ahol megtekintette a kijelölt terepet, elkészítette a tervrajzokat és a terep ideális voltáról a legnagyobb megelégedéssel nyilatkozott. A vállalkozóknak különösen az tetszik, hogy a kampány alatti mintegy száz munkanapra a szükséges cukorrépat legfeljebb husz kilométernyi távolságról kell a gyárba szállítani és a szükséglet hetven-nyolvan százalékát a gyár Csurug lakosaitól szeresheti be, akik saját igáikon szállítják be azt a mennyiséget a cukorgyárba, amelynek így jelentékeny fuvardíj megtakarításban lesz része.

Lukijan Trivunov Brankovity

Holdfogyatkozás

Szerb eredetiből fordította: Tolveth Oszkár

Dimitrijević Julka asszony fiatalon maradt hivatalnok férje után özvegy. Gyermekmekei miatt nem is ment többé férjhez. — Gyermekét kicsiny nyugdíjából és néhány zongbrálekéből járó kezeltésből nevelte fel. Lányait kiházasította és mellette csak fia — Mile — a gimnáziumi tanár maradt.

— Nézd, Mile, — mondotta Dimitrijević asszony fiának — én már öreg vagyok, féllábbal már a sírban állok és mielőtt buszcsut mondanék a világnak, szeretnék elgondozva látni...

— Hát nem vagyok eléggé elgondozva, hisz tanári állást töltök be?

— Hja, nem erre gondoltam, hanem, hogy ideje lenne megőszülnöd...

— En nőszüljek meg? Könnyű ezt mondani, anyám, de fontold csak meg: nem bírok nőül venni egy lányt, aki nekem nem tetszik! Hogy egész életemet olyan nő mellett éljem le, akit nem szeretek, azt ne ki vánd tőlem! Aztán szegény leányt sem vehetek el! A vakációk alatt szeretek utazgatni. Egy önnáló személyt ezt megengedheti magának...

— De, fiam, olyan nőt kell találnod, aki tetszik neked, vagyonos is, hiszen nagy a világ...

— Köszönöm, még majd bejárom a világot, hogy feleséget találjak magamnak...

— No és a mi városunkban nincs egy leány sem, aki...

— Tudod mit anyám, bizd ezt a gondot reám. Légy még rövid ideig türelemmel és majd meglátjuk mi lesz az én házasságommal...

— — —
Egyik nap becsörtetett Dimitrijevićnéhez Draga sógorasszonya és már a küszöbön megpergette a nyelvét:

— Azt jöttem megmondani, hogy őszintén haragszom magára!

— Miért? — kérdezte ijedten Dimitrijevićné.

— Nekem maga nem is mondta, pedig kívülem az egész város tudja már, hogy Mile nőszül...

— Nőszül? Sógorasszonyom az első, akitől ezt a hírt hallom. Mile nekem egy szóval sem említette. Ki mondja, hogy Mile nőszül? Kit vesz el?

— En mondom, én! Már a múlt héten hallottam a szomszéd asszonytól, hogy Mile minden délután a gazdag Avramović nagyiparos házában ablaka alatt áll, és Avramović Jelkicával beszélget. Hisz a pici, mondtam magamban, saját szememmel akarok a valóságról meggyőződni. A napokban arra mentem és csakugyan: ki állt az ablak alatt — Mile, és Jelkica arcán csakugyan sugárzott a boldogság...

Néhány hét múlt el, mióta Dimitrijevićné sógorasszonyától megtudta, hogy Mile Avramović Jelkica ablakai alatt jár, de dacára annak, fiának nem hozta újra szóba a házasságot. Végül nem hagyta már békén a kíváncsiság és megemlítette fiának a hallottakat.

— Igaz anyám, gondoltam, hogy Jelkicával létrejön a házasság — de szakítottunk egymással! Nem vehetem nőül!

— Mért? — kérdezte megütközve az anya.

— Miért? A holdfogyatkozás miatt!

— Nem értem...

— A napokban, midőn holdfogyatkozás volt, egész délután és még késő este is lekött a tanári konferencia. Másnap, amikor Jelkicához mentem, rögtön megkérdeztem tőle, látta-e előző este a holdfogyatkozást, mire azt felelte: „nem láttam, de ma meg fogom figyelni”, — esküszöm, most már álmomban sem jutna eszembe Jelkicát

feleségül venni. Mostantól, anyám, nem csak olyan női lényt fogok keresni, aki nekem tetszik és gazdag, hanem aki tudja azt is, mikor lehet az égbolton keresni és látni — a holdfogyatkozást.

Miniatűrök

FRANCOIS LE TELLIER DE LOUVOIS (1641—1691)

XIV. Lajos francia király hadügyminisztere igen rendetlen életet élt, míg végre nagy hozományára ért feleségül vett egy gazdag özvegyasszonyt. Midőn az esküvőről kijöttek a templomból, az asszony ama reményének adott kifejezést, hogy férje felhagy rendetlen életmódjával és többé nem fog semmiféle bolondságot elkövetni.

— Nem, asszonykám, — felelte Louvois, — biztosítom önt, hogy ebben a pillanatban csináltam életem utolsó ostobaságát.

CHARLES TALLEYRAND-PÉRICOD HEPCEG-hez (1754—1838)

egy alkalommal Bonaparte Napoleon a következő kérdést intézte:

— Ön a társalgás királya. Mondja hát, miben áll az ön művészetének titka?

— Sire, — viszonzá Talleyrand, — nyíltan és őszintén válaszolok kérdésére, de válaszomat kegyes engedelmével egy hasonlattal szeretném érthetővé tenni. Ugyebár, háboru alkalmával felséged örvendene, ha a csatateret tetszése szerint választhatná meg?

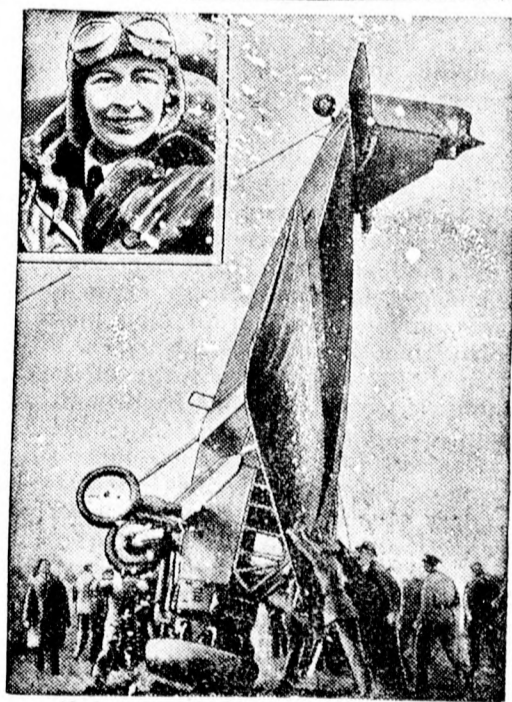
— Természetesen.

— Nos, sire, én a társalgás színterét magam szoktam megválasztani s csakis azt választom, ahol otthonosan érzem magamat. Senkitől nem hagyom magamat kikérdeztetni, kivéve felségedet. De ha mégis kérdeznék, úgy a kérdést bizonyára én sugalmaztam és ennél fogva készen találja a választ. A vadászaton csak hat lépésnyire lövök, eszerint ritkán ejtek el ugyan vadat, de ha közelembre jön, biztosan eltalálom; míg a többiek derűre-borúra lövöldöznek, de vajmi ritkán találnak. Hasonló a viselkedésem társalgás közben is. Száz tárgyat is figyelmen kívül hagyok, míg végre olyan kérdés merül fel, amellyel érdemesnek tartom foglalkozni s ekkor ugyancsak kihasználom az alkalmat. Ez a szellemes társalgás titka.

KRATES, (Kr. e. IV. század)

thebái filozófus mondta:

— A pazarló gazdagok vagyona olyan, mint a meredek sziklafalból nőtt füge; nem az emberek esznek belőle, hanem a hollók és sólymok; mint ahogy a pazarlók pénzét a ledér nők és az elősdiék élvezik.

Zuhanás 8000 méter magasból

Megirtuk, hogy Ellinor Smith (fényképe a bal sarokban) amerikai repülőnő 3000 méter magasból lezuhant, mert elvesztette eszméletét de mire 3000 méterre ért ismét magához tért és így sikerült a zuhanás erejét csökkenteni. Képünk a lezuhant repülőgépet mutatja.

XVII. Lajos legendája

(H. d'Almeras: Louis XVII. Faux-dauphinomanie et romans évasionnistes)

Az ezerhatszázkilenevenötödik évnek egy koranyári délutánján disztelen koporsót szállító menet közeledett a párizsi St. Marquerite-temető felé. Esti hét óra volt s az évszaknak megfelelően még világos nappal. A koporsót nagy sietve leföldelték, aztán anélkül, hogy följé hantot, keresztet vagy fejlát emeltek volna, két fegyveres őr hátrahagyásával távoztak.

A sors kiáltó igazságtalansága e jelenetben sirba juttatta a kicsi XVII. Lajost, a vérpadon meghalt francia király fiát, a forradalom legszánandóbb mártírját.

Minden megadatott neki, ami elképzelésünk szerint egy gyermeki lélek harmónikus boldogságkielégülésére vezethet. Kacagó örömben, gondtalan boldogságban élvezte Versailles rózsaszínű légkörét, az udvaroncok kényeztető nyájaskodásait s a legjobb apának szeretetét. Am a jövő nem azt rejtegette számára, amit tőle várt.

A forradalom vihara gyorsan söpörte el a régi világot. „Ma még a trónuson, és holnap bilincsek között.” Marly, Trianon és a Tuileriák csillogására a Temple sötétsége következett, a börtön, ahol az egykor máglyára hurcolt templáriusok szelleme uralta a komor falakat.

Itt folyt le XVII. Lajos mártírja, amelyhez foghatót keveset ismer a történelem. Dráma fejeződött be és legenda született meg. Elhíresztelték, hogy XVII. Lajos, a dauphin nem halt meg a Temple börtönében. „Hangosan beszélük, — szól a sok közül egy forrás, — hogy a kis Capet temetési készületei csak színlelések, hogy ő él s már jó messze van innen.” És e hír szárnyra kelt, hogy megerősödve járja be a világot. „Mintegy ötven komoly tanubizonyosság van — írja 1882-ben Sardou Viktor, — hogy megmenekült.” Alakja körül, mely különböző szédelőgök, ál-dauphinek képében megjelenve, bevonult a szépirodalom és a történetírás berkeibe, egész legendakör alakult ki.

Ennek a lerombolásával foglalkozik Almeras fentjelzett könyve.

A legenda gyökerei történeti tények talajában ágaznak szét s azon titokzatos szoktétési tervektől és kísérletekből szívják táplálékukat, melyek a forradalom kezdetétől a Temple utolsó kis foglyának haláláig szinte egymást érték.

Megszólalt a naiv képzelgők hamis hasonája és bejárta a világot a hír, hogy nem a dauphin, de egy vele eseresült gyermek halt meg a Templeban s néhány év alatt valóságos „szoktétési irodalom” keletkezett.

Az új műfajnak az 1800. évben jeles művelője akadt. Regnault-Warin: Cimetiére de la Madeleine című regényében a már szélteben elterjedt mendemondákra alapozva, de önállóan, nagyszerű fantáziával alkotta meg konstrukcióját egy olyan monda-körnek, amely nem maradt meg pusztán a szépirodalom határai között, de a legkövetlenebbül szól bele a való életbe. Ál-dauphinek léptek fel, mint Richemont, Hervagault és a híres Naundorff, a trónkövetelő órák, akinek fiai felvették a Bourbon nevet s a múlt század második felében pörrel támadták meg az igazi Bourbon hercegeket. A Cimetiére de la Madeleine meséit néha betűhíven, személyeit sokszor regénybeli nevükön átültették a maguk hazug élethistóriájába, hirdették, amiben a regény szerzője sohasem hitt, a regényben foglalt történetek valódiságait s mialatt a szegény kis dauphin teste utolsó harcát vívta a földben az enyészettel, alakja a szédelőgök képében újra és újra megjelent, úgy, hogy az ügy lassankint komoly napi problémává nőtte ki magát, amely elől a történetírás nem zárkozhatott el. El-e XVII. Lajos? Vajjon — trójai mintára — falóban vagy pedig fehérneműs kosárban csempészték-e be helyére a cseregyermeket? Mind oly fontos kérdé-

sékké lettek, amelyekre a történetírás volt adós a válasszal.

Kétségtelenül szokatlan dolog, amikor nem a történet szállít tárgyat a regénynek, de a regény a történetnek. És e rendkívüli históriának minden fejezete is telve rendkívüliséggel, romantikával, misztikummal. A szoktétéssel kapcsolatban szereplő személyek tucatszámra halnak meg erőszakos halállal, a legtöbbször mérgezés következtében, mert hiszen az a legtitokzatosabb módja az erőszakos halálnak. Harminchét személyt végeztet így ki a legenda, akik között ott találjuk a dauphin kezelőorvosait, továbbá szolgákat, öröket, Joséphine császárnét, tábornokokat, papokat, koporsóvivőket. De mindent felülmúló romantikával a néma gyermek meséje jelenik meg a monda-körben.

Talán ez az egész szoktétési teória sarkpontja, mely nélkül logikai folytonossági hiány volna a mesében. Miért nem fedte fel soha a Templeba csempészet helyettes-dauphin az ő súlyos titkát? Oly kérdés, amelyre az ál-dauphineknek okvetlenül felelniök kellett. És a véletlen nagyszerűen kezükre járt, szott, a feleletet történeti dokumentumok alakjában adva meg.

Az 1794. év novemberében történt. A uralom hosszu tele már fölengedett s a Temple vasrácain át is behatolt egy kis nap-sugár. A konvent elhatározta az emberiség útjára térni a forradalom legkegyetlenebbül ostromozott áldozataival szemben. A közbiztonsági bizottság kiküldötte tehát hivatalos látogatást tettek, hogy a kis fogoly helyzetéről értesülést szerezhessenek. „Mialatt beszéltem hozzá — jelenti Harmand de la Men se, — állandóan rámnézett... de egy szót nem szólt. Megismételtem szavaimat, megint csak egyetlen szót, egy jelet, egy gesztust nem kaptam válaszul, ambar fejét felém for-

dította s különös merevséggel nézett, ami a legnagyobb közömbösséget árulta el. Kész volt a konkluzió: a dauphin néma gyermekkel eseresült el, aki nem tehet valamást arról, hogy az igazi királyfi elhagyta börtönét.

Almeras könyvéből azonban arról értesülünk, hogy a néma nagyritkán ugyan, de megszólalt és mégsem tett semmiféle leleplezést szoktétésről, esereséről, igazi királyfiról. A temple-beli néma tudniillik nem volt más mint maga a szerencsétlen XVII. Lajos.

A dolog egyszerű lélektani kérdés, amelynek megértése végett szálljunk vissza nyirkos börtönébe, s jelenítsük meg hajlott alakját, daganatokkal teli testét, sápadt arcát, most már kietlen ürességet kiáltó, léleknélküli szeméit. Helyezkedjünk e gyermek lelkiállapotába, aki két év óta alig látott maga körül mást, mint ellenséges arcokat. Az elzártág, a levegő és a szórakozás hiánya, a rémes látványok, mindenekfelett pedig az érthetetlen brutális bánásmód egy néma protestáló magatartásban nyilvánult meg, amely lassacskán természetévé vált. Ő volt tehát a Temple titokzatos némája, még hozzá oly néma, aki tudott, de akinek már nem volt kedve beszélni.

E nyilvánvaló tények megállapításával a legenda egyik legerősebb támasztópillérét dönti le Almeras, amire a szoktétési teória épülete máris összeomlik. Ugy hisszük, a legmeggyőzőbb legendaellenes érveket akkor szolgáltatja, amikor megszólalt olyan beavatottakat, akiknek legtisztábban kellett látniok a szoktétési tervek utvesztőjében. Frotté tábornok a „szoktétők” egyik vezére írja hét hónappal a dauphin halála után lady Atkynsnak, a szoktétők fővezérének: „...a szörnnyeteget, miután oly soká sorvadni hagyták, elpusztították őt börtönében, amelyből sohasem szabadult ki... Így nem marad más hátra, minthogy sirjunk kincsünk miatt és megbüntessük a gazembereket, akik elvesztették őt”.

N. J. G.

Orvosi tanácsadó

Olvasóink köréből mindgyakrabban érkeznek hozzánk kérdések, melyek a kérdező testi és lelki egészségét illetik s melyekre csak szakavatott orvos adhat megfelelő választ. Hogy olvasóinknak ez irányban is szolgálatot tehesünk, elhatároztuk, hogy az imigy hozzánk beérkező kérdéseket orvos munkatársunkkal megválaszoltatjuk. Azon reményt fűzzük ehhez, hogy a válaszokból nemcsak a kérdező, hanem olvasóink szélesebb köre is hasznot fog meríteni.

K. B. Ustavka ul. — Sajnálatosan téves felfogás, hogy Ön terhességét mintegy betegségnek tekint, holott a nő különbeni teljes egészsége mellett ez az állapot éppen az élet legörömkeltőbb teljességét jelenti. Természetes, hogy egy ilyen, a nő belső életrendjét szinte teljesen felfordító, az egész szervezetet egy új élet felépítésére beállított állapot nem lehet meg anélkül, hogy annak olykor kellemetlen jelei is ne akadnának. Az Önnél előforduló olykori hányásnak nem szabad tehát túlnagy fontosságot tulajdonítania mindaddig, míg az bizonyos határokon túl nem megy, minthogy egy szerűen a tulérzékeny szervezetnek egy olyan reakciójáról van szó, mely hamarosan eltűnni szokott. Ha mégis azt látná, hogy hányása nem szűnik, sőt fokozott erőre kap, orvost kell meglátogatnia. Egyelőre azt ajánlanám Önnek, hogy az éjszaka folyamán felébredéskor vegyen magához valami táplálékot, minthogy a kora reggeli hányás leggyakrabban a gyomor reggelig bekövetkezett tulkiéhezetségére vezethető vissza.

Nyugdíjas, Szári Becsej. — Ha orvosa véredényelmesesedést állapított meg Önénél, bizonyára nemcsak egészségügyi magatartására vonatkozólag adott Önnek tanácsokat, de arra nézve is felvilágosította, hogy ezt a bajt, minthogy szervi elváltozá-

sokon alapul, könnyűszerrel elfújni nem lehet. Olyan kétségbeesésre azonban, mint a minő levelében megnyilvánul, föltevéssem szerint nincs oka. Még kevésbé indokolt, hogy halálfelelmi gondolatokkal kínozza magát. Tudni kell ugyanis, hogy éppen a lelki lehangoltság is a baj rosszabbodására vezethet. Megérthető, hogy gyakori főfájása és álmatlansága nem alkalmasak reá, hogy kedvező hangulatba ringassák. Ezek ellen azonban orvosa, ha eziránt megkeresi, hatékony ellenszereket rendelhet Önnek. Mindenekelőtt fontosnak tartom, hogy életmódját szabályozza, tehát, hogy az orvosa által előírt diétát, melynél különös súly helyezendő a tejcurákra és közbeszűrt nyersgyümölcsnapokra, betartsa. Ugyancsak óvakodnia kell az alkohol tartalmú italok élvezetétől és a dohányzástól. Kávé helyett ajánlatos mállata kávé, vagy az ujabban forgalomba hozott coffein mentes kávé (Haag) fogyasztania. Tea szintén kerülendő. A bélműködés rendszerességére különösen kell ügyelnie és előforduló székrekedés esetén azt haladéktalanul elhárítani kell. Végül, miután életkörülményei ezt Önnek megengedik, nagyon ajánlanám, hogy néhány heti nyugalomkurát tartson, mely tekintetben a szabad levegőn való fekvésnek nyújtandó előny. — Könnyebb munkáktól, valamint mérsékelt sé táktól nem kell tartózkodnia, viszont ezek tulhajtása ártalmára lehetnek. Ha még arra figyelmeztetem, hogy minden nagyobb izgalomtól, lelki felindulástól órizkedjek, nagyjában kilejtetem mindazokat az elveket, amelyekel követnie kell. A jövőben pedig tekintsen bizakodó, nyugodt kedéllyel, lionólóra vévén, hogy mint az életben általában, itt is a csüggedők kész zsákmányul adják magukat, míg a lelkiileg erősek fennmaradnak.

Bokor Árpád

Tettékne oka: a nagytakarítás

Mindezt csak azért írom le, hogy jóelőre igazoljam magam, ha esetleg holmi végzetes és tragikus eseményekre ragadtatnám magam.

A dolog úgy áll, hogy néhány nappal ezelőtt látrán mondhatom teljesen gyanútlanul és mitsem sejtve mentem el reggel hazulról, mire odahaza orvul hátbatámadva megkezdtek a nagytakarítást.

Méltóztatnak tudni, hogy mi az a nagytakarítás?? Hát kérem szépen azt hiszem az én szabadalmazott definícióm teljesen fedi annak fogalmát. És szól pedig imígyen: „A nagytakarítás a rendesinálás felé vezető irtózatosszerű rendtelenség, amelyben a nő kéjeleg, a férfi pedig lassan fogy, mint az égő gyertyaszál.” Mindezekből következik, hogy a nagytakarítás elsőrendű váloók.

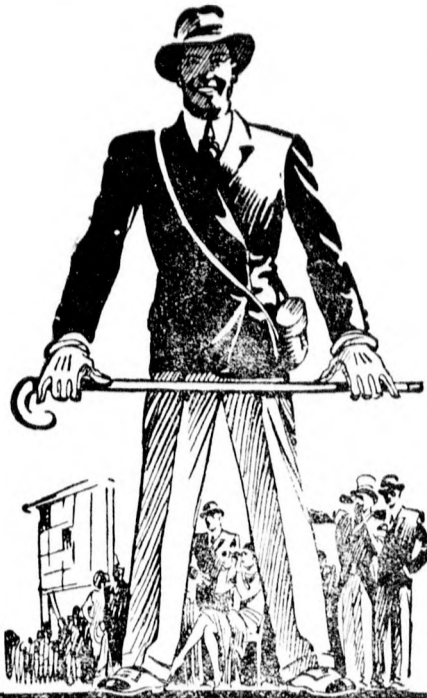
Tessék kitakarítani a lakást a hölgyeknek előbb, minthogy férjhez mennek, és aztán tessék újra, amikor a férjük meghal, mert az első férjet az ilyesmi ugyanis sirba viszi...

Tessék csak idehallgatni... Amióta nálamrendet csinálnak és takarítanak — pedig már négy napja tart — azóta én sehol sem találom semmit, amit kereselek... Mert szépen: a tintatartóm ott van, ahol a kockacukor szokott lenni, a kockacukor viszont ott áll, ahol a kalocsnik, ez pedig a diplomám helyét foglalja el, amely most leszorult a villanyvasaló mögé... a villanyvasaló a gyűrődészkát szorította ki a helyéből, amely pedig a fürdőkeztyű helyén található, miből kifolyólag az utóbbi ott lóg, ahol „Zrinyi Miklós kirohanása” szokott, ezen fentemlélt kirohanásról pedig éppen most törölgeti a Mari a folyósón a port... A helyzet néha kétségbeesítő... hát hogyné volna... tessék csak elképzelni: az íróasztalomon megrengő bagolyból együtt a párnákkal együtt döngetik a port... Danténak az „Isteni komédia” illusztris szerzőjének — ki hitte volna — most ragasztják gipszszel a nyakát, mert a hurocolásnál leejtették... Szavoyai Jenő a zentai győző dicsőítésében van beállítva és egy mossaák keretéről és üvegéről a port. List Ferenc pedig a világító udvar ablakának párkányáról rezignáltan néz farkasszem az éléskamra legfelső polcán levő vagdalt papirkával...

A szobákban csak az járhat, aki kitanult „profi” kötéltáncos... Mi az annak a ciklusban a spárga tetején?... Semmi!... merem mondani, hogy semmi!... Annak legalább nem kell vödörket, üvegeket, pirtvisokat, esőbröket, laborokat és söpröket kerülgetnie... Tessék elhinni, hogy néha nem találom ki iránytű nélkül Isten szabad ege alá...

...Ha valamelyik ruhám kell: akkor éppen az van legalul a szekrényekben, amely szekrények természetesen a nagyobb muri kedvéért ajtójukkal egymásra támasztattak. Ha valahova odaülök: az éppen frissen van mázolyva... ha valahova odalépek: az éppen most lett felmosva és én a „piszkos cipőmmel már megint bepiszkitottam... ha valahol állok: akkor „mért nem megyek már onnan, nem lehet tőlem semmit sem dolgozni” és ha valahol megyek: akkor minek mászkálok folyton arra mindig feltartóztatok... ha otthon vagyok: akkor minek állok egész nap utban az örökös ácsorgással, ha pedig elbujdosom hazulról: akkor: „sohasem vagyok otthon, nem törődöm az egészszel, és tőlem ugyan felfordulhat minden odahaza“...

Három napja csak úgy az előszoba és vicelépő küszöbén röptében leggeliztem... a metéltet újjammal eszem, mert „most nincsen éppen idejük a villát előkeresni... vasesorára pedig a fogason teritettek... tudni illik a fogashoz odatámasztják a vasalódeszkát, azt leborítják, ha éppen akad, asztalkendővel, vagy valami fehérrel, sokszor igen gyanus ruhaneművel... a só: az kinn van, a paprika: felfordult és ujat még nem vettek... a fogpiszkáló: majd csak előkerül,

Ember lehet a talpán

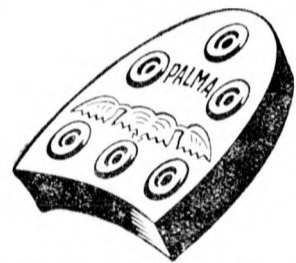
de ehhez kell, hogy külső megjelenését ne hanyagolja el. Mindenekelőtt nem szabad félretaposott cipősarokkal járni.

A PALMA sarkot azért kedvelik annyira minden kulturállamban, mert elegáns és tartósabb, mint a bőrsarok.

Nem luxusból, hanem okosságból és takarékoságból viselik a cipőt

csak **PALMA** kaucsuk sarokkal.

Hazai gyártmány.

ha rend lesz, most nem tudják hol van... vizes poharak helyett bögrét adnak, vizért pedig demokratikusan mindenki menjen magának vacsora után a csapra...

Este lefekszem az ebédjében — mert a hálószoba most fürdő szobává és konyhává van átalakítva — és reggel a lépcsőházba kitolva ébrednek fel... ha délután leülök dolgozni, két perc múlva elkefélik, eltörölgetik és elvikszelik előlem az asztalt és alólam a széket... És mind azon a címen, hogy nagytakarítás dul...

Kérem mélyen tisztelt olvasó, ha holnap a nevemet az eltűntek között olvasná az újságban, legyen meggyőződve, hogy: tettem nekem oka a nagytakarítás.

Buda László.

Ködbe borított

tájon rohan végig a vonat. Az este barna fa tyola borul rá az utmenti csupas, fázékony faágakra és jobbról-balról a rohanó vonat mentén mint hunyorító szemek gyolladnak ki az alacsony, fehérre meszelt házakban a petróleumlámpák. Milyen jó volna, vagy talán milyen átok lenne, ha olyan hatalmas volna, hogy lehámlana előttem a házak fala és látnám, hogy milyen az élet ilyenkor ebben a sok kis fehérre meszelt házban, amelyek összesége tulajdonképpen az ország. Nem a márványpaloták és nem a néhány ezer kiválasztott! Nem, — hanem a kunyhók és az a sok egyszerű szürposztós ruhájú ember.

Zihálva áll meg a hosszú kocsisor egy már alkonyba boruló épület előtt. Az állomás. Szórakozottan olvasom a fehér tábláról a fekete betűket, amelyek egy pár száz embernek, akkinek itt a szülőhelye, annyi mindent tudnak mondani. Nekem idegennek, hideg, érzéketlen betűhalmaz: Rimszki Sancevi. Nézem az ablakon át a tolongó embereket. Mintha egy akvárium üvegén át nézném egy ismeretlen világ nyüzsgő individuimait. Ki tudja mi él bennük? Micsoda rejtelmes lények lehetnek ezek? Van-e szívük. Ki tudja egyik-másik szíve mélyén milyen

szörnye élnek gyöngén eltemetve?

Egy leányalak áll várakozóan a sinek mellett. Látszik az alakján, az arcán, hogy vár, vár egész szívével. Most egyszerre nap sugar futja be az arcát és már ott remeg a telmes, esodálatos virág imádója lenne. Oh két karja egy férfi vállán, mintha valami rej milyen jó annak, akit várnak. Talán csak egy érdemes élni, hogy az ember mindig vár valamit. Valami szépet, jót, esodát — valamit, aminek az eljövételében hinni lehet. Még akkor is — ha már bizni nem lehet.

De jó annak, akit várnak! Az érzéketlen ségből mindig lehet reménye melegségre, érző szívere. Az állomás hideg faláról ezt muzsikálják le a fekete betűk. Rimszki Sancevi Rimszki Sancevi... ennek a pár embernek aki az otthon nyugalmaival a szemében áll és nézi a vonatot tán olyan ez a szó, mintha illatos cukor omlana szét a szájában. Mint az anyatej régen elfelejtett esodálatos ize. Egy kar, mely ölelőleg nyul le hozzájuk, mert ez az otthon. De boldog az akit várnak és aki várhat... j. f.

Kettős potlórejtvény

Hoffmann Gézától, Káty

- araf —
- lektrosko —
- rege —
- egyhá —
- nterná —
- avoy —
- mula —
- emz —
- ele —
- sborn —
- ubi —

Fenti szavak kezdő és végbetűit helyesen kitöltve egy magyar költő nevét és egy költeményének címét kapjuk — felülről lefelé olvasva.

Heti rádióműsor

Vasárnap, április 12

Beograd. 9: Istentisztelet a pravoszláv székesegyházból. 10.30: Gramofon. 12.30: A rádiózenekar déli hangversenye. 13.30: Hírek. 16: Népzene gramofonon. 17: Nemzeti dalok gitárkísérettel. 17.30: A Jedinstvo nyomdász dalegyesület hangversenye. 19.30: Dr. Sztankovics Szinisa professzor előadása: Élet tengereinkben. 20: Timoties Milán népdalokat énekel. 20.30: Gramofon. 21: Komédia. 21.30: Hírek és sport. 21.50: Népdalok, játéka Radivojević Milutin zenekara. 22.20: Seta Európán keresztül.

Budapest. 9: Újsághírek, kozmetika. 10: Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból. 11: Egyházi népének és szentbeszéd a Jézus szíve templomból. Utána: Időjelzés, időjárásjelentés. Majd: A Mándits szalonzenekar hangversenye. A hangverseny szünetében: Rádiókronika. Felolvassa Papp Jenő. 2: Gramofonhangverseny. 3: Gyermekjátékszóra. 3.30: A földművelésügyi minisztérium rádióelőadás-sorozata. 4: Az iskolán kívüli népművelés rádió-előadása. Utána: Időjelzés, időjárásjelentés. 5.15: Arany, Jókai, Petőfi, Jónás Károly felolvasása. 5.30: Kabaré-est. Rendező Békeffi László. 6.30: Hoór-Tempis Erzsébet hangversenye. 7: A magyar-olasz válogatott ökölvívő mérkőzés helyszíni közvetítése. 7.50: Sport- és löversenyeredmények. 8.10: Operettrészletek. Előadják Verbőczy Ila és László Andor zenekari kísérettel. 9.30: Hangverseny. Közreműködik Thomán Mária (hegedű) és Thomán István (zongora). Utána: Időjelzés, időjárásjelentés. Majd: Farkas Jenő és cigányzenekarának zenéje a Spolarich kávéházból.

Wien. 10: A bécsi kamarakar hangversenye. 11.05: A bécsi szimfonikusok hangversenye. 2.50: Wacek-zenekar játéka. 4.50: Az Ausztria-Csehszlovákia labdarugómérkőzés második felidejének közvetítése a Hohe Warte-ről.

Praha. 8: Karlsbadi fürdőzenekar. 10: Gramofon. 12.05: Déli zene. 7.05: A katonai zeneiskola fuvóhangversenye. 9: Rádiózenekar.

Zágreb. 10: Istentisztelet a görögkeleti szerb templomból a görögkeleti husvét alkalmából. 5: Az akadémiai vonósnyégyes játéka. 1. Boccherini: D-mol vonósnyégyes. 2. Haydn: C-dur vonósnyégyes. 3. Schubert: Esz-dur vonósnyégyes. 3.30: Könnyű zene 10: Operett-est.

Bukarest. 10.45: Egyházi zene. 11: A rádiózenekar délelőtti zenéje. 12: Gramofon. 4: Dinicu-zenekar: Könnyű és román zene. 5.15: Dinicu-zenekar. 7.30: Operaközvetítés.

Hétfő, április 14

Beograd. 11.30: Gramofon. 12.30: A rádiózenekar déli hangversenye. 13.30: Hírek. 16: Népdalok gramofonon. 17: Alekszandrovics Náda népdalokat énekel. 17.30: Táncezene gramofonon. 19.30: Dr. Jankulov Boriszláv professzor előadása. 20: A rádiózenekar esti hangversenye. 20.40: Átvitel Bela Crkváról. 21.30: Hírek. 23: Balalajka hangversenyátvitel a Mon Repos étteremből.

Budapest. 9.15: Hangverseny. 12.05: Az 1. honvédségvezérvivő zenekarának hangversenye. 4: Asszonyok tanácsadója. 5: Vig történetek: 1. A szerencsen király. 2. A mőzsi dob. Irta: Bodnár István, felolvassa: Bodnár Jenő. 5.25: Kelemen Lajos magyar nótákat énekel Toll Árpád és cigányzenekarának kísérettel. 6.25: Német nyelvoktatás. 7: Három lírikus vers vitéz Garamszeghy Sándor előadásában. 7.30: A Budapesti Filharmóniai Társaság rendkívüli hangversenye a Zeneművészeti Főiskola nagyterméből. Utána: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Majd: A Fejes szalonzenekar, valamint Toll Árpád és Toll Jancsi cigányzenekarának zenéje az Ostende kávéházból.

Wien. 11: Gramofon. 1.10: Bécsi klasszikusok gramofonon. 3.20: Macho-zenekar. 8: A drezdai állami zenekar hangversenyének közvetítése Leipzigból. 9.30: Dostal-zenekar.

Praha. 4.05: Gramofon. 8.30: A prágai kamaranégyes népdalokat ad elő. 9.15: Rádiózenekar Jeremiás vezénylettel, Arányi Julia zongorázásával. Mozart: D-mol zongoraverseny.

Zágreb. 10: Istentisztelet a görögkeleti szerb templomból. 3.30: Budapest.

Kedd, április 14

Beograd. 11.30: Gramofon. 12.30: A rádiózenekar déli hangversenye. 13.30: Hírek. 16: Népzene gramofonon. 16.30: Felolvasás. 17: Pevzner Zina zongoraművész hangversenye. 17.30: Táncezene. 18: Népdalok dudán. 19.30: Német nyelvoktatás. 20: Énekhangverseny. 20.30: Átvitel Zágrebből. 22.30: Hírek és sport. 22.50: A rádiózenekar esti hangversenye.

Budapest. 9.15: Gramofonhangverseny. 12.05: A rádió házikvartettjének hangversenye. 3.30: Meseóra. 5: Szilágyi Ödön novellái. 1. Valakinek meg kell hallnia. 2. A tüdőbeteg. Felolvassa: dr. Koncz Sándor. 5.30: Dalok és Saxofonszólók. Előadják Vig Miklós és Vig György. Zongorán kísér Polgár Tibor. 6.10: Francia nyelvoktatás. 6.45: Rádió amatőrposta. 7.30: Magyar Imre és cigányzenekarának zenéje. 8.30: A báránycsapat. Vigjáték 4 felvonásban. Irta Dumas. Magyarra szinpadra átdolgozta Hevesi Sándor. Rendező Siklóssy Pál. Az 1. felvonás után: ügétversenyeredmények. Az előadás után: időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Majd az Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye.

Wien. 11: Szórakoztató gramofon. 12: Cerdázenekar. 3.20: Klasszikus operettrészletek gramofonon. 7.30: Ascher Leó zeneszerző estje. 10.10: Gaudriot-jazz.

Praha. 11.15: Gramofon. 4.05: Gramofon. 4.30: Délutáni zene. 7.05: Az 5. gyalogezred fuvózenekara. 8.30: Bullet Marcelle párizsi énekesnő dal-estje. 9: Az Ondrsiesek-négyes játéka. 9.30: Rádiózenekar. Lalo: Namouna, balettszvit. 10.20: Gramofon.

Zágreb. 12.30: Gramofon. 5: Kávéházi zene. 8 és 30: A zágrebi vonósnyégyes délszláv estje. 9.30: Héber zene Löwy Wolf mannheimi főkantor és Hirschler Zsiga zongorista előadásában. 10.40: Könyvnyű zene.

Szerda, április 15

Beograd. 10: Előadás az iskolák részére. 11.30: Szezonlágerek gramofonon. 12.45: A rádiózenekar déli hangversenye. 13.30: Hírek. 16: Gramofon. 17: A vajdasági egyetemi hallgatók tamburicazenekarának hangversenye. 17.30: A rádiózenekar délutáni hangversenye. 19.30: Radenkovic Jován előadása. 20: Átvitel Prágából. A cseh filharmonikusok hangversenyének közvetítése. 22: Hírek és sport. 22.20: Rádióesend.

Budapest. 9.15: A rádió házikvartettjének hangversenye. 12.05: Hangverseny. Közreműködik Abrányi Margit (ének) és Lux József (ének). Zongorán kísér Polgár Tibor. 3.30: Morsetanfolyam. 4: Murányi István novellái: 1. Az indiai vadászok. 2. Három Angelos. Felolvassa a szerző. 5: Az ókor gyógyfűszeresétől a mai drogériáig. Gara Géza felolvasása. 5.30: A 2. honvédségvezérvivő zenekarának hangversenye. 6.30: Olasz nyelvoktatás. 7: Gramofonhangverseny. 8: A rádió és a zeneművészet. Szabados Béla előadása. 8.25: Löversenyeredmények. 8.30: Európai hangverseny. Közreműködnek Sándor Erzsébet és Stefániai Imre és az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Utána: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Majd: Rác Béla és cigányzenekarának zenéje a Pannonia szállóból.

Wien. 11: Winternitz-zenekar. 1.10: Loránd Edit zenekara gramofonon. 7.30: Leopold Hermann és Milszkája Retya vidám estje. 8.30: Budapest. 10.10: Hummer-zenekar.

Praha. 11.15: Gramofon. 8: A rádiótársaság XII. szimfonikus hangversenye.

Zágreb. 5: Mesék. 9: Gramofon. 10.10: Hangosfilmközvetítés.

Csütörtök, április 16

Beograd. 11.30: Gramofon. 12.30: A rádiózenekar déli hangversenye. 13.30: Hírek. 16: Gramofon. 17: Felolvasás. 17.30: Tutorov N. népdalokat énekel. 18: Népdalok harmonikán. 19.30: Francia nyelvoktatás. 20: Orvosi előadás. 20.30: Ljubljani átvitel. 22.30: Hírek és sport.

Budapest. 9.15: Szalonzenekari hangverseny. Ma-

gyar szerzők műveiből. 12.05: Eugen Stepat orosz balalajka zenekarának hangversenye. 4: Az iskolán kívüli népművelés rádióelőadása. Utána: Időjelzés, időjárásjelentés és vízállásjelentés. 5.10: A földművelésügyi minisztérium rádióelőadás-sorozata. 5.45: Komlóssy Emma magyar nótákat énekel Kurina Simi és cigányzenekarának kísérettel. 7: Angol nyelvoktatás. 7.30: Hoffmann meséi. Utána: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Majd: Bura Károly és cigányzenekarának zenéje a Metropole szállóból.

Wien. 11: Alpészene gramofonon. 12: Sommerzenekar. 3.20: Magánének és hangszerszólók gramofonon. 4.10: Baszk népdalok, összekötő szavakkal. 10.40: Macho-zenekar.

Praha. 11.15: Gramofon. 4.05: Gramofon. 4.30: Délutáni zene Silhan xilofonművész közreműködésével. 10.20: Wiedermann orgonaművész játéka a Beranek moziból.

Zágreb. 5: Balalajkazene. 10.40: Könnyű zene.

Péntek, április 17

Beograd. 11.30: Gramofon. 12.30: A rádiózenekar déli hangversenye. 13.30: Hírek. 15: Előadás a népiszkolák részére. 16: Táncezene gramofonon. 17: Petrovics A. előadása a főzés művészetéről. 17.30: Népdalok, játéka a Makszimovic kvartett. 18: Népdalok gramofonon. 19.30: Német nyelvoktatás. 20: Zenei rejtvények. 20.30: Heim Laura zongoraművész hangversenye. 21: Vladimir és Koszara. Preradovic drámája. 21.40: Hangverseny. 22.40: Hírek és sport.

Budapest. 9.15: A Mándits szalonzenekar zenéje. 12.05: Az Egyetemi Énekkarok szólókvartettjének hangversenye. 4: Vadnay Dezső meséi. 5: Kis emlékek a nagy háborúból. Igmándy Géza felolvasása. 5.30: Hangverseny. Közreműködik Földessyné Hermann Lula (zongora) és Farkas Márta (hegedű). Zongorán kísér Polgár Tibor. 6.30: Gyorsírótanfolyam. 7: Az 1. honvédségvezérvivő zenekarának hangversenye. 7.55: Ügétversenyeredmények. 8: Szellemi együttműködés a nemzetek között. Dr. Gerevich Zoltán előadása. 8.30: Hammerschlag János orgonahangversenyének közvetítése a Zeneművészeti Főiskola nagyterméből. Közreműködik Bárány Sziszi hegedűművész és dr. Erdős Árpád operénekes. Utána: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Majd: Bura Sándor és cigányzenekarának zenéje a Royal szállóból.

Wien. 11: Gramofon. 12: Operakettősök gramofonon. 3.25: Wolfstahl-zenekar. 5: Trisztánról és Izoldáról női zene. 10.10: Korngold-jazz.

Praha. 4.05: Gramofon. 7.05: A Bakule fiúénekkar lausitz szerb népdalokat ad elő. 8: Haydn: Teremtés című oratóriuma.

Zágreb. 12.30: Gramofon. 5: Kávéházi zene. 10.40: Külföldi állomás közvetítése.

Szombat, április 18

Beograd. 11.30: Szezonlágerek gramofonon. 12.35: A rádiózenekar déli hangversenye. 13.30: Hírek. 16: A közönség kedvence lemezei. 17: Szlovén dalok. 17.30: A rádiózenekar délutáni hangversenye. 18: Szokolelóadás. 19.30: Dr. Ilics Mara előadása. 20: Operaelőadás a beográdi Nemzeti Színházból. Utána szezonlágerek gramofonon.

Budapest. 9.15: Az Országos Postászenekar hangversenye. 12.05: Sovánka Nándor és cigányzenekarának zenéje. 4: Humoros események híres művészekről. Dunkel Norbert felolvasása. 5: A Kisfaludy Társaság irodalmi délutánja. 6: Másfélórás könnyű zene. 7.30: Az első magyar népszámlálás 1785-ben. Thirring Gusztáv előadása. 8: Bodán Margit magyar nótáestje. 8.25: Löversenyeredmények. 9: A Zeneművészeti Főiskola operai növendékeinek előadása. Utána: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Majd: körülbelül 11.30: Gramofonhangverseny.

Wien. 11: Gramofon. 12: Silving-zenekar. 3.25: Divatos dalok énekesei gramofonon. 7.30: Schmidt Ferenc és Schiffmann Edgar játéka zongorán. 8.30: Közvetítés berlini színházakból és szórakozóhelyekről.

Praha. 11.15: Gramofon. 7.05: A Vorozdenie ruszin diákegyesület balalajka hangversenye. 8.35: Kubla R. operaáriákat ad elő. 9: A Poutstevsky fuvózenekar játéka. 10.25: A prágai schrammelzenekar játéka.

Zágreb. 12.30: Gramofon. 5: Délutáni zene. 8: Opera Beogradból. Közben hírek, időjárás.

Zám, züm, züm, mézet gyűjtünk!

szélek: keresni. Amint megy, csak hallja, hogy valamik így bebarlangban egy nagy medve elment emiattól. Volt egyszer egy nagy erdő, az erdőben egy barlang a

A medve és a méhek

haltak. Busultak is, még tán most is busultak, ha meg nem szegények maradtak, mint voltak. mert erre oda volt a harmadik kívánság is, sők éppen olyan Megetté a szegény asszony, de könyves lett a szemé, nem lehetek! — Mert ilyen világ csúfja csak — Jaj! jaj! kívánd le most az orromról a kolbászt, — a kolbász. Ugy oda nő, mintha mindig ott lett volna. Abban a pillanatban ott csüngött a szegény ember orrán. Hogy nőt volna inkább az orrodra ez a kolbász! — Látod, miért hirtelenkedél, most oda van egy kívánság. Azt mondta az embernek: is, hogy most már egy kívánsága oda lett. A szegény asszony örült is a kolbásznak, meg sajnálta süstörgött a lábában a kolbász. — mondta a szegény asszony. Abban a percben ott — De jó volna a szegényes vacsoránkhöz egy szál kolbász! — Jól van no, — felelte a szegény ember. — s meglátod, hogy igazat mondtam-e? — No majd mindjárt kívánok valamit — felelte a szegény ember. — Tréfált teveled az a tündér — mondta a szegény akkor. Hátat is fordítanak a szegényeknek örökre. mindent fog majd kívánni s hogy milyen gazdagok lesznek ígért a tündér. Mindjárt el is kezdte mondogatni, hogy mit Mikor hazajött a szegény ember, elmondta neki, hogy mit

A Reggeli Ujság vasárnapi ingyen melléklete

Vasárnap, 1931. április hó 12.

Első áldozás elé járuló leány a németországi Marburg környékéről.

— Ezzel bizony nem sokra megyünk, tyukocskám!

nézegette, így szól: — Ezzel bizony nem sokra megyünk, tyukocskám! — Ezzel bizony nem sokra megyünk, tyukocskám!

Volt egyszer egy szegény asszony. Amik a szegény asszonyok voltak egy tyukja. Nagyon jó tyukocskák voltak. Mindennap egy friss tojást talált a szegény asszony a tyukocskák fészkeiben.

A varró meséje. Abban a percben lecsapódott a kö és az okos egeret agyonnyomta. Egy kicsit tán eszphetnek is belőle? — gondolta és beharapott, de — Ugy is teit. A tegla alá bujt és elkezdte szagolgatni a szalmát. — Egy kicsit megszagolom, azzal csak nem csinállok semmi bajt orrát. Egyszer aztán azt gondolta:

A szalonának igen jó szaga volt s egyre eszlandozta az okos eger nézek. — Milyen bohónak tartanak az emberek engem. Harom vesszőre egy lapos követ tesznek s az egyik vesszőre egy kis darab szalmát kötnek, hogy odacsuszaljanak vele, de okos leszek és meg csak féle sem

magában: Mikor kibujt az eger a tyukból, meglátta az egerfogót és így szól:

Az okos eger

Dírmeg-dörög a medve, Nincsen neki jó kedve.

azt zümmögtek: — Ezer kedve, dírmeg-dörög a medve, Nincsen neki jó kedve.

A kis méhek azt mondták neki: Ugy kell neked, te csunya dett srin: ühüü, brühühü!

A méhcsenek nagyon fájt az orra. Leesett a fáról és elkezdte medve orrát. — De a kis méhek nem ijedtek ám meg, hanem elővették a késeiket meg a villájukat és össze-vissza szurkálták a

— Mézért jöttem, mézet kaptam. — Tanyér talpam, lompos farkam. — Hogy megijessze a méheket, azt mondogatta:

A medve felmászott a fára és beledugta az orrát az odúba. Oda vitték a sok édes mézet.

Rögtön arra felment, amerre a méhek repültek és elvett kacsákat, akik olyan mézes-mázos eledelet csinálnak. A medve mindjárt megismerte azokat az ügyes kis szá-

ne tennem be a nevedet és a rejtvényeidet. Majd megírom, mikor küldhetsz „vicces képeket”. Irjál és rövidesen sorra kerül. — Gergely Ferenc: Bizony előző héten elkésett a leveled, igyekezz csak szorgalmasan és a rejtvényeidre is sor kerül. — Velez László: Ird meg megkapta-e a könyvet. — Biczó Eszti: Dehogy is haragszom rád ezért nem olyan nagy baj ez. A „bujócska” megjelent, kíváncsian várom a leveledet, hogy miért éppen a bujócskát kérted olyan nagyon, hogy közöljem. Tudatom veled, hogy Kresta Ankice egyik legügyesebb olvasónk, most Bukinban van és ott nagyon unatkozik és épp ezért szeretne veled levelezni: ha akarsz neki írni, irjál erre a címre: Kresta Ankice, Bukin (Drž. Zabavište). — Kápolnai Gyuri: Ugyanazt a rejtvényt, melyet te beküldtél, már előbb beküldték és így most már nem a te nevedet közöljük, persze erről senki se tehet, ez véletlenül történt. Irjál mielőbb. — Bakos Bözsike és Janika: Remélem már megkaptad a könyvet, nem értem mért tart olyan sokáig az ut innen. A rejtvényeid kitűnőek, de nem tudom, hol lehetnek azok, melyeket reklamálsz, küld be őket még egyszer. — Sánta Laci: Köszönöm jókívánságaidat. — Horváth Dezső: Szívesen fogadlak be a táborunkba, csak légy türelmes és küldjél meg rejtvényeket és nemsokára sorra kerül. — Freund Margit: A rejtvényed megint sikerült. Bizony nem mindenki kapott ilyen gyönyörű husvét ajándékot mint te. A nyuszikának nálatok ugylátszik sok pénze volt. A verseidet is leközöltem. — Frei Imre: Mind a két fejtörőd nagyszerű. — Balogh Kálmán: Ügyes a találós kérdésed. — Hegedűs Babuska: Leveled előző héten kisse elkésett és azért csak most közölhettem le. Csodálom, hogy ezen a héten is késik a leveled, pedig szerdán délutánig is vártam, de bizony nem jött tőled semmi. — Kereszturi Sándor: A te leveledre is vártam, de szerdán délutánig sem jött meg. — Szabó Ferike: Megfejtéseid mindig hibátlanok és jók. — Juhász Laci és Pista: A beküldött betűrejtvény jó. Mért irtok mindig elkésve? — Mószáros József: Köszönöm a szép husvét lapot. Irjál. — Drapos Laci: A rejtvényed megjelent, mert igen jó. — Mamuzsics Ferike: Csak gyakorold magad szépen az írásban és rövidesen nagyon jól fogsz tudni magyarálni. — Csauth Vilmos: Már többször megírtam, hogy nem bírom mindenkinek az összes rejtvényeit közölni, mert most különösen a husvét szünetében annyi levelet kapok, hogy bizony a kis Tündérországra nem fér el az a sok rejtvény. — Répási Erzsébet: Igazad van, bizony kicsit hideg husvétünk volt az idén; de mért késik ezen a héten a leveled? — Józsa Mancsi: Kisse elkésett a leveled és így csak most közölhetem a betűrejtvényt, amely kitűnő. — Józsa Ilus: Várom az ígért kis keresztrejtvényt, eddig még nem kaptam meg a leveledet (szerdáig). — Kiss Tibike: Bizony épp hogy az utolsó percben kaptam meg a rejtvényedet, amely kitűnő. Nagyon ügyes kis fiúcska lehetsz, már elég szépen tudsz írni. Ird meg, hogy hányadik elemibe jársz.

Az elkésett levelekre legközelebb válaszolok s az azokban lévő rejtvényeket szintén legközelebb fogom leközölni.

Vacsorát főzött a szegény asszony. Amint főzött, belép az ajtón egy fehér ruhás tündér és azt mondja: Engedd meg szegény asszony, hogy a tűzdelnél meg-szárítsam a nedves ruhámat! — Nagyon szívesen — felelte az asszony s oda ültette a tűzhely mellé a tündért, mikor megszáradt a tündér ruhája, azt mondta: Amint ilyen jó voltál hozzám, három kívánságodat teljesítem. — azzal — „kőd előttem, köd utánam”, eltűnt.

A három kívánság

Régen, nagyon régen nem volt még egyetlen egy madár sem. Az erdő és a mező olyan csendes, olyan szomorú volt. Megsajnálta a jó Isten a szomorú erdőt, mezőt s elővett egy nagy darab agyagot és csinált belőle mindenféle madarat. Aztán rajuk lehel, amire mind elevenek lettek és elkezdtek: fütyülni, burkolni, károgni, hápogni, gáogogni, csipogni és csicseregni. Tudták repülni, járni, szaladni, csak még szép ruhájuk nem volt. Elővette hát a jó Isten a sok festéket és az ecsetet s elkezdte nekik szebbnél szebb ruhát festeni. Egy darabig csak szépen ment a dolog, de aztán mind első szeretet volna lenni. Foltokodtak, lármasodtak, de bezzeg meg-jártak, mert a tolokodó, lármas madarak csak sűrű, barna, vagy fekete ruhát kaptak. Volt a sok madár között egy szép koronás fejű, hosszú-farkú madár. Ő nem lármasodott, nem foltokodott, hanem türel-mesen várta, míg rákerült a sor. Neki azian mindenféle fes-tékől adott egy kicsit a jó Isten. Még az aranyból is. Az ő ruhája lett a legszebb, legcsillagosabb. Kitaláljatek ugy-e, hogy melyik az a madár? Azoknak, akik nem találják ki, megsgom: a páva.

A jó Isten és a madarak

23

TUNDEORSZAG

18

TUNDEORSZAG

Az új csizmácska

Ferikének szép fényes új csizmácskát hozott a vásárból az édesapja. Hej, hogy örült neki! Örömben úgy ugrándozott, mint egy kis mokus. Szerette volna mindjárt megmutatni a kis pajtásainak, de az édesanyja azt mondta:

— Ne menj ma sehová, Ferike! Esik az eső, sár van, átmedvesedik, besározdódik az új csizmácskád és megfázol.

Meghallgatta Ferike a jó édesanyja parancsát, de amint kifordult a házból, hogy a dolga után lásson, rögtön elfelejtette s usdi, el a kis pajtások közé.

Bezzeg megbámulták a kis pajtások a fényes csizmácskát!

Egy ideig kímelte is Ferike a víztől, sártól és csak nézte a játékok, de aztán elkezdtek vele ingerkedni:

— Hát nem játszol? Cukorból van tán a eszmad s félted, hogy elolvad?

No, már ezt nem tűrhette Ferike! Került-fordult s ő is ott ogran-dozott, kergetődött a többiek között.

Vigan folyt a játék egy darabig, de egyszer csak a csizmácskára néz — Istenem! Bokáig sáros, lucskos a tükörfényes csizmácska. El is repült a játékos kedve, mint a tarka lepke s szepegeve sompolygott haza. Be sem mert menni a házba, csak leült a sötétedő konyha sarkába. A kezére hajtotta a fejét és olyan keservesen sirt, hogy a kő is megsajnálta volna.

— Istenem, Istenem, — sóhajtozott magában — csak még egyszer fényes lenne a csizmácskám!

Meghallotta ezt a keserves sirást, sóhajtozást az álomtündér s azt mondta:

— Hallod-e álompillangó! Szállj a Ferike szempillájára s altasd el, ne sirjon olyan keservesen.

Szállt, szállt az álompillangó s egyet-kettőt rebent a himes szár-nyával s Ferike olyan édesen aludt a kemény földön, mintha az édes anyja ringató ölében lett volna. Ekkor az álomtündér egy intésére a cipőkefekének kezük-lábuk nőtt s előtipegtek a skatulyából és dologhoz láttak.

A sárkefe úgy letisztogatta a csizmácskát, hogy egy porszem sem maradt rajta. Azután a kenőkefe mártogatta meg a fejét a fekete kenőcsben és gondosan bekente a csizmácskát. Utána a fényítőkefe látott a munkához. Olyan keményen dolgozott, hogy a verejték gyöngyözve hullott a homlokáról. De fényes is lett a csizmácska. Ugy ragyogott mint a tükör.

A tündér egy intésére visszatipegtek a kefék a skatulyába.

— Hess, te pillangó! Ferike szempillájáról, — mondta az álomtündér — hadd gyönyörködjék az ujjá lett csizmácskában.

Abban az erdőben sok majom lakott. A majmok meglá-ták, hogy mit csinált a kalapos, mielőtt lefeküdt. Gyorsan leugráltak a fákról és kinyitották a ládát s kiszedték a kala-pokat és mindegyik egyet-egyet huzott a fejére. Aztán elkezd-tek a lak ágam éppen ugy szunyókálni, mint a kalapos. Egyszer felbred a kalapos. Oda megy a ládához, körülnéz, ugra a hátára vegye, wamta! mit lát: úres a ládaja. Körülnéz, fejen. Nagyon megharagudott. Lekapta a fejéről a kalapot és a földhöz vágta. Neszek ez is, ha a többi elvittétek! — kiáltotta haraggal.

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy kalapos. Az a kalapos igen messze lakott. Ott, abban az országban, ahol min-dig meleg van. Ahova nem mert betenni a lábát az öreg telapo, mert félt a bundáját. Egyszer az a kalapos igen sok kalapot csinált. A kala-pokat belerakta egy ládába. A ládát felkötötte a hátára és elindult a vásárra, hogy eladja a kalapját. Amint ment, egy nagy erdőn kellett keresztül mennie. Nagyon elfáradt és azt gondolta magában, hogy egyet alszik. Ugy is tett! Keresett egy széles karimájú kalapot a ládában. Azt föltette a fejére. Dől a szemére huzta és lefeküdt egy ár-nyas bokor alá.

A kalapos és a majmok

De aztán nem sajnálta a fáradságot és addig dorzsolte, csiszolta, amíg a kis tü olyan fényes lett, mint az új. Ekkor az öreg asszony nagy bámulatára megszólal a kis fényes tü: — Kis tü vagyok én, de sokat érek. Aki engem meglát, aranyal többet nyer. — Lassuk csak mit érsz — gondolta magában a szegény asszony — s rögtön csemeté fűzött a tübe, hogy kogy kiprobálja. Hát wam hat! Amint belestratta a varrásba, a kis tü olyan sebessen előgögett, mint a forszsól. A szegény asszony ahig győzte igazgani. — No én édes jó Istenem — emel nagyobb ajándékok nem küld-hetél volna számomra! — így fohászzkodott örömben, s könnyes szemek-vel küldött egy szép imát az égbe. Aztán szorgalmasan látott a munkájához. A kis tü segítségével annyi mindent megvarrt, hogy nem csak barna kenyérre, de puha fehér kalácsra is lett. A tyukocskának pedig puros buza, meg aranyárga kukorica jutott. Így elégedt boldogan a szegény asszony, még tán most is él, ha meg nem halt.

26

TUNDEORSZAG

TUNDEORSZAG

31

Mi ez?

Közlő: Kresta An'ica

. K . M . S . A . V . R . E .
 Á . M . G . E . I . B . L .

Mi ez?

A fenti mondatban minden páratlan helyen álló betűt egy pont helyettesít, tessék kitölteni és elolvasni.

Bujócska

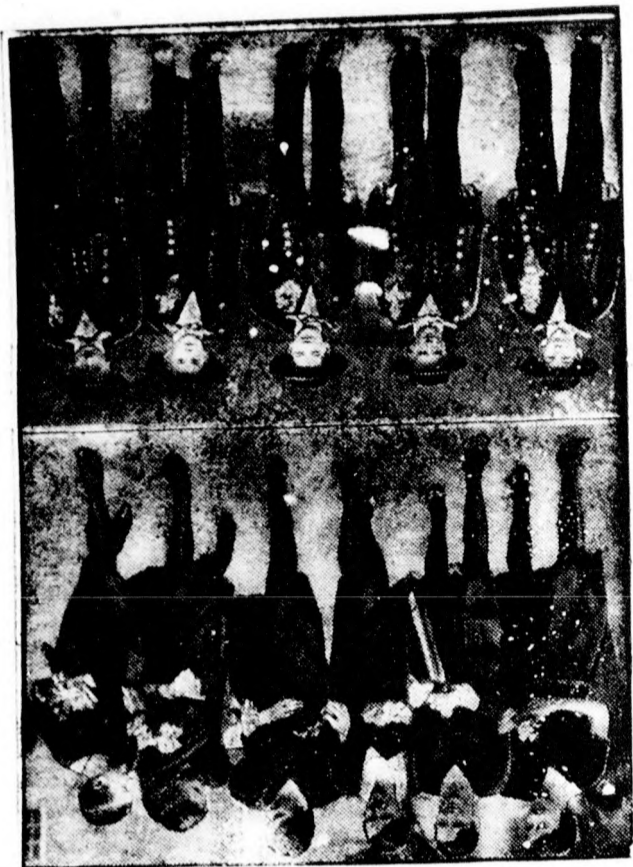
Közlő: Biczó Eszti

1. A kár olykor haszonnal jár
2. A szoba tele volt virágillattal
3. Mi hever a padlón?
4. Ez az év a legszebb
5. A zsebkendőmet elvesztettem
6. Kinyitott a máskertjében a virág
7. Tél az idő, a háztető eresztí a jégcsapot.

ALI BÁCSI PÓSTÁJA

Vadócza Eta: Igazán nem tehetek róla, hogy a leveledet nem kedden, ahogy írod, hanem csütörtök délután kaptam meg és amint látod a neved is csak az elkésett megfejtők között van. Arról sem tehetek, hogy a levélszekrényben felejtették a leveledet a rejtvényekkel együtt, mert nem én szoktam kiszedni a leveleket, a levélszekrényből. Még csodálkoztam is, hogy mért kaptam csak elkésve (csütörtök délután) a küldeményedet, szokatlan volt, mert te eddig még nem késtél el soha. Ahogy írod a barátóid már kedden bevitte az irodába a levelet, majd máskor jobban kell vigyázni azoknak, akik a levélszekrényeket ürítik ki. Nagyon meglepett a leveled, nem gondoltam, hogy egy okos kislány ne tudna, hogy ez csak hiba, vagy tévedés lehet, mert nekem nincs semmi hasznom abból, hogy éppen a te rejtvényeidet, melyek mindig jók, ne közöljem. Az előző heti sorsolásnál, ha részt is vettél volna nem biztos, hogy épp te nyerted volna a könyvet. Panaszkodsz, hogy nincs szerencséd, erről sem én tehetek, mi nem szoktunk a sorsolásnál „svindlizni”. — **Sebők Gyula**: Örülök, hogy ismét jelentkeztél, a rejtvényeid jók. — **Kresta An'ica**: Remélem már elolvastad a husvétit számot, melyben a rejtvényeidet is leközltem és választ is kaptál. Bizony jó ha az ember unalmában rejtvényekkel foglalkozik. A kérésedet teljesítem. Jó is, hogy nem vártad meg a husvétit számot és irtál, legalább nem késtél a leveled, máskor is így csinálhatsz, ha 4 napig tart, amíg eljön ide Noviszádra a levél. — **Puskás Erzsike**: A rejtvényed ismét jó. — **Tobolka Róbert és István**: Nagyon ügyes a küldeményed. — **K. Gizike**: Köszönöm a szép husvétit lapot. Mért nem írod ki a nevedet. — **Joszt Mancika és Rózsika**: A rimpótló kitűnő. — **Pásti Etuska**: A rejtvényed jó, le is közöltem. — **Odry Rózsika, Péterle és Gusztika**: Miért nem küldtök rejtvényeket? — **Rumbach Piroška és Dezsőke**: Töletek is rejtvényeket várok. — **Vig Veronka**: Rövidesen sorra kerülök. — **Szviderszki Tibor és Béluska**: Mondd meg az ösnek, hogy a könyv a tied is és az övé is, olvashatjátok mind a ketten és ne veszekedjetek érte. — **Szabó Boriska**: Nem tudom, mi lehet, ugylátszik nálunk sok baj van a levélszekrényvel és a levelekkel, mert bizony már régen kaptam tőled levelet és ha kaptam volna, mért

Nemzetországban az első szent áldozás alkalmával a falusi ifjuság nemzeti viseletet ölt. Felső képről várossi leányokat, az alsó falusi frukat mutat, amint áldozóestüortökön az első áldozáshoz járulnak.

Az okos gazdaember

Nagyon okosnak tartotta magát az egyszeri gazdaember. Mindig így beszélt:

— Hej, ha én parancsolhatnék az időjárásnak, de másképpen lenne minden!

Megsokallotta az Úr ezt az örökös zugolódást és mondá:

— Hallod-e te gazdaember. Ebben az évben a kezébe teszem le a hatalmat az időjárás fölött. Rendezd a magad földjén úgy, ahogyan tetszik. Meglátom mit tudsz!

Hej! de megörült a gazdaember! Vigan szántott, vigan vetett. Aztán meleg, csöndes esővel öntöztette a vetést. Növekedett is szépen. Olyan volt az ő gabonablája, mint egy hatalmas, zöldvizű tenger. A szomszéd gazdáé sokkal silányabb volt.

Majd megmutatom én, hogy mit tud az okos ember! — mondogatta büszkén, mikor a vetésben gyönyörködött.

Mikor látta, hogy a szomszéd kivirágzott gabonáját hogy össze-vissza boronálja a szél, így szólt:

— No, az enyémet nem kuszálod össze-vissza! — és elparancsolta a földjéről a szelet.

Mult az idő. Már sárgulni kezdett a kalász. Nézi, nezi az okos gazdaember a szomszéd földjét. Annak a kalásza nehéz, hogy meghajlik alatta a szár. Az ő földjén pedig egyenesen, fenntartott fejjel áll a gabona s a sovány kalászokban itt-ott zörög egy-egy aszu szem.

Busan, lehajtott fejjel álldogált s egyre tünődött:

— Ugyan mit is felejtettem el? Hiszen az én gabonám mindig jó, nedves, porhanyó földben állt, míg a szomszédé hányszor száraz, repedezett földben.

Amint így tünődik, egyszerre a fülébe dörmögi a szél:

— Megfelekedtél rólam, atyafi! Arathatsz most szalmát!

Most gyult világosság a gazdaember fejében.

Hogy ő ezt el tudta feledni? Lám, hisz a szél viszi a virágpport az egyik virágról a másikra, hogy teljessé legyen a kalász.

Szégyenkezve kullogott haza és nem kívánt soha többé időjárást vezetni.

REJTVENYEK, JÁTEKOK, MÓKAK és egyéb huncutságok

Rovatvezető: Ali bácsi

Megjétsék a múlt heti számból

Itt a tavasz megjött a kikelet
Itta: Freund Margit
Gyertek gyerekek a virágos rétre
Játszhatunk megint itt a tavasz végére
A fecskek a golyók visszajöttek
Oh, mily boldogság ez és öröm ünnepe
Szédhetünk nefelet és illatos ibolyát.

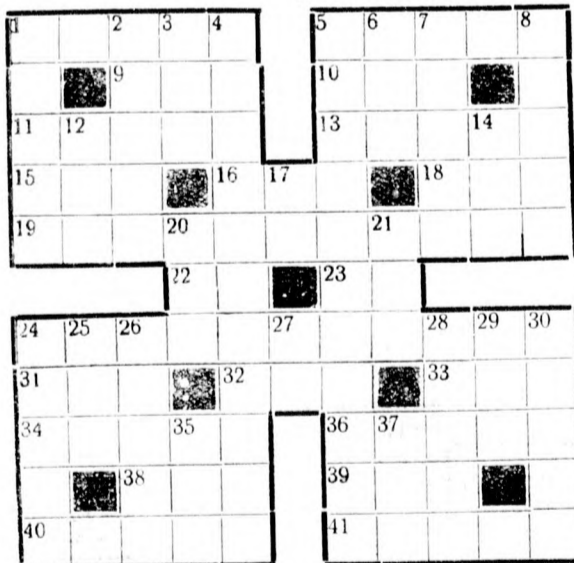
Itt a tavasz

TUNDERORSZAG

TUNDERORSZAG

Keresztrajtvény

Közli: Székely Lacika

Vízszintes: 1. Szibériai lakosságának része. 5. Az indítás pillanata. 9. I. L. S. 10. Egy fém német neve. 11. Villámcsapás (falusi tájszóval). 13. Antal németül. 15. Birtokos névmás. 16. R. I. L. 18. A. R. E. 19. Finom parfüm. 22. Orvosi visszafelé. 23. C. I. 24. Ilyen irányban megy a vándorló. 31. . . . on tonkínó Noviszádon. 32. G. I. L. 33. „Azo” betűi összekeverve. 34. Ilyen kocsi is van. 36. Fegyver. 38. Ének. 39. Becenév (női). 40. Afrikai város (ékezet hibával). 41. Az ijedt ember tekintete.

Függőleges: 1. S. O. M. O. R. 2. Az ablakon át teszi az ember.

3. „a”-val a közepén forma. 4. Székely tánc. 5. Asztrín. 6. „Int”, betűi összekeverve. 7. Férfi név. 8. Az orvos figyelni betegén hogy milyen a 12. Összeíró év:ken ugyanaz mint „kora”. 14. Időjelző. 17. „Igen” németül. 20. E. R. O. 21. „A”-val a végén olasz pénznem. 24. Szibériai város. 25. Ugyanaz mint 31 vízszintes. 26. Ferencz kolostor. 27. Azonos kiejtésű két betű. 28. Világrész. 29. Egyik noviszádi sportegylet betűjele. 30. Husvétra pirosra festik („j”-vel a közepén ékezet fölösleges). 35. . . . talékos tiszt. 37. „P”-vel az elején kutyafajta.

Rimpótló

Közli: Jozst Mancika és Rózsika

Megered az . . .
De jó ilyenkor az
Mindnyájunkat
Nem ázunk meg

Mi ez?

Közli: Balogh Kálmán

Éjjel, nappal dolgozik és mégsem kap fizetést
Mi ez?

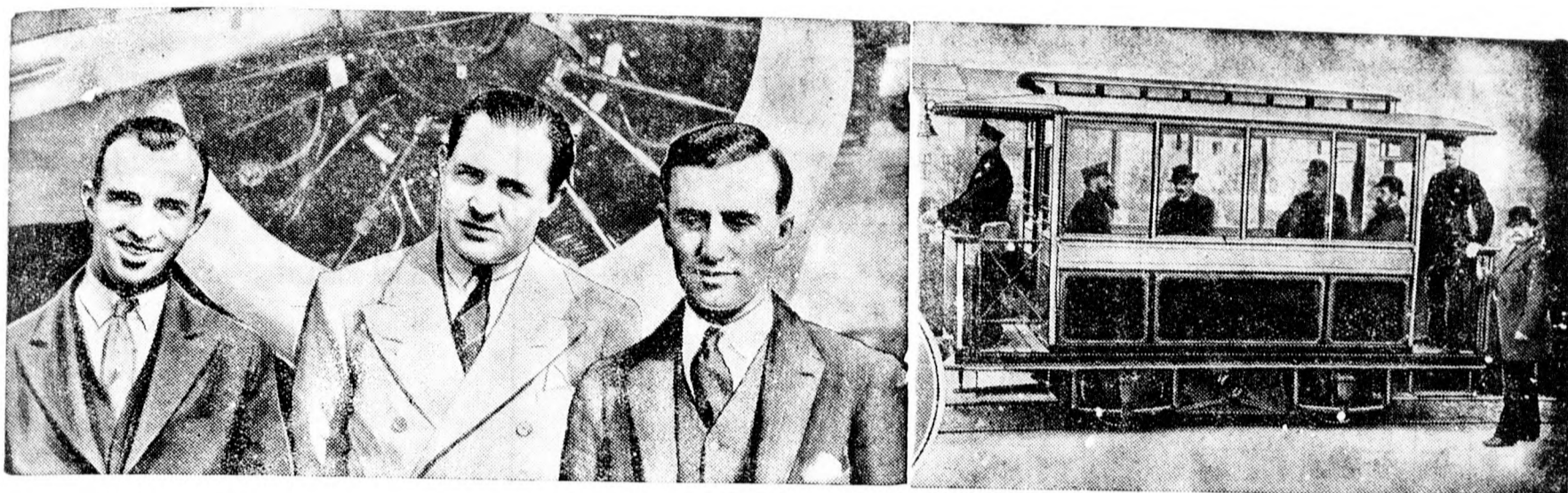
Névgyerejtvény

Közli: Csauth Vilmos

SZAKÁL GYULA

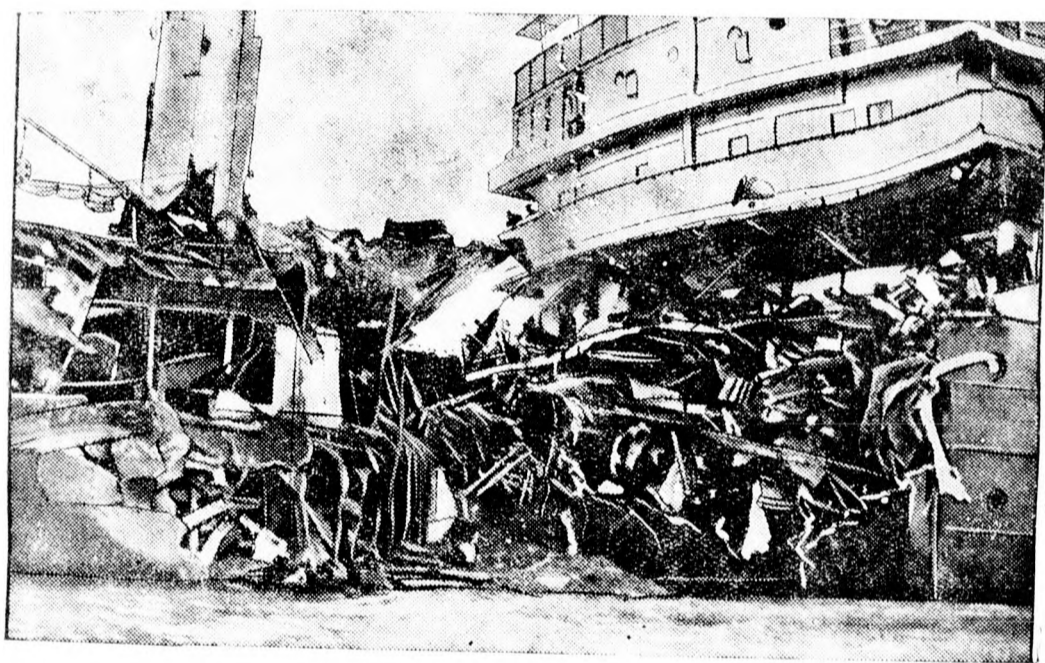
Ebben a névben az illető foglalkozása van elbujtatva.

A hét eseményei képekben

Gled Kidson (a közepén) kísérőivel hét nap alatt repült Londonból a délafrikai Capetownba és ezalatt 13.700 kilométeres utat tett meg.

Az első villamosvasut, amelyet 1831-ben készítettek Berlinben. Ez volt a világ első villamosvasutja.

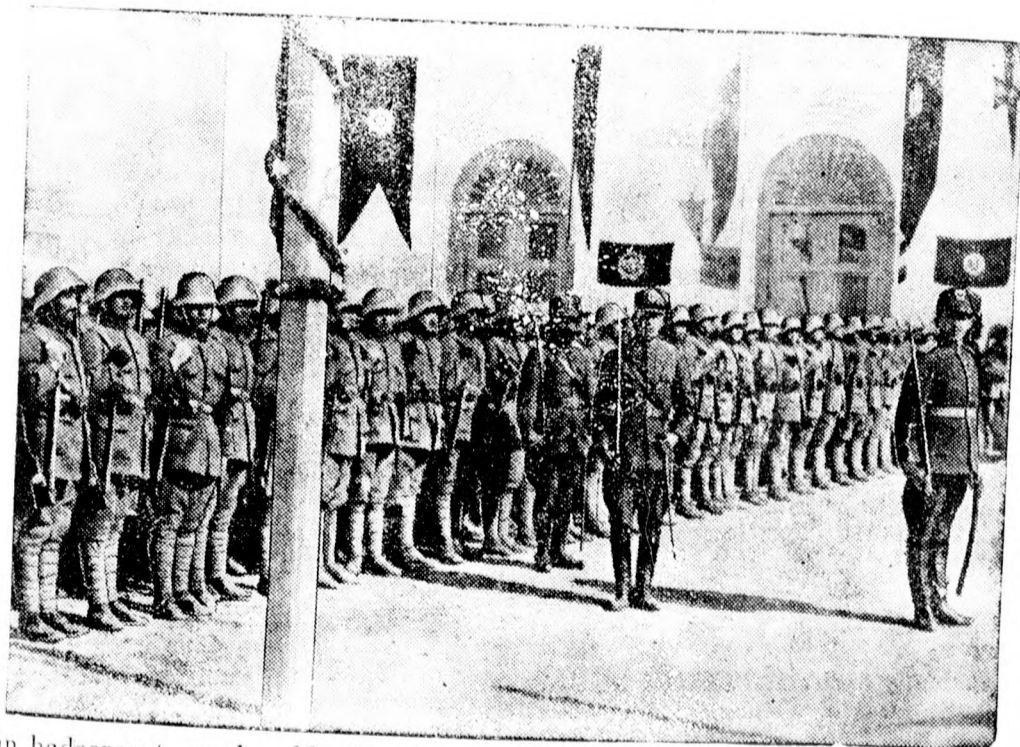

A francia „Florida“ oceánjáró, a Glorius angol repülőgép anyahajójával történt összeütközés után. A két hajó a múlt héten Gib-

raltár körül ütközött össze és ez alkalommal a Florida személyzete közül harminchatan meghaltak.

A Vatikán husvétkor bocsájtotta ki érepenzének első sorozatát, mit a pénzgyűjtők valósággal elkapkodtak. A Vatikán pénze egyenlő értékű az olasz lírával.

Az afgán hadsereget, amely eddig fegyelmetlen bandákból állt, most európai min-

tára szerelték fel. Képünk az afgán gyalogságot mutatja.

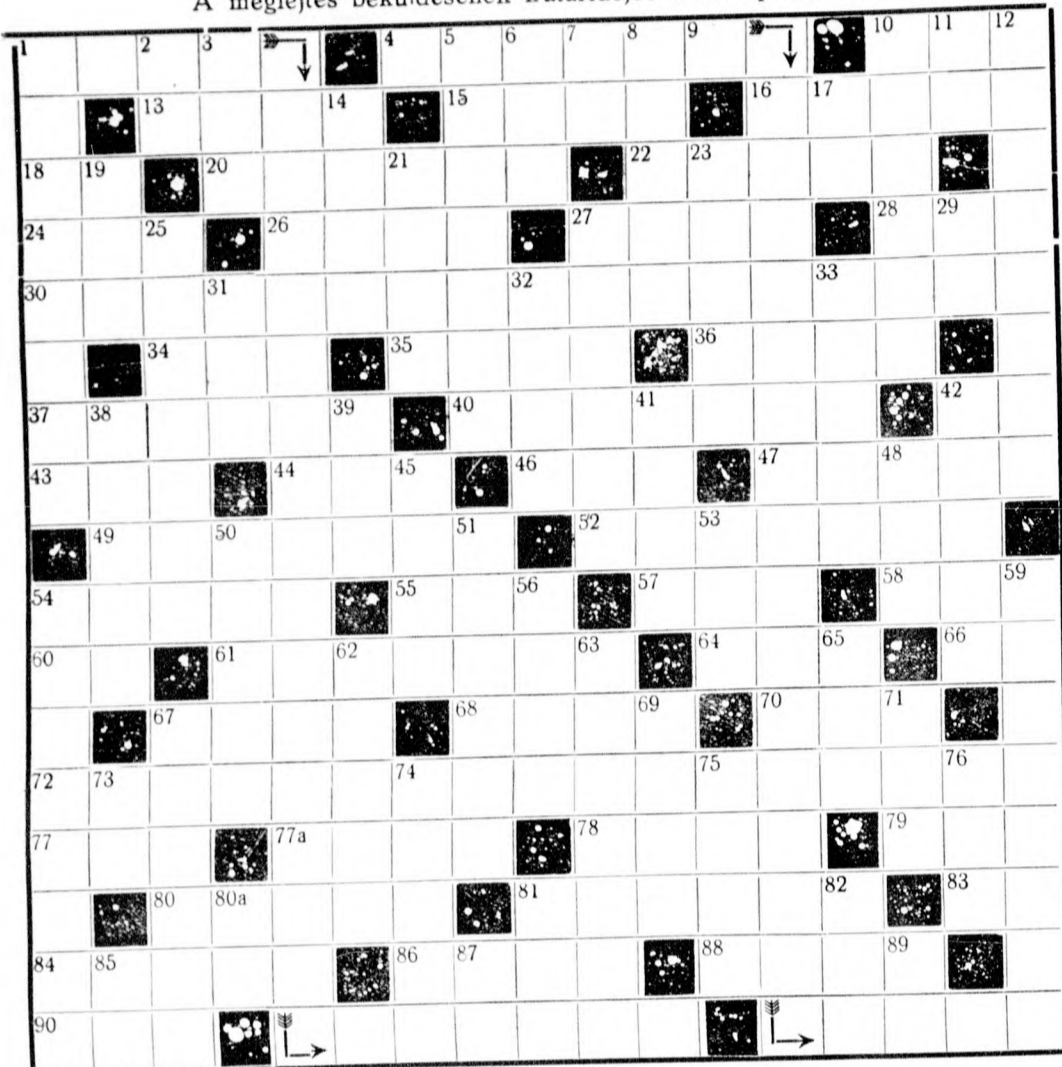

Amerikában a dollármilliomosok kis léghajóival vontatják csónakjaikat a luxus fürdőhelyeken. Képünk ilyen modern hullámlovaglást mutat be.

KERESZTREJTVÉNY

Közlő: Lévy Antal Noviszád

A megfejtés beküldésének határideje: 1931. április 18.

A megfejtő neve és címe:

Vízszintes sorok:

1 Népdal. 4. Petőfi vers kezdő sora, ma is igen aktuális. 10. Part — idegen nyelven. 13. Falusi „oldal”. 15. Rész — németül. 16. Híres spiritusza. 18. Kötőszó. 20. Francia férfinév — magyarosan. 22. Az őt íge egy összetétele. 24. Becézett férfi név — Eva anyánk mondta legelőször. 26. „Kner” de összekeverve. 27. Sétakert. 28. Csongrádnak ama bizonyos megalapítója. 30. Olyan valakitől aki nem barátja a rendnek. 34. Megfordított. 55. 35. A csónakázó teszi. 36. Mielőtt itatna ezt teszi a béres. 37. Vissza: van ilyen kert is — nálunk a zágrebi a leghíresebb. 40. Hítség, ékezet felesleg. 42. Személyes névmás. 43. Vissza: a berlini állatkert. 44. Csen. 46. Névtű. 47. Letesz. 49. Közh. idegen szó — egy fajtája a szónoknak. 52. P. ... = lázadók. 55. Filmkerpár egyike. 57. ...talusz. 58. A kiirtott erdő ilyen. 60. Aki még a pokolban is az. 61. Női név. 64. Mindenkinnek van. 66. Görög betű. 67. Olasz város — a balkán felszigeten. 68. Szülő. 70. „Elmul”. 72. Közmondás. 77. Leány becéző név. 77/a. Vissza: a „bogas” társa. 78. Német ló. 79. Férfi név. 80. Ismert eseh név. 81. ...kus = vakonhívó. 83. Rangjelző. 84. Lovaglás a kenyere. 86. Felvesz. 88. Aprópénz. 90. ...ova.

Függőleges sorok:

1. Ligetben, erdőben most nagyon halatszik. 22. Japán játék. 3. Helység a dunai bánóságban. 5. Esztendő óta — megfordítva. 6. Talál. 7. Személyes névmás. 8. Ország. 9. A 80. vízszintes első betűje. 10. Kírákott. 11. Egyforma magánhangzók. 12. Figyelmeztetések. 14. A költő pengeti. 17. A cink vegyjele. 19. I. a 79. vízsz. 21. Nem fertőbb bele. 23. Örökölni — németül. 25. Internátus. 27. Pénznem. 29. Növénynek van 31. Megfordítva: fékezhetetlen. 32. Római császár. 33. Fon. tennisznek vele. 38. Sonka. 39. Markol. 41. Szinonim a „vélt”-igével. 42. Befed. 45. Szerb pop. 43. Piros. 50. Tréfás. 51. Vissza: moszat. 53. Kínai név.

54. Pl. a Balaton teteje. 56. Régi ürmérték összekeverve. 59. Idegen név. 62. Padlás — államnnyelven. 63. Haz — különösen ferdőhelyen van sok ilyen. 65. Tennisz műszó. 67. Kövér. 69. Székely Férfi név — ékezet hiány. 71. Egy „e”-vel előtte: ész. 73. Egy hibás öreg ember. 74. „Imígyen” röviden. 75. csap — régi helyesírással. 76. Költői műfaj. 80. a Német fon. sarok. 81. Törökországban tilos viselni. 82. Harag — latinul, fon. 85. Ital — magánhangzó nélkül. 87. Emes. 89. Tól-tól — latinul.

A március 29-i számban közölt keresztrejtvény helyes megfejtése:

Vízszintes sorok:

2. Érezd megvetésemet, míg bünöd büntetést talál. 9. Rakoncátlan paripát. 12. Sal-tomortale.

Függőleges sorok:

1. Toldi Miklós — Eg a nap melegétől a kopár szik sarsa. 35. Szólt a holló: sohasem. 68. Popokatepetl.

A helyesen megfejtők közül jutalomban részesültek.

Schönberger Károly, Noviszád Zseleznőka ul. 5. — könyvjutalom. Vrtunski Emil Noviszád, Kralja Petra 25. — könyvjutalom. Cseri Lajos Noviszád, Magyarszka ul. 29. A Reggeli Ujságot kapja félhónapig.

A husvétii keresztrejtvény megfejtése a következő:

Vízszintes sorok:

1. Szalonát aprít. 12. Tavasz kabátok. 69. Szabadítója. 113. Boldog, vidám husvétii ünnepeket. 158. Szóban forog. 209. Tapinttalanság. 210. Sört, bort idogál.

Függőleges sorok:

1. Szalonát aprít. 5. Nagypénteken mossa a holló a fiát. 18. A nyul, locsolás, pirostojás, bari. 22. Kebebarátság. 28. Kereskedés. 36. Idei saláta. 48. Szerenese változik. 54. Borzasztó neveletlen. 62. Malacot

mészárol 63. Tortára — téstára. 114. Libapecsényét 119. Mákospatkóval. 121. Víziszonya. 129. Herce-hurca.

A husvétii keresztrejtvény megfejtőit és a szerencsés nyerőket a következő számban fogjuk közölni.

Filmvilág

—o—

Ramon Novarro igazi hangja A szevillai énekes — valódi tenorista

Sokszor megírták már a lapok, hogy Ramon Novarro operacékesnek készült. Kitűnő hangja volt, képezte is magát — míg végül néma filmszínész lett. A néma filmek nagy sikerei közben valami érthetetlen előrelátással tovább fejlesztette énektudását, operaszínpadokon akart fellépni, míg végre fetallálták a hangosfilmet.

Es Ramon Novarro első hangos filmjében, a Paganóban meghódította a közönséget, meleg, bársonyos, behízelt hangjával.

A filmsztár sikereihez már hozzácsokolt Ramon Novarro, de az igazi énekes sikert a szevillai énekes hozta meg neki ahol már nemesak songokat, hanem operáriákat énekel.

Ramon Novarrónak igaza volt. Valódi tenorista, annak minden tehetségével, tudásával, értékével. Ez a külön szenzációja az egyébként is pompásan sikerült filmnek.

A film színlapja:

A SZEVILLAI ÉNEKES

Rendezte: Charles Brabin.

Szereplők

Juan	Ramon Novarro
Maria Consuelo	Dorothy Jordan
Esteban	Ernest Torrence
Lola	Renée Andorée

A szevillai énekes meséje:

Juan egy kis kintinában énekel estéről estére és ebből a keresetéből él Esteban bátyjával együtt, ak ivalamikor Spanyolország legnépszerűbb énekes volt és aki Juanból is nagy énekest szeretne nevelni.

A kintinából áteseng a vidám ének a szemben levő zárdába és Mária, a tisztelkű novicia elbűvölten hallgatja az édes melódiákat, a behízelt bársonyos hangot. Lelkét átítatja a muzsika és észrevétlenül megérlelődik benne a vágy az ismeretlen világ és a vidám emberek után. Egy este otthagyja a zárdát és megkeresi Juant. Juan és Esteban magukhoz fogadják és minhármán madridba utaznak, hogy Juan szerencsét próbáljon a nagy operában.

Esteban feláldozza megtakarított pénzét és lehetővé teszi, hogy Juan egy este próbát énekelhessen a nagy operában.

Juan és Mária elhatározták, hogy este megünneplik eljegyzésüket és Mária elmegy, hogy a szükséges bevásárlásokat elintézzze. Ekkor váratlanul megjelenik Enrique, Mária bátyja, akit Lola, a szerelmes táncosnő vezetett nyomra, és felelőségre vonja Juant. Mikor látja, hogy a fiu ártatlan, meg akarja őt győzni arról, hogy Máriaé a zárdában a helye. Lola is megjelenik és a belépő Máriaival elhiteti, hogy Juan csak őt szereti és ezt a kis epizódot majd elfelejti. Mária erre megtört szívvvel követi a bátyját.

Juan, Esteban unszolására este fellép az operában és óriási sikert arat. Szerződést ajánlanak fel neki, azonban már nem tud örülni sikerének és vissza akar menni Szevillába. Napok umlna és Juant a kiállott izgalmak súlyos betegé teszik. Lola is belátja, hogy Juan csak Máriaát szereti, elmegy a zárdába és mindent meggyón a fejedelemsasszonynak. Mária megtudja, hogy Lola csak eszköz volt bátyja kezében, boldogan siet Juanhoz és a két szerető szív boldogságának most már semmi sem áll útjában.

Divat

A melegebb napok női öltözéke

Az idén a kiskabátos ruha győzött. A legebb idők bekövetkeztével tényleg a legalkalmasabb ruha. A köpeny viselése nem mindig alkalmas, a nő szívesebben hordja a színes ruhákat, de különben a legkönnyebb köpeny is alkalmatlanabb a könnyű boletónál vagy sport kabátkánál.

A két részből álló ruha az idén ismét nagyon divatos lesz. Nagyon viselik az alját és bluzt különösen a hosszabb kozákbluzt. A főnyaga gyapju georgette, jersey és egy újfajta műselyemmel kevert szövet „Fleurette”.

Kosztümhöz színes bluzokat hordanak amelyet gazdag pliszémunkával díszítenek. Főleg korall és lazae színeket kedvelik, de a nyár folyamán a zöld lesz valószínűleg az uralkodó szín.

A köpenyeken széles, sokszor egészen új alakú rever van és nagy súlyt helyeznek a szépen kidolgozott bőrövekre. A kalapokat is a legváltozatosabb formában viselik a keskenytől a széles harang alakúig. Egyben azonban egyezik a divat: minden egyszerű. Mindennek szigorúan alkalmazkodnia kell a testalkathoz: ez a stílus az, amelyet a modern nő már nem akar nélkülözni.

A melegebb idő bekövetkeztével a könnyű, mintázott szalmából készült kalapokat hordják. A kalap formája változatos, minden nő azt hordja, ami legjobban megfelel egyéni stílusának. A fiatalos sapkák és a harangalakú kalapok egyaránt kedvesek, az utóbbiak főleg a forrón tűző nap ellen nyújtanak jó védelmet Ujszerű a kalapszél belsőjének gazdag színezése

Balról jobbra: Fleurette ruha fehérpetytyes, világoskék alapon, fehér vadbőröv, pliszégélyes georgette gallér. A lépcsős alj igen gracióz. — Két részből álló világos gyapju georgette ruha. A kelme fekete dísz az övön, kalapon és keztyűn ismétlődik. Figyelemreméltó az ujjak és a kis Cape — Két részből álló uccai ruha. A kozák bluz nehéz fekete selyemkreppből való, az alj sávos pasztellkék kreppe de chinéből. Öv, gallér és tüvegombok hasonló pasztellszínek. — Világos zöld jersey felsőbluz, fekete díszítéssel beige gyapju aljjal. A felső-

bluz pliszébetéte is beige színű. A felsőbluz alatt sportbluz viselhető. — Crepe marocain skótruha fekete sállal, kötényalakú de rékdiszítéssel, amely elől hegybe megy. — Korall színű bluz crepe de chineből enyhe díszítéssel. Fekete gyapju alj berakással. — Nagyon divatos fekete-fehér uccai összeállítás, gyapju sportkabátka selyemripszszekkel, Crepe de chineből készült pliszé-alj. — Uccai ruha, finom tengerészkek gyapjuból, a ruhának nem kell két részből állania, lehet egyben is. Alatta ujjnélküli világos selyem bluzt hordanak.

Balról jobbra: Borszöld színű köpeny, divatos széles reverrel, nagy kezelővel. Sötétbarna vadbőröv és barna bőrdiszítéssel ellátott gombok. — Homokszínű gyapjuból készült kosztüm, sötétkék szegélyezéssel, széles, hátol felhajló reverrel. — Selyem skótkabát. A rever felhajtói, kezelők és

gombok tompánfénylő fekete selyemből készültek. — Világoskék gyapju georgetteből készült ruha, a rövid kabátka nagyon jól hat, az eredeti gallérral. — Nyári kabát beige jerseyből, fekete lakóvvel és lakgom-bokkal érdekes ujjakkal.

Komplett hatszemélyes 07*

KARLSBADI ÉTKEZŐ
KÁVÉS
FEKETE KÁVÉS
KÉSZLET

54 darab 530 dinár

Meissen virágos, aranysegélyű vagy mille fleur mintákkal.
Vidékre szakkeresletűen csomagolva postán küldjük

Braća Kunez, Szubotica, Főtér

Halál a molyokra!

Óvja meg szőrméit és egyéb téli holmiját
FLY-TOX
(LÁJ-TOKSZ)

megsemmisít minden rovar, amit legkönnyebben elérni éppen most, amikor azok petéit rakják le.
VEGYEN MÉG MA EGY KANNÁVAL
a hozzávaló lecskendővel. Kérjen mindenütt eredeti kécsomagolású árut, francia felirattal. Viszonteladóknek szétküldi:

Kemikalija, Novisad vegyszerek nagybani raktára

Lemezek

26 dinártól felfelé

Gramofonok

810 dinártól kezdve

Használt lemezeket cserélünk

EDISON BELL PENKALA
lehetőséget nyújt, hogy a felemelt vámköltségek mellett is a régi gramofonok és lemezek mellett legyenek beszerezhetőek elsőrendű gramofonok és lemezek. Tegyen látogatást vételkötészetünk mellől. Tekintse meg nagy raktárunkat. Képvisele és egyetemes ártételek és egyetemes ártételek. Saját nagy hely.

STERN ADOLF
SUBOTICA Varragép, kerekpár, motorkefék és gramofon lemezek. Jelaskiceva utca 2. nagy hely.

Hirdessen a
Reggeli Újságban

Pék mesterek figyelmébe!

A kisebb típusú WAGOMA forgóemelő dagasztó gépek iránti fokozottabban keresletnek eleget tenni, elhatároztuk, hogy építünk egy **100 kg. téstátérfogatos dagasztógépet**, mely különösen ezen pékmesterek számára jöhet tekintetbe, akik kényszerítve vannak egyedül végezni a dagasztást. Az árak — mint ismeretes — szolidak, a kivétel elsőrangú. Ezen gépek szállítása körülbelül 1931. tavaszán kezdődik.

Képviselelőnk FRANJO VESJAK, NOVI VRBAS
Kralja Petra ul. 406. kérésére díjtalanul felkeresi Önt.
Nordböh. Waggon- u. Maschinenbaugesellschaft
m. b. H. Böhm. Leipa. Č. S. R. 6926

TIVAR**ÖLTÖNYÖK A LEGJOBBAK**

Férfi öltönyök már 240 dinártól

Gyermekek öltönyök már 20

Tekintse meg áruválogatásomat és

győződjön meg áruim olcsó és

jó minőségéről!

WEKERLE PÉTER

KULA 758 (Gyári lakat)

Kékkő 99%**RAFFIA**

legolcsóbban 014

nagyban és kicsinyben

Sugár Manóval

Subotica Tel. 47

Üzembem megtekinthető

28-30 HP stabil szivógázmotor generátorral, Jindrich daráló, kötő, transmissiók, szíjtárcsák stb. eladók

Gausz János
Noviszád, Futoski put 66. sz.

Olcsóbb pénzkölcsön

Városi házakra Bácska és Bánátban 10% mellett

8-10 évi tetszőszerinti letörlesztéssel.

Bácska és Bánáti földekre 10% mellett szintén

8-10 évi letörlesztésre.

GRADJANSKA BANKA K. D., SZUBOTICA

Pašičeva ulica 12 0 14 Gőzfürdő épület

Kereskedő és utazó urak figyelmébe!**Suboticán a vasúttal szemben**

Antonovičeva ulica 21. szám alatt megnyit az ujonnan épített és berendezett

Park Hotel

Gyönyörű szobák, penslensziszter, hideg és meleg víz, központi fűtés

Mérsékelt árak 0119 Inter. telef. 70

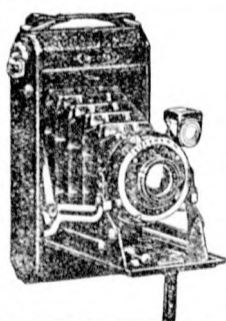
Állítson ki Ön is a

KULAI IPARI, KERESKEDELMI és MEZŐGAZDASÁGI KIÁLLÍTÁSON KULÁN

1931. május 31-től június 8-ig

Tenyészállatvásárral kapcsolatban!

Levél cím: IZLOŽBA-KULA

Fotoamatőrök!

Legjobb beszerzési forrás!

BARTA I DRUG

NOVISAD

Dunavska ul. 22. Tel. 26-49.

Filijale:

VEL. BEČKEREK

Svetozar Markovičeva ul. 3.

Zeneértők figyelmébe!**RADIO**

PHILIPS INGELEN BERLINER

Gramofon

His Master's Voice, Pivdor és Brunswick

hosszulejratu részlettel

Truppel Bela, Novisad

zene-szaküzletében, Dunavska ul. 17. Telefon 26-69

Állandó nagy raktár minden le

tező hangszerekben valamint

világhírű márkájú

zongorák,

pianinók, harmoniumokban

Egyetlen számottevő beszerzési

forrás tónifilmstágerlen ezekre

Elsőrangú (1a) darabos mész

vagontételekben, jutányos áron kapható

MIRKO WEINBERGER mészgyárában

Zagorje ob Savi Slovenija. 1611

Saját érdekében veszi, ha szükségletét az ismert

BURGHARDT cégnél

„Az arany csillag”-hoz, szerzi be

kiszámított árakban, minden minőségben és színben. — Nagy választék női

bavarsztyákban. Mélyen lezártított árak

— **TEKINTSE MEG OKVETLENÜL KIRAKATAIMAT!** —**Női kézimunkák**

kész díszsebkendők, monogram, azsurozás, aplikálás. Előnyomda, kézi- és péphímzés, plissé gombáthuzás, csipke, pamut és mindennemű kézimunka kellek olcsó árban

NAGYFEJEŐ

kézimunkaüzletében

NOVISZÁD, KRALJICA MARIJA UT 2.

(az új hidhoz vezető út)

Halottaink emlékének megőrzése a legrészesebb emberi erény!

GOLGOTA

temetkeési vállalat a legmesszebb menő igényeknek megfelelően elsőrendű fel szereléssel, vil anyvitági ással és falvédő szerkezettel (a falakba nem verünk szegtet), nagy raktár érc és saját készítésű fagyóorsókban, szemfedelek és koszorúkban, exhumálást és szállítást bárholnan bárhová vállalunk. A legolcsóbb kiszolgálás

Lenkey Imre és Fia

„GOLGOTA” temetkezési vállalata

Noviszád, Uszpenszka ul. 12.

Telefon 26-90